

**Дзе можна
набыць
экапрадукцыю?**

СТАР. 9

**Звярынае
царства...
на грашах**

СТАР. 10

**Гістарычны
навігатар
па Магілёўшчыне**

СТАР. 11

ЦЫТАТА ДНЯ

**Ігар БУЗОЎСКІ,
намеснік кіраўніка
Адміністрацыі Прэзідэнта:**

«Грамадства зацікаўлена, каб у склад парламента ўвайшлі падрыхтаваныя людзі — у прававой, палітычнай, эканамічнай і іншых галінах. Высокі прафесіяналізм патрабуецца і ад тых, хто будзе працаваць у выбарчых камісіях, хто стане назіральнікамі. Стабільная сітуацыя ў дзяржаве дазволіць правесці выбарчую кампанію на высокім прафесійным арганізацыйным узроўні, у строгай адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь і ў інтарэсах грамадзян нашай краіны».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 05.07.2016 г.

Долар ЗША		1,9979 ▼
Еўра		2,2207 ▼
Рас. руб.		0,0313 ▲
Укр. грыўня		0,0804 ▼

ISSN 1990 - 763X

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

Родная газета на роднай мове

5 ЛІПЕНЯ 2016 г. АЎТОРАК № 127 (28237)

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Залацісты пасаж

Фота БЕЛТА

Міла БУГАЕВА з Рагачова — уладальніца ці не самай доўгай у краіне касы. Даўжыня яе шыкоўных валасоў колеру медзі — без малога паўтара метра. Дзяўчына — будучы юрыст, неўзабаве збіраецца замуж за кадравага ваеннага. Яе жаніх Арцём БЕДНЯКОЎ ганарыцца сваёй прыгожай нявестай і яе шыкоўным «пасагам».

Міхаіл МЯСНІКОВІЧ:

«МЫ МОЖАМ СТВАРАЦЬ ТРАНСНАЦЫЯНАЛЬНЫЯ КАРПАРАЦЫІ»

Беларусь і Расія павінны дапоўніць адна адну для паспяховага сумеснага выхаду на сусветныя рынкі

Калі мы шмат працуем, але жывём не так багата, як хацелася б, значыць, наша праца не запатрабавана. Каб змяніць сітуацыю, мы павінны ўвесь час азірацца. На тое, што і як робяць іншыя, з кім варта аб'яднаць свае намаганні, у каго нечому навучыцца, дзе наш прадукт будзе больш запатрабаваны. Неабходна адначасова бачыць увесь свет з яго настроймі, напрамкамі руху, праблемамі і знаходкамі. Мы ўвесь час павінны імкнуцца ў лідары. Іншага не дадзена. Гэта цяжка. Але ёсць адзін правераны спосаб, які ў гэтым дапамагае — супрацоўніцтва. Ён няпросты, але сапраўды працуе. І рэгіянальнае супрацоўніцтва Беларусі і Расіі — пераканаўчы таму доказ. Няма моўных бар'ераў, ёсць воля палітыкаў і зацікаўленасць бізнесу. Плюс «зялёнае святло» з боку заканадаўства і празрыстыя межы. Менавіта пра беларуска-расійскае рэгіянальнае супрацоўніцтва наша размова са Старшынёй Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Міхаілам МЯСНІКОВІЧАМ.

СТАР. 4

Абітурыент-2016

ТЭСТЫ — УДАСКНАЛЬВАЮЦА. ВЕДЫ — ПАЛЯПШАЮЦА?

Фізіка — традыцыйна адна з самых складаных дысцыплін на ЦТ — аказалася сёлета багатай на 100-бальныя вынікі. Максімум на экзамене атрымалі 34 абітурыенты (у 2015 годзе такіх шчасліўцаў было ўсяго 7 чалавек).

— Наяўнасць стабільных вынікаў сведчыць пра даступнасць тэстаў і іх адпаведнасць патрабаванням праграм уступных выпрабаванняў, — пракаментавалі папярэднія вынікі тэсціравання міністр адукацыі Міхаіл ЖУРАУКОЎ. — 32 «стабільнікі» скончылі навучальныя ўстановы ў бягучым годзе.

Міхаіл Жураўкоў раскажаў, што выпускнікоў 2016 года сярод удзельнікаў тэсціравання па фізіцы было 65,5% ад агульнай колькасці. Найлепшыя вынікі прадэманстравалі ліцэйсты (іх сярэдні бал — 53,41) і гімназісты (47,3). А сярэдні бал выпускнікоў агульнаадукацыйных школ — 26,2.

СТАР. 5

■ Парламенцкі дзённік

БОЛЬШ ДАВЕРУ

Беларускія парламентарыі на чале з **намеснікам старшын Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Віктарам ГУМІНСКІМ** прымаюць удзел у 25-й штогадовай сесіі Парламенцкай асамблеі Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтве ў Еўропе (ПА АБСЕ). Мерапрыемства праходзіць з 1 па 5 ліпеня ў Грузіі.

У складзе беларускай дэлегацыі ў Тбілісі таксама працуюць старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы **Уладзімір СЯНЬКО** і член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па міжнародных справах **Валянціна ЛЯВОНЕНКА**. Асноўная тэма, якая абмяркоўваецца на сесіі — умацаванне даверу праз дыялог за 25 гадоў парламенцкага супрацоўніцтва. Арганізатары мерапрыемства заклікаюць да пацвярджэння абавязацельстваў дзяржаў-удзельніц па асноўных прынцыпах ПА АБСЕ і накіравання сумесных намаганняў на захаванне міру і бяспекі.

На абмеркаванні парламентарыяў выносяцца тры рэзалюцыі агульных камітэтаў ПА АБСЕ і 19 дадатковых рэзалюцый, якія датычацца самых розных пытанняў, у тым ліку трыццацігадовай гадавіны чарнобыльскай катастрофы, распрацоўкі эфектыўных мер рэагавання на крызісы і канфлікты, міграцыі і правоў бежанцаў, барацьбы з гвалтам і дыскрымінацыяй, процідзеяння карупцыі, рацыянальнага прыродакарыстання.

Хоць падводзіць вынікі Парламенцкай асамблеі яшчэ рана, для нашай краіны ўжо ёсць пазітыўная навіна. Удзельнікі пасяджэння Пастаяннай камітэта ПА АБСЕ аднагалосна прынялі рашэнне аб правядзенні 26-й штогадовай сесіі ў Мінску. Плануецца што яна пройдзе налета з 2 па 9 ліпеня. Віцэ-спікер Палаты прадстаўнікоў **Віктар Гумінскі** выказаў падзяку ўсім членам Пастаяннага камітэта за высокі давер, які яны аказалі беларускаму боку, і запэўніў калег, што наша краіна зробіць усё, каб забяспечыць належныя ўмовы ў адпаведнасці з патрабаваннямі асамблеі.

Віктар Гумінскі таксама перадаў старшыні ПА АБСЕ **Ілке Канерве** ліст **старшын Палаты прадстаўнікоў Уладзіміра Андрэйчанкі** з запрашэннем для Парламенцкай асамблеі АБСЕ прыняць удзел у міжнародным назіранні за выбарамі ў парламент Беларусі. Намеснік старшын Палаты прадстаўнікоў заявіў, што беларускі бок разлічвае на непрудзяты падыход і аб'ектыўную ацэнку выбарчай кампаніі з боку міжнародных назіральнікаў, а таксама на працяг канструктыўнага дыялогу і ўзаемадзеяння пасля іх правядзення.

Ілья КРЫЖЭВІЧ. kryzhevich@zviazda.by

■ Тры пытанні да ўлады

На карце Гомельшчыны Добрушскі раён — самы ўсходні. Ён знаходзіцца на скрыжаванні межаў трох краін і адсюль да Бранска бліжэй, чым да Мінска. Дарэчы, побач і Гомель — 20 хвілін на аўтамабілі па добрай трасе. Такое месцазнаходжанне, зразумела ж, прыносіць свае выгоды. Іх маюць на ўвазе ў тым ліку кітайскія інвестары, якія цяпер дабудоўваюць тут вытворчы комплекс па выпуску кардона. Кажуць, ён стане адным з самых буйных у Еўропе. Пра перспектывы развіцця раёна мы гутарым з яго старшыней **Вольгай МОХАРАВАЙ**. За 12 гадоў «уладарніцтва» на гэтай зямлі яна вывучыла кожны яе куток.

— **Вольга Фёдарэўна, якія перспектывы адкрываюцца для Добрушкага раёна ў сувязі з будаўніцтвам новага прадпрыемства?**

— Новы комплекс, генеральным падрадкаем якога з'яўляецца кітайская карпарацыя «Сюань Юань», пачне выходзіць на праектную магутнасць сёлета пазтапна. Тут будуць выпускаць трохслаёвы мелаваны і немелаваны кардон. Інвестыцыйны праект на \$348,6 мільёна цалкам фінансуецца крэдытамі Дзяржаўнага банка развіцця Кітая. Дзякуючы адкрыццю новай вытворчасці з'явіцца каля 300 працоўных месцаў. Выйсце на праектную магутнасць запланавана да канца наступнага года. Спецыялісты лічаць, што ў выніку мадэрнізацыі вытворчасці адбудзецца паляпшэнне ўмоў працы на фабрыцы. Пры выхадзе на праектную магутнасць гэты аб'ект зможа прыносіць каля \$340 мільёнаў прыбытку ў год. Дзякуючы будаўніцтву комплексу, у Добрушы былі адрамантаваны і ўведзены ў эксплуатацыю масты праз рэкі Харапуць і Іпучь, а значыць, больш няма

пытанняў па бяспецы руху пешаходаў і кіроўцаў, павялічана прапускная магутнасць мастоў, якіх у нашым невялікім райцэнтры аж дзесяць. Між тым Добрушскі раён — гэта край аграрнікаў. Добрыя вынікі атрыманы і ў галіне раслінаводства. За пяцігодку валавы збор збожжа склаў 411,5 тысячы тон ці 123,5% да 2010 года, пры ўраджайнасці больш за 33 цэнтнеры з гектара. За апошнія пяць гадоў у нас многа зроблена дзякуючы рэалізацыі праграмы інтэнсіфікацыі малочнай жывёлагадоўлі. Мы змаглі павялічыць прырост прадукцыі сельскай гаспадаркі за гэты тэрмін на 12%. Па ўдоі на адну фуражную карову па выніках першага квартала Добрушскі раён займае 14 месца са 116 па краіне.

— **Асаблівасць раёна ў тым, што побач знаходзяцца граніцы з дзвюма суседнімі дзяржавамі: Расіяй і Украінай. Якім чынам ажыццяўляецца супрацоўніцтва з прымежнымі раёнамі?**

— З суседзямі з Расіі і Украіны мы не толькі супрацоўнічаем, але і сябруем ужо не адно дзесяцігоддзе. Напачатку года

былі падпісаны дагаворы пра супрацоўніцтва ў аграрным сектары з прадстаўнікамі Чарнігаўшчыны, а суседзі з Расіі дзеліцца з намі і будні, і святы. Шматлікія мерапрыемствы па міратворчай дзейнасці і патрыятычным выхаванні моладзі праходзяць у нас сумесна. Мы разам сеем і ўбіраем хлеб, гадуем дзяцей. Той падмурак сяброўства, які закладаўся не адным пакаленнем нашых людзей, захаваны. Культурныя, эканамічныя і гандлёвыя стасункі працягваюць паспяхова развівацца.

— **Многія, асабліва вернікі, ведаюць Добрушчыну і як цэнтр праваслаўя...**

— Сапраўды, сотні вернікаў з розных куткоў Беларусі, Украіны, Расіі і іншых краін прыязджаюць у аграгарадок Карма Добрушкага раёна, каб пакланіцца і папрасіць дапамогі ў святога праведнага Іаана Кармянскага, мошчы якога тут знаходзяцца. Штогод населены пункт наведвае і Патрыярхы Экзарх усяе Беларусі мітрапаліт Мінскі і Заслаўскі Павел. У аграгарадку пастаянна праводзіцца работа па добраўпарадкаванні. Усе дэлегацыі, удзельнікі розных семінараў, якія праводзяцца на базе нашага раёна, абавязкова наведваюць гэты населены пункт. На мясцовай уладзе ляжыць адказная задача: забяспечыць усім неабходным не толькі жыхароў Кармы, але і гасцей аграгарадка. Сёння тут ёсць усё і ў крокавай даступнасці: аддзяленне Беларускага, ФАП, кавярня, гандлёвыя аб'екты... Наша Карма — гэта відавочны прыклад, як вёска можа стаць візітнай карткай усёй дзяржавы.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. iost@zviazda.by

■ Пра гэта гаварылася на Народным сходзе

Стаўка на развіццё бізнесу

Анатоль ШУПЛЯНКОЎ, старшыня **Круглянскага райвыканкама**, дэлегат **Усебеларускага народнага сходу**:

— На такім прадстаўнічым мерапрыемстве я быў упершыню, і мяне ўразіў высокі ўзровень яго арганізацыі. Праграма, распрацаваная на наступную пяцігодку, зразумелая і прынята намі для выканання. Цалкам згодны з Прэзідэнтам: «Трэба лепш працаваць для таго, каб лепш жыць». Наш раён сельскагаспадарчы, і мы прыкладаем усе намаганні, каб пастаўлены перад намі задачы былі выкананы. Мы значна палепшылі матэрыяльна-тэхнічную базу аграпрамысловага комплексу. Працуем і па іншых асноўных напрамках. Прадпрымальнікі ўносяць усё больш значны ўклад у сацыяльна-эканамічнае развіццё раёна. Удзельная вага падатковых паступленняў у бюджэт ад прадпрымальнікаў сактара складае каля 20%.

Адно з самых перспектыўных прыватных прадпрыемстваў — ТАА «Цагельны завод «Усходні». Апошнім часам прадпрыемства займаецца рэалізацыяй інвестыцыйнага праекта па перапрацоўцы другасных рэсурсаў і вытворчасці поліпрапіленавых паддонаў. Ужо зроблены пастаўкі агламерату з поліэтылену ў Армению. Неўзабаве пачнецца вытворчасць фарбавальнікаў на аснове ПЭТ-бутэльні і поліэтылену. Цяпер вядзецца рэканструкцыя будынка пад новую лінію. Аб'ёмы інвестыцый — 23,9 мільярда рублёў. Праект дапаможа палепшыць экалагічнае становішча ў раёне і зарабіць грошы на другасных адходах. Акрамя гэтага, ствараюцца новыя працоўныя месцы. Для абслугоўвання лініі плануецца працаўладкаваць 23 чалавекі. Калі спачатку на прадпрыемстве працавала каля 60 чалавек, то ў будучыні будзе каля 90.

Яшчэ адным прыватным прадпрыемствам — «Круглянскі каларыт» — рэалізаваны інвестыцыйны праект па арганізацыі вытворчасці лакафарбавых вырабаў. Прадпрыемства займаецца вытворчасцю водна-дысперсійнай фарбы, грунтоўкі, шпаклёўкі і фарбы для фасадных і інтэр'ерных работ. Тут жа распрацавана сістэма колераў «Каларыт экспрэс сістэм» — звыш 1000 каляровых рашэнняў. А яшчэ на «Круглянскім каларыце» вырабляюцца цвікі для андуліну — дахавага пакрыцця. Прадукцыя прадпрыемства распаўсюджваецца па Беларусі і часткова пастаўляецца ў Расію. Тут плануецца ў будучыні наладзіць вытворчасць водна-дысперсійных фарбаў па дрэве.

Наогул бізнес у нас развіваецца па розных напрамках. Камерцыйныя структуры ўдзельнічаюць у развіцці гандлю, добра развіта дрэвапрацоўка — вырабы ідуць на экспарт у Германію, краіны Прыбалтыкі. Разглядаюцца іншыя інвестыцыйныя прапановы. Раён не стаіць на месцы, бо тут жывуць сапраўды ініцыятыўныя і працавітыя людзі.

Нэлі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by

■ Рэха падзеі

ДЗЕНЬ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ. ПАСТСКРЫШТУМ

Масавое святкаванне галоўнага свята краіны — Дня Незалежнасці — прайшло без пазаштатных сітуацый.

Як адзначыў **начальнік упраўлення аховы правапарадку Галоўнага ўпраўлення аховы правапарадку і прафілактыкі МУС Дзмітрый КУР'ЯН**, ахову грамадскага парадку і бяспекі забяспечвалі супрацоўнікі органаў унутраных спраў сумесна з ваеннаслужачымі ўнутраных войск МУС. «У месцах правядзення святочных мерапрыемстваў з найбольш масавым знаходжаннем грамадзян быў арганізаваны прапускны рэжым, на асобных участках дарог было ўведзена часовае абмежаванне руху транспартных сродкаў, — нагадаў палкоўнік міліцыі. — З улікам практыкі мінулых гадоў у Мінску было прынята рашэнне аб перанясенні кантрольна-прапускных пунктаў, а таксама аб павелічэнні іх колькасці. Толькі падчас правядзення парада ў раёне стэлы было арганізавана каля 140 пунктаў пропуску. Для ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны, а таксама бацькоў з малалетнімі дзецьмі, былі арганізаваны дадатковыя пункты пропуску. Дзякуючы прынятым заходам удалося пазбегнуць натоўпу грамадзян і забяспечыць найбольш камфортны і хуткі праход да месца правядзення мерапрыемстваў. У цэлым у месцах правядзення масавых мерапрыемстваў надзвычайных здарэнняў зафіксавана не было».

Увогуле 3 ліпеня органы ўнутраных спраў забяспечылі ахову грамадскага

Патаплення пэўных аб'ектаў не адбылося, пацярпелых няма. Таксама зафіксавана 8 выпадкаў падзення дрэў, у выніку чаго былі пашкоджаны аўтамабілі. Супрацоўнікамі МНС і іншых арганізацый праводзіліся работы па прыборцы дрэў».

— У сувязі з тым, што адпаведныя органы бяспекі краіны добрасумленна выконвалі сваю справу, працы ў сістэме аховы здароўя было няшмат, — расказаў **начальнік аддзела арганізацыі медыцынскай абароны пры надзвычайных сітуацыях Міністэрства аховы здароўя Алег ПАНЧУК**. — У месцах правядзення масавых мерапрыемстваў дзяжурныя брыгады хуткай дапамогі, укамплектаваныя ўсім неабходным. За час правядзення святочных мерапрыемстваў па краіне па медыцынскаму дапамогу звярнуліся 43 чалавекі, 8 з якіх былі шпіталізаваны. Іх стан здавальняючы».

правапарадку звыш 500 масавых мерапрыемстваў, прысвечаных святкаванню Дня Незалежнасці. У іх прынялі ўдзел каля мільёна чалавек. Толькі каб паглядзець парад войск Мінскага гарнізона, на адзін з галоўных праспектаў сталіцы прыйшлі больш як 350 тысяч мінчан і гасцей горада.

Як заўважыў **намеснік начальніка ўпраўлення аварыйна-ратаўнічых службаў і ліквідацыі надзвычайных сітуацый МНС Анатоль БАЛЯБІН**, органы Міністэрства па надзвычайных сітуацыях былі гатовыя да рэагавання на пазаштатныя здарэнні, але, на шчасце, рэагаваць ім не давялося. Праўда, свае карэктывы ўнёс лівень, які абрынуўся на сталіцу пасля абеду. «У выніку моцнага дажджу былі падтоплены 4 участкі дарогі, адбылося спыненне руху на 7 тралейбусных маршрутах, — адзначыў прадстаўнік МНС. — На працягу гадзіны становішча на кожным маршруце стабілізавалася. У гэты час рух транспартных сродкаў ажыццяўляўся па аб'язных маршрутах».

Трэба адзначыць, што тыя, хто прыйшоў на парад, назіралі ўрачыстае шэсць пад моцным сонцапекам. Звароты да медыцынскіх супрацоўнікаў на гэты конт былі адзінакавымі. Прычым яны нават не ўвайшлі ў гэтую статыстыку, бо не патрабавалі ўрачэбнага ўмяшання. У асноўным медыцынская дапамога было аказана з прычыны насавага крывацёку і чэрапна-мазгавых траўмаў. Але, на шчасце, гэта былі адзінакавыя выпадкі, якія ніяк не паўплывалі на святочны настрой беларусаў і гасцей нашай краіны.

Вераніка КАНЮТА. kanyuta@zviazda.by

■ Факт

Плаванне, кулявая стральба, шахматы, шашкі, бильярд, дартс, мнагаборства «Здароўе» (бег, скачкі ў даўжыню, падцягванне) — такой была праграма Міжнароднай спартакіяды ветэранаў фізічнай культуры і спорту, прысвечанай Дню Незалежнасці Беларусі.

Жаданне паспаборнічаць у Гродне выказалі больш за 100 чалавек паважанага ўзросту, чыёй фізічнай форме, энергіі можна толькі пазайздросціць — каманды з усіх абласцей нашай краіны, а таксама госці з Літвы.

ВЕТЭРАНСКІ ПРЫКЛАД

— Вы прыехалі не па рэкорды і медалі, а каб сваім прыкладам паказаць моладзі, як весці здаровы лад жыцця. І гэта ў вас выдатна атрымалася! — зазначыў **намеснік начальніка ўпраўлення спорту і турызму Гродзенскага аблвыканкама Міхаіл КАЖУРА**.

Каманднае першынство не праводзілася, а ў неафіцыйным заліку па заваяванні прызаў месцаў перамагла Віцебская вобласць. Эстафету наступнай спартакіяды прыняў Гомель.

Барыс ПРАКОПЧЫК. prakopchik@zviazda.by

ЗАЙМАЦА ПРАФІЛАКТЫКАЙ БОЛЬШ, ЧЫМ ЛЯЧЭННЕМ

Пажадалі на наваселлі супрацоўнікам Брэскага абласнога эндакрыналагічнага дыспансера

У Брэсце ўрачыста адкрылі абласны эндакрыналагічны дыспансер пасля рэканструкцыі. Гэта падзея стала сапраўдным падарункам да Дня Незалежнасці. Шматлікія наведвальнікі і госці, якія сабраліся на цырымонію адкрыцця, убачылі зусім новы прыгожы будынак па вуліцы Савецкай Канстытуцыі. Некалі ў ім размяшчалася другая гарадская жаночая кансультацыя. Установа даўно пераехала ў новае памяшканне, а ў сценах знаходзіўся памянёны дыспансер. І вось чатыры гады таму яго закрылі на рэканструкцыю.

Фота Валерыя КАРЛІЦА

Галоўны ўрач Артур ГРЫГАРОВІЧ дэманструе новае абсталяванне.

Як адзначыў галоўны ўрач Артур ГРЫГАРОВІЧ, ва ўмовах складанай эканамічнай сітуацыі аблвыканкам выдзеліў сродкі на капітальны ремонт і аснашчэнне ўстановы для абследавання, лячэння і прафілактыкі людзей з эндакрыннай паталогіяй. Усё зроблена ў адпаведнасці з апошнім словам медыцынскай навукі і тэхнікі. Паводле слоў галоўнага ўрача, у дзень дыспансер наведваюць 149 пацыентаў, за год лічба складае прыкладна 43 тысячы.

Урачы дыспансера з задавальненнем расказалі пра новае абсталяванне, якое дае магчымасць праводзіць дыягностыку паталогіі на самым сучасным узроўні. Паводле слоў Артура Грыгаровіча, аснашчэнне дыспансера працягваецца, некаторыя віды абсталявання плануецца атрымаць яшчэ да канца года.

Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@zviazda.by

Начальнік упраўлення аховы здароўя Брэскай вобласці Віктар МІХАЛОУСКІ паведаміў, што на ремонт і мадэрнізацыю аб'екта пайшло 7 мільярдаў 300 мільёнаў рублёў. Цяпер сучасная паліклініка ўяўляе сабой прасторны, светлы дом, дзе ўсё зроблена з

Надвор'е

ВЕТРАНА, ДАЖДЖЛІВА... І ДАВОЛІ СВЕЖА

Максімальная тэмпература ўдзень паменшыцца да 17—25 цяпла

Сапраўды халоднае для ліпеня надвор'е чакаецца ў Беларусі на гэтым тыдні, паведамляе начальнік службы гідраметэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага цэнтру па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды Дзмітрый РАБАЎ.

Няўстойлівае і дажджлівае надвор'е прынясуць на тэрыторыю краіны паветраныя масы і атмасферныя фронтны, якія паступаюць з боку Заходняй і Паўночна-Заходняй Еўропы. У сярэдзі ўначы месцамі, а ўдзень на большай частцы тэрыторыі краіны прагназуюцца кароткачасовыя дажджы. У асобных раёнах магчымы навалніцы. Тэмпература паветра ўначы складзе 10—17 цяпла, а ўдзень чакаецца плюс 20—27 градусаў.

І ў чацвер на большай частцы тэрыторыі Беларусі пройдуць кароткачасовыя дажджы, у асобных раёнах — навалніцы. Удзень месцамі прагназуюцца ўзмацненне ветру парывамі да 15—20 м/с. Стане яшчэ халодней, калі тэмпература паветра ўначы складзе ўсяго

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@zviazda.by

СПЯКОТУ ЗМЯНІЛІ ШКВАЛ І ЛІЎНІ

Магутны навалнічны фронт, які прагнаў з Беларусі ў нядзелю аномальную спякоту, прынёс наўзамен іншыя непрыемныя з'явы — ураганны вецер і моцныя дажджы. Па звестках ДПА «Белэнерга», амаль 839 населеных пунктаў засталіся праз непагадзь без святла.

9—16 цяпла, а ўдзень будзе плюс 17—23 градусы. Кароткачасовыя дажджы і навалніцы месцамі па краіне прагназуюцца спецыялістамі і ў пятніцу. Па поўначы чакаецца ўзмацненне ветру парывамі да 15—18 м/с. Тэмпература паветра ўначы захавецца на ўзроўні плюс 9—15 градусаў, а ўдзень будзе 19—25 цяпла. Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных спецыялістаў, нават у выхадныя амаль паўсюдна па краіне пройдуць дажджы, а ў асобных раёнах магчымы навалніцы.

— Шквал сарваў дахі з 11 сельскагаспадарчых пабудов, — паведаміў памочнік міністра па надзвычайных сітуацыях Віталь НАВІЦКІ. — Болей за ўсіх ад парываў моцнага ветру, якія дасягалі 21 метра за секунду, пацярпелі Стаўбцоўскі, Пухавіцкі і Капыльскі раёны Мінскай вобласці. У Мінску паваленыя

Згодна з данымі Белгідромета, на метэастанцыі Валожын за нядзелю выпаў 61 мм ападкаў — гэта 69% месячнай нормы.

Валяяр'ян ШКЛЕННІК. schklennik@zviazda.by

ДЗЯКУЙ, КАЛЕГІ!

На пажары ў Бабруйскім раёне адзначыліся супрацоўнікі ДАІ — капітан міліцыі Юрый Усаў і старшы інспектар групы тылавога за-

беспячэння маёр міліцыі Алег Барыс. Яны ў прамым сэнсе слова падаравалі жыццё чалавеку. Калі яны ноччу патрулявалі вуліцу вёскі Туркі, убачылі, што з гаспадарчай пабудовы ідзе дым, сталі грукацца ў вароты, але безвынікова. І тады Юрый Усаў пераскочыў агароджу і пачаў стукаць у дзверы дома. Нарэшце выйшла сонная гаспадыня. Хутка высветлілася, што ў лазні, якая гарэла, знаходзіўся гаспадар дома. Соннага мужчыну літаральна на руках вынеслі на свежае паветра пільныя міліцыянеры. Да прыезду ратавальнікаў яны амаль паспелі патушыць і пажар. Бабруйскія супрацоўнікі МНС удзячны калегам за дапамогу. Дзякуючы такім неаб'яўковым людзям можна справіцца з любым няшчасцем. Паболей бы такіх памочнікаў, кажуць бабруйскія ратаўнікі.

Нэлі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by

Мінус чатыры нулі

Грошы. Падарункавы варыянт

Нацыянальны банк краіны з 1 ліпеня выпускае ў абарачэнне памятных банкноты і манеты, прысвечаныя ўвядзенню на тэрыторыі Беларусі новых грошай узору 2009 года.

Памятныя банкноты пад агульнай тэматыкай «Мая краіна — Беларусь» аналагічныя банкнотам узору 2009 года наміналамі 5, 10, 20, 50, 100, 200 і 500 рублёў, але маюць спецыяльную серыю і нумар.

Названія банкноты аб'яднаны ў камплект — па адной банкноты кожнага наміналу названых серый з аднолькавымі серыйнымі нумарамі, укладзеныя ў спецыяльную ўпакоўку-буклет. Паступленне

ў касы Нацыянальнага банка памятных банкнот «Мая краіна — Беларусь» для продажу плануецца сёлета ў другой дэкадзе ліпеня.

Таксама ў ліпені фінансавы рэгулятар выпускае ў абарачэнне памятных манеты гэтай серыі. У камплект уваходзяць памятныя капейкі і рублі, ідэнтычныя манетам узору 2009 года наміналамі 1, 2, 5, 10, 20, 50 капеек, 1 і 2 рублі, але адрозніваюцца якасцю чаканкі.

Манеты аб'яднаны ў камплект і ўкладзены ў блістарную ўпакоўку. Яны паступяць у продаж у трэцяй дэкадзе ліпеня.

Выпушчаныя ў абарачэнне памятных банкноты і манеты серыі «Мая краіна — Бела-

русь»: з'яўляюцца законным плацежным сродкам на тэрыторыі краіны, абавязковым да прыёму па намінальным кошыце пры ўсіх відах плацяжоў без усялякіх абмежаванняў.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@zviazda.by

Факт СУТАЧНЫЯ ПАВЯЛІЧЫЛІСЯ

3 першых дзён ліпеня ўстаноўлены новыя памеры камандзіровачных расходаў у межах Беларусі, паведамляецца на Нацыянальным прававым інтэрнэт-партале.

Новыя памеры кампенсаций выдаткаў пры службовых камандзіроўках у межах краіны зацверджаны пастановай Міністэрства фінансаў №48. У дакуменце гаворыцца, што за пражыванне па-за месцам жыхарства (знаходжання) для пакрыцця дадатковых выдаткаў сутачныя ўстаноўлены ў памеры 7 рублёў (70 тысяч рублёў «старымі»).

Сутачныя пры аднадзённых службовых камандзіроўках і службовых камандзіроўках у іншую мясцовасць, якая знаходзіцца на нязначнай адлегласці ад месца пастаяннай працы, складаюць 3,50 рубля. А вось без падачы сапраўдных дакументаў, якія пацвярджаюць аплату расходаў па найме жылга памяшкання, сума кампенсаций зацверджана ў памеры 2,50 рубля.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@zviazda.by

Юбілеі

Калючы, дасціпны, рытмічнай хадой — у нагу з часам разумны!

Спалучэнне традыцый і сучаснасці, актуальная сатыра і дасціпны гумар, нацыянальныя рысы і хада ў нагу з часам. Гэта ўсё — пра беларускі часопіс сатыры і гумару «Вожык». Яго былія і сённяшнія супрацоўнікі, добрыя сябры і сталыя падпісчыкі сабраліся ў канферэнц-зале Выдавецкага дома «Звязда» (а менавіта ў гэты холдынг сёння ўваходзіць «Вожык»), каб павіншаваць любімае выданне з 75-гадовым юбілеем.

Фота Кастуся ДРОБАВА

Госці «Вожыка» сябруюць з часопісам доўгія гады.

«Вожык» — выданне ўнікальнае не толькі для Беларусі, але для ўсяго свету. Падобнага кшталту часопісы раней выходзілі амаль ва ўсіх краінах Савецкага Саюза. Але расійскага «Крокодила» з 2008 года няма, папулярны ўкраінскі «Перець» не выходзіць з 2014-га. А беларускі «Вожык» не проста здолеў выжыць, але і карыстаецца вялікай папулярнасцю і павагай у чытачоў.

— Вельмі прыемна, што «Вожык», захававшы адданага чытача і сваё месца ў айчынай медыйнай прасторы, не скаціўся да палітыканства і «жаўцізны», імкнення танымі спосабамі прыцягнуць чытацкую ўвагу. Часопіс захававу традыцыі высокага мастацкага слова, якаснай сатыры, выяўленчага мастацтва. Адметна, што творчы шлях усіх вядомых беларускіх карыкатурыстаў так ці інакш звязаны з «Вожыкам», — адзначыў намеснік міністра інфармацыі Уладзімір МАТУСЕВІЧ.

«Вожык» — гэта не толькі смешныя гісторыі, карыкатуры і анекдоты. Ён нясе беларускае мастацкае слова, знаёміць з творами айчынай

літаратуры. Разам з гэтым выданнем можна не толькі весяліцца, але і паглыбляць веды, развіваць густ.

Дырэктар — галоўны рэдактар Выдавецкага дома «Звязда» Аляксей КАРЛЮКЕВІЧ падкрэсліў:

— Падчас Усебеларускага народнага сходу Прэзідэнт нашай краіны Аляксандр Лукашэнка назваў Беларусь цытадэллю ў абароне маральнасці, духоўнасці, традыцыйнай культуры. Можна сцвярджаць, што і беларускае мастацкае слова, у тым ліку на старонках «Вожыка» — абаронца ўсяго светлага, добрага, што звязана з гісторыяй культуры, асветніцтва і нашай нацыі ў цэлым.

«Вожык» — гэта не толькі сам часопіс. Гэта яшчэ і мноства цікавых выставачных праектаў, акцый, якія ладзіць крэатыўная і творчая рэдакцыя, што сёння працуе на чале з маладой в.а галоўнага рэдактара Ганнай Кіслушчанкай і яе вопытным намеснікам, мастаком Аляксандрам Каршакевічам. Ужо стала добрай традыцыяй на 1 красавіка ў Міністэрстве інфармацыі

арганізоўваць мастацкія выставы, праводзіць акцыі «За падпіску — шарж!».

— Я мела шчасце гадавацца на гэтым часопісе, — прызналася старшыня Цэнтральнага камітэта Беларускага прафсаюза работнікаў культуры, інфармацыі, спорту і турызму Наталля АЎДЗЕЕВА. — Як людзі маюць настольныя кнігі, так у майго бацькі быў настольны часопіс — «Вожык». З тых часоў і да сённяшняга для я адчуваю любоў і павагу да гэтага выдання.

Часопіс віншавалі таксама даўнія сябры — намеснік дырэктара Выдавецкага дома «Звязда», галоўны рэдактар часопіса «Нёман» Аляксей Чарота; паэт, галоўны дырэктар галоўнай дырэкцыі Беларускага радыё Вячаслаў Гальпяровіч; старшыня Мінскага гарадскога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі Міхась Пізнякоў; мастак, карыкатурыст Мікалай Гіргель; мастак Алег Карповіч, пісьменнік Яўген Хвалей.

Марына ВЕСЯЛУХА. vesialuha@zviazda.by

«МЫ МОЖАМ СТВАРАЦЬ ТРАНСНАЦЫЯНАЛЬНЫЯ КАРПАРАЦЫ!»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

— *Міхаіл Уладзіміравіч, якія на ваш погляд, самыя значныя вынікі апошняга Форуму рэгіёнаў?*

— Вынікі трэцяга Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі на тэму «Рэалізацыя ўзгодненай сацыяльна-эканамічнай палітыкі ў Саюзнай дзяржаве: дасягненні, праблемы, шляхі вырашэння і перспектывы» чарговы раз пацвердзілі значнасць такога роду мерапрыемстваў ва ўмацаванні саюзнага будаўніцтва. Дзякуючы падтрымцы прэзідэнтамі Беларусі і Расіі гэтай парламенцкай ініцыятывы форуму сталі новай зручнай пляцоўкай для вызначэння найбольш запатрабаваных кірункаў і формаў рэгіянальнага супрацоўніцтва.

Мне асабліва прыемна адзначыць, што ў рабоце трэцяга Форуму, як і другога, які адбыўся ў мінулым годзе ў Сочы, прынялі ўдзел прэзідэнты нашых краін — Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка і Уладзімір Уладзіміравіч Пуцін. Гэта падкрэслівае вялізнае значэнне, якое надаецца рэгіянальнаму супрацоўніцтву Беларусі і Расіі, з якім мы звязваем вялікія надзеі.

Буйным дасягненнем можна лічыць склад удзельнікаў форуму. Дабіцца такога якаснага дыялогу прадстаўнікоў заканадаўчай і выканаўчай улады, бізнесу, экспертнай суполкі і СМІ на адной пляцоўцы само па сабе няпроста. Але толькі такім чынам можна дасягнуць па-сапраўднаму эфектыўных узгодненых дзеянняў, асабліва цяпер, ва ўмовах санкцыйных абмежаванняў, вялікага перадыстанцыявання сусветных рынкаў, крызісаў у глабальнай эканоміцы. Кожнае такое мерапрыемства — гэта яшчэ і сур'ёзны рывок наперад у развіцці Еўразійскага эканамічнага саюза.

Мы можам ствараць самадастатковыя транснацыянальныя карпарацыі па поўным тэхналагічным цыкле і сур'ёзна працаваць на сусветных рынках, сумесна ажыццяўляючы праекты.

У форуме ўдзельнічалі прадстаўнікі 40 суб'ектаў Расійскай Федэрацыі, у тым ліку 13 губернатараў.

У рамках трэцяга Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі прайшлі пасяджэнні дзевяці секцый, падчас якіх было абмеркавана шырокае кола пытанняў двухбаковага ўзаемадзеяння, вызначаны праблемныя пытанні і шляхі іх вырашэння, а таксама выпрацаваны перспектывы кірункаў далейшага супрацоўніцтва ў сферы працоўных адносін і сацыяльнай абароны насельніцтва, культуры і турызму, навукі і навукова-тэхнічнай дзейнасці, адукацыі, маладзёжнай палітыкі, аховы здароўя, сродкаў масавай інфармацыі, харчовай бяспекі і прамысловасці.

У рабоце секцый прынялі ўдзел звыш 780 чалавек, з дакладамі на іх выступілі 119 удзельнікаў.

Традыцыйна выніковасць форуму праявілася не толькі ў актывізацыі двухбаковага ўзаемадзеяння ў сферы сацыяльна-эканамічнай палітыкі нашых краін, але і ў рэалізацыі канкрэтных камерцыйных ініцыятыў. Так, у рамках падрыхтоўкі і правядзення форуму заключана камерцыйных кантрактаў на суму, эквівалентную больш як 300 млн долараў ЗША.

Падчас форуму і яго мерапрыемстваў падпісана 39 пагадненняў паміж урадам Рэспублікі Беларусь і суб'ектамі Расійскай Федэрацыі, рэгіёнамі Беларусі і Расіі, шэраг праграм супрацоўніцтва ў розных галінах сацыяльна-гуманітарнай сферы. У прыватнасці, дагаворныя адносіны з нашай краінай наладзілі Томская вобласць, Пермскі край і Рэспубліка Хакасія.

Не застаўся без увагі і парламенцкі складнік — на палях форуму адбылося пасяджэнне міжпарламенцкай камісіі Савета Рэспублікі і Савета Федэрацыі па міжрэгіянальным супрацоўніцтве, прысвечанае абмеркаванню практычных пытанняў ўзаемадзеяння па інфармацыйным забеспячэнні інтэграцыйных працэсаў у рамках Саюзнай дзяржавы, а таксама гарманізацыі нацыянальных заканадаўстваў у сферы аховы здароўя (ва ўмовах функцыянавання з 2016 года ў рамках ЕАЭС адзінага рынку лекавых сродкаў і медыцынскіх вырабаў).

— Наколькі нам уаецца прасунуцца ў сферы не проста ўзаемнага гандлю, а ў стварэнні сумесных вытворчасцяў з выходам на новыя рынкі, у тым ліку трэціх краін?

— Ва ўмовах нестабільнасці на сусветных рынках для нас асабліва важным уяўляецца ўзаемнае прамысловы кааперацыя, ўзаемнай падтрымкі адзін аднаго, а гэта магчыма зрабіць толькі шляхам узгодненых і ўзаемавыгадных дзеянняў.

На гэты момант увага засяроджана на ліквідацыі бар'ераў для свабоднага перамяшчэння тавараў і паслуг і стварэнні роўных магчымасцяў для дзейнасці суб'ектаў гаспадарання дзвюх краін, у тым ліку ў працэсе дзяржазакупак.

Безумоўна, хацелася б большага. Нам патрэбна адзіная прамысловая палітыка, больш шчыльная каардынацыя ў аграпрамысловай і іншых сферах, пераход да выпуску навукаёмкай і высокатэхналагічнай прадукцыі. З-за аб'ектыўных абставін, калі ёсць праблема ў рабоце з далёкім замежжам, і беларускаму, і расійскаму бізнесу адкрываюцца спрыяльныя магчымасці для вядзення сумеснай інвестыцыйнай камерцыйнай дзейнасці.

Дзякуючы міжрэгіянальным сувязям вытворчай кааперацыі звязана больш як 8 тысяч беларускіх прадпрыемстваў, працуе больш за тысячу сумесных вытворчасцяў. Мяркую, што стварэнне сумесных расійска-беларускіх кампаній, а таксама іх арганізацыю з удзелам рэзідэнтаў з трэціх краін нам мэтазгодна разглядаць як прыярытэт беларуска-расійскага супрацоўніцтва. Нашы планы — стварэнне сумеснага праекту для выхаду на рынкі трэціх краін.

— Якія з расійска-беларускіх рэгіёнаў найбольш плённа працуюць і ў чым тут прычына: асаблівая сувязь, роля ўлад, геаграфічны складнік ці іншае?

— Беларусь і Расія ставяцца да эфектыўнасці рэгіянальнага супрацоўніцтва вельмі сур'ёзна. Можна казаць пра існаванне двух узроўняў

супрацоўніцтва — нароўні з міждзяржаўнымі аспектамі ўзаемадзеяння актыўна развіваюцца сувязі рэгіянальныя. Сёння Беларусь падтрымлівае прамыя гандлёва-эканамічныя адносіны з 80 рэгіёнамі Расійскай Федэрацыі, у тым ліку з 66 рэгіёнамі — на падставе заключаных пагадненняў аб доўгатэрміновым супрацоўніцтве.

У рамках міжрэгіянальнага супрацоўніцтва заключана больш як 300 пагадненняў і дагавораў паміж абласцямі Рэспублікі Беларусь, Мінскам і суб'ектамі Расійскай Федэрацыі, а таксама паміж беларускімі раёнамі, гарадамі і расійскімі муніцыпальнымі ўтварэннямі. Паміж большасцю беларускіх і расійскіх рэгіёнаў створаны рабочыя групы, якія працуюць і рэалізуюць гэтыя пагадненні.

З пачатку гэтага года гандаль ажыццяўляўся з 79 расійскімі рэгіёнамі. У «дзясятку» лідараў, якія імпартаюць тавары з Беларусі, увайшлі Масква, Санкт-Пецярбург, Бранская, Ленінградская, Маскоўская, Ніжагародская, Растоўская, Смаленская вобласці, Краснадарскі край, Рэспубліка Татарстан. На іх долю прыпадала 70,4% беларускага экспарту ў Расійскую Федэрацыю.

У «дзясятку» лідараў, якія пастаўляюць тавары ў Беларусь, увайшлі Масква, Санкт-Пецярбург, Цюменская, Смаленская, Калужская, Маскоўская, Ніжагародская вобласці, рэспублікі Башкартастан і Татарстан, Пермскі край. На іх долю прыпадала 78,2% расійскага імпарту ў Рэспубліку Беларусь.

Прамыя кантакты на ўзроўні кіраўнікоў рэгіёнаў дазваляюць найбольш эфектыўна задзейнічаць увесь напрацаваны патэнцыял гандлёва-эканамічных, навукова-тэхнічных і культурных сувязяў і дабівацца канкрэтных вынікаў.

Таму, кажучы пра выніковасць форуму, я магу прывесці шэраг паспяхоўных прыкладаў актывізацыі супрацоўніцтва.

Так, напрыклад, у Калужскай вобласці беларускімі арганізацыямі актыўна ўзводзяцца жылыя кварталы.

Актыўна, нягледзячы на тэрытарыяльную аддаленасць, развіваецца супрацоўніцтва з Сахалінскай вобласцю, дзе рэалізуецца шэраг сумесных праектаў у сферы аграпрамысловага комплексу, пасажырскага транспарту, паставак кар'ерных самазвалаў «БелАЗ», што прывяло да росту таваразвароту з Сахалінскай вобласцю за 2015 г. у 5,8 раза, а ў студзені—сакавіку 2016 г. — у 13 разоў.

Сумесна з партнёрамі з Омскай вобласці рэалізуецца інвестыцыйны праект «Стварэнне прадпрыемства па вытворчасці тэхнічнага вугляроду» ў СЭЗ «Магілёў».

Кемераўская вобласць стала не толькі адным з асноўных спажыўцоў самазвалаў вядомай маркі «БелАЗ», але і выпрабавальным палігонам новых мадэляў беларускай велікагрузнай тэхнікі. Разгорнута работа па ўдзеле беларускіх арганізацый у стварэнні станкабудаўнічага кластара ў вобласці.

Актыўна развіваецца супрацоўніцтва беларускіх рэгіёнаў з Масквой.

Традыцыйна блізім партнёрам Беларусі з'яўляецца Новасібірская вобласць, спектр кірункаў супрацоўніцтва з якой цяпер працягвае пашырацца. Раней гэта былі ў асноўным гарадскі транспарт і спецтэхніка, сёння гэта ўжо шэраг прадуктаў харчавання і новыя лагістычныя рашэнні па пастаўках беларускай прадукцыі за Урал у цэлым.

Беларусь падтрымлівае прамыя гандлёва-эканамічныя адносіны з 80 рэгіёнамі Расійскай Федэрацыі, у тым ліку з 66 рэгіёнамі — на падставе заключаных пагадненняў аб доўгатэрміновым супрацоўніцтве.

Актывізуецца цікавасць да супрацоўніцтва з боку Томскай вобласці і Краснаярскага краю, Рэспублікі Саха (Якуція), Хабарскага края, Амурскай вобласці, рэгіёнаў Забайкалля. Дагатава паглядзець на рэсурсны патэнцыял і фактычны ўзровень спажывецкіх выдаткаў гэтых рэгіёнаў, каб ацаніць перспектывы найбліжэйшых гадоў і каласальны патэнцыял развіцця адносін.

Відавочна, што беларуска-расійскае рэгіянальнае ўзаемадзеянне носіць шматпланавы і ўсёабдымны характар і паступальна развіваецца па ўсіх напрамках.

Усё гэта дасягаецца ў тым ліку дзякуючы прамым кантактам кіраўнікоў рэгіёнаў і Форумам рэгіёнаў, якія ладзяцца Саветам Рэспублікі і Саветам Федэрацыі.

— Сёння ва ўсім свеце тон задаюць транснацыянальныя карпарацыі, якія адкрываюць свае вытворчасці ў розных рэгіёнах свету. Ці могуць такія карпарацыі быць створаныя сумесна расійскімі і беларускімі вытворцамі? Што гэтаму перашкаджае?

— Відавочна, што сёння сусветная эканоміка, якая традыцыйна грунтавалася на перамяшчэнні таварных патокаў, паступова саступае месца эканоміцы, заснаванай на

перамяшчэнні капіталаў. Увесь свет глабалізуецца і працуе над тым, каб аб'ядноўваць гандлёвы, прамысловы і інтэлектуальны капітал у адзіную сістэму. Пэўная работа вядзецца і ў нашай краіне, але ўяўляецца, што ў гэтым кірунку павінны быць задзейнічаны не толькі нацыянальныя вытворцы, якія аб'ядноўваюць навуку, вытворчасць, сэрвіс, але і замежныя кампаніі, паколькі ўсё ж галоўную ролю ў фарміраванні патокаў капіталаў паміж краінамі і рэгіёнамі адыгрываюць транснацыянальныя карпарацыі.

З улікам нашых стратэгічных адносін з Расіяй, безумоўна, самы аптымальны варыянт — гэта прыцягненне да стварэння сумесных праектаў менавіта расійскіх кампаній. Паміж нашымі краінамі ўжо рэалізуецца перспектывыя праекты ў прамысловасці, у машынабудаванні, біятэхналогіях, энергетыцы, навукі, якія ў будучыні змогуць трансфармавацца ў транснацыянальныя карпарацыі. Паскорыць гэты працэс заклікана работа, якая вядзецца ў сферы фарміравання адзінай прамысловай палітыкі. Валодаючы інтэлектам, прамысловым і сыравінным патэнцыялам, мы можам ствараць самадастатковыя транснацыянальныя карпарацыі па поўным тэхналагічным цыкле і сур'ёзна працаваць на сусветных рынках, сумесна ажыццяўляючы праекты. Вялізны патэнцыял для рэалізацыі сумесных праектаў мы бачым таксама ў электроннай і лёгкай прамысловасці, сельскай гаспадарцы.

— Якімі вы бачыце перспектывы Форуму рэгіёнаў? Ці магчыма далучэнне да гэтага праекта іншых краін, скажам, ЕАЭС?

— Саюзная дзяржава Беларусі і Расіі сёння з'яўляецца паспяхоўным інтэграцыйным праектам і самым выніковым на постсавецкай прасторы. Задача на сучасным этапе развіцця нашага аб'яднання заключаецца ў напаўненні яго канкрэтным зместам. Я ўжо неаднаразова казаў, што добры рэзерв такога напаўнення — рэгіянальнае супрацоўніцтва. Вынікі трох беларуска-расійскіх форуму наглядна гэта дэманструюць. Таму, безумоўна, пашырэнне міжрэгіянальных кантактаў, іх якасны змест могуць стаць лакаматывамі інтэграцыі і ў рамках ЕАЭС. Вынік прыцягнення да партнёрства рэгіёнаў Казахстана, Арменіі і Кыргызстана можа быць вельмі важкім, але толькі ў тым выпадку, калі гэта будзе наступствам вядзення ўзгодненай працы ўсіх дзяржаў — членаў ЕАЭС па гарманізацыі заканадаўства, забеспячэнні выканання планаў па ліквідацыі бар'ераў, стварэнні ўмоў для «чатырох свабод» (тавары, паслугі, капітал і рабочая сіла), стварэнні роўных умоў суб'ектам гаспадарання, развіцці вытворчай кааперацыі.

— Якія аспекты будучы абмяркоўваюцца на наступным Форуме рэгіёнаў?

— Чацвёрты форум адбудзецца ў Расійскай Федэрацыі. Плануецца, што на ім будуць разгледжаны пытанні высокіх тэхналогій, інвацыянага развіцця і інфармацыйнага грамадства.

Сёння надзейныя вытворчыя сувязі і інтэграцыя вытворчых магчымасцяў пры ўкараненні інвацыяных тэхналогій асабліва важныя. Ва ўмовах знешнепалітычнай нестабільнасці для прадпрыемстваў жыццёва важна знаходзіць альтэрнатыўныя варыянты высокатэхналагічнага імпартазамышчэння і стабільнага супрацоўніцтва. Таму важна абмяркоўваць і прапрацоўваць магчымасці кансалтыngu ў трансферы інвацыяў ад распрацоўкі да іх укаранення ў вытворчасць пры ўдзеле прадстаўнікоў навукі, тэхнапаркаў рознай накіраванасці і кіраўнікоў, якія адказваюць за мадэрнізацыю розных галін эканомікі.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.
medvedeva@vziazda.by

...ВЕДЫ — ПАЛЯПШАЮЦА?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Мінімальны парог, устаноўлены на ЦТ для першай профільнай дысцыпліны (15 балаў), пераадолены 64% абітурыентаў, па другой профільнай дысцыпліне (10 балаў) — 85% ўдзельнікаў. Не рашылі ніводнага задання ў тэсце 38 абітурыентаў. Міністр падкрэсліў, што асноўнай прычынай нулявых вынікаў з'яўляецца няведанне абітурыентамі, якія планавалі паступаць на інжынерна-тэхнічныя спецыяльнасці, найпрасцейшых паняццяў, фізічных формул, адсутнасць умення выконваць простыя матэматычныя разлікі, аналізаваць графікі, працаваць з лічбамі, прадстаўленымі ў стандартным выглядзе.

У 2016-м у параўнанні з папярэднім годам значна вырасла колькасць тых, хто напісаў ЦТ на 30 — 60 балаў.

— З мэтай павышэння якасці тэставых матэрыялаў у гэтым годзе быў павялічаны працэнт стандартных задач, скарэктаваны ўзровень складанасці заданняў у частках А і В. Павялічана колькасць заданняў практыкаарыентаванага характару (задач-пытанняў), якія не патрабуюць вылічэнняў, але ў той жа час правяраюць веданне сутнасці розных фізічных з'яў. Павялічана і колькасць заданняў з невербальнай падтрымкай. Усе варыянты тэста па фізіцы былі раўнацэнныя па складанасці, — адзначыў Міхаіл Жураўкоў. — А ўсе новыя па форме і змесце заданні былі апрабаваныя падчас правядзення трох этапаў рэпетыцыйнага тэсціравання.

Тэсты па хіміі сёлета таксама ўдасканаліліся. Паколькі ўзрасла колькасць практыкаарыентаваных заданняў, якія патрабавалі прымянення ведаў у мадэлюемых сітуацыях, на выкананне тэставай работы было адведзена 150 хвілін, а не 120, як раней. Для павышэння якасці экзаменацыйнага матэ-

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА

рыялу ў тэстах па хіміі была павялічана колькасць заданняў з невербальнай формай падтрымкі. Ілюстрацыі, якія дэманстравалі найпрасцейшыя хімічныя эксперыменты (малюнк прыбораў і прабірак з растворамі), дапамаглі ўдзельнікам ЦТ вобразна ўявіць хімічныя працэсы і лепш справіцца з падобнымі заданнямі.

Уменне рабіць тыпавыя разлікі і рашаць складзеныя на іх аснове задачы выяўлялася з дапамогай заданняў закрытага тыпу. Пры стварэнні задач адкрытага тыпу, прызначаных для ранжыравання найбольш падрыхтаваных абітурыентаў, аўтары імкнуліся зрабіць іх менш працаёмкімі і мінімізаваць колькасць разліковых аперацый да двух-трох. Для вырашэння падобных

задач ад абітурыентаў патрабавалася праявіць пошукавую актыўнасць і выйсці за рамкі стандартных шляхоў рашэння.

Сярэдні бал ЦТ па хіміі ў выпускнікоў ліцэяў бягучага года склаў 51,31, у выпускнікоў гімназій — 47,99 і ў выпускнікоў школ — 31,97.

Мінімальны парог, устаноўлены для першай профільнай дысцыпліны (15 балаў), пераадолены 87,65 працэнта абітурыентаў. Парог па хіміі, як для другой профільнай дысцыпліны (10 балаў), пераадолены 97,69 працэнта ўдзельнікаў экзамену.

Сярод паказчыкаў, якія перавышаюць леташнія, міністр адукацыі адзначыў павелічэнне колькасці абітурыентаў, якія знаходзяцца ў верхняй частцы рэйтынгавай табліцы (набралі 50 балаў і больш), да 22 працэнтаў. Не рашылі на ЦТ па хіміі ніводнага задання тры ўдзельнікі тэсціравання.

Міхаіл Жураўкоў папярэджае: «Нельга параўноўваць балы, атрыманыя на цэнтралізаваным тэсціраванні, з ацэнкамі са школьнага атэстата. ЦТ — гэта ранжыраванне, адносныя балы, што залежаць ад колькасці абітурыентаў, якія рашылі тыя ці іншыя задачы. Таму меркаванне, што 20 — 30 балаў на ЦТ — гэта як «двойка» ў школе, абсалютна неправамерна».

У Беларусі яшчэ не падведзены канчатковыя вынікі цяперашняга ЦТ (правераны не ўсе дысцыпліны). Але ўжо вядома пра 263 стабальныя вынікі. Праўда, міністр адукацыі падкрэслівае, што самае галоўнае — гэта не колькасць тых, хто атрымаў сто або нуль балаў. Галоўнае, якія балы набірае асноўная колькасць абітурыентаў. Ён дадаў, што ў 2016-м у параўнанні з папярэднім годам значна вырасла колькасць тых, хто напісаў ЦТ на 30 — 60 балаў. На думку міністра, гэта сведчыць пра тое, што абітурыенты перасталі спадзявацца на чужыя рукі і сталі лепш рыхтавацца.

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by

■ Сацыяльны клопат

ПЕРАДЫШКА ДЛЯ ЎСІХ

Як новыя паслугі палягчаюць жыццё сем'ям з дзецьмі-інвалідамі

«Мы даём бацькам магчымасць заняцца сабой. З'ездзіць на мора, аздаравіцца ў санаторыі. Ці проста высыпацца». Паслугу сацыяльнай перадышкі ўвялі некалькі гадоў таму для сем'яў, якія выхоўваюць інвалідаў. На 28 дзён у годзе бацькі могуць пакінуць асаблівае дзіця пад апеку спецыялістаў, а самі ў гэты час адпачыць ці вырашыць свае праблемы. Мы пабывалі ў некалькіх інтэрнатах, каб паглядзець, наколькі запатрабавана гэтая паслуга сёння.

ЛЮБАЯ ПРЫЧЫНА ЎВАЖЛИВА

У доме-інтэрнаце для дзяцей-інвалідаў з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця ў Навінках летась на сацыяльнай перадышцы былі пяць чалавек. На гэта лета заявы напісалі ўжо чатыры сям'і.

— У некаторых бацькоў ёсць боляць, бо гэта дзеці, якія, акрамя як у бальніцу разам з мамай, ніколі нікуды не выязджалі з дому, — кажа дырэктар установы Валерый СЯУЦОЎ. — Гэта нармальнае з'ява. Любыя бацькі будуць перажываць: як там дзіця без іх? Таму мы прапануем пачынаць з дзённага знаходжання. А потым, калі бацькі ўпэўняцца, што догляд тут на ўзроўні, яны могуць рашыцца на сацыяльную перадышку.

Паслуга платная, але сума невялікая. За месяц, што дзіця кругласутачна знаходзіцца ў інтэрнаце, бацькі аддаюць каля 110 рублёў. Па сутнасці, плацяць толькі за харчаванне. Выдаткі на астатнія паслугі — догляд, медыцынскую дапамогу — кампенсуе дзяржава. Для параўнання: месячная псуцёўка ў аздараўленчы лагер на чалавека каштуе 600 рублёў.

Малыя на сацыяльнай перадышцы могуць наведваць розныя творчыя майстэрні: ляпіць гліняныя фігуркі, вышываць, вальціць з воўны. Стандартны набор гуртоў, накірава-

ных на развіццё дробнай матарыкі. Адначасова інтэрнат можа прыняць на сацыяльную перадышку пяць чалавек.

— Мы не пытаемся, чаму сям'я вырашыла скарыстацца гэтай паслугай. Любая прычына з'яўляецца ўважлівай. Бацькі ўвесь час прывязаны да дзіця, абмяжоўваюць сябе ў нечым. Прынамсі гэтыя 28 дзён яны могуць прысвяціць сабе, — заўважае Валерый Генадзевіч.

САДОК ДЛЯ ДАРОСЛЫХ

Мінскі псіханеўралагічны дом-інтэрнат №4, які разлічаны на маладых інвалідаў, з мінулага года таксама прадастаўляе сацыяльную перадышку. Але, па словах дырэктара Алены ПАНЧАНКІ, у іх гэтая паслуга непапулярная. А вось на пражыванне ў аддзяленне дзённага знаходжання просяцца часта.

— Там няма абмежавання па днях, — тлумачыць Алена Міхайлаўна. — Дзіця (у інтэрнаце хоць і пражывае катэгорыя 18+, для супрацоўнікаў яны ўсё роўна дзеці. — Аўт.) можна пакінуць на ўвесь рабочы дзень, з 8 да 18 гадзін.

Месяц каштуе каля 70 рублёў. Зноў жа бацькі аплачваюць толькі харчаванне (сняданак, абед і падвечарак), хоць дзеці атрымліваюць паўнацэнны догляд.

Маладыя людзі адчуваюць сябе ў аддзяленні дастаткова камфортна: пакуль ніводнай адмовы няма. Спачатку рабілі пробнае наведванне, тыдзень-два бацькі глядзелі, як пройдзе адаптацыя. У інтэрнаце заўважаюць: людзі з псіхічнымі асаблівасцямі цяжка прывыкаюць да новага асяродку. Першыя пару дзён і штормы зрываў з карнізаў, і шкло білі, і адзенне рвалі. Як і ў дзіцячым садку: малага прыводзіш, ён устроівае істэрыку.

Вялікі плюс для саміх маладых людзей — тое, што яны не сядзяць дома. Тут яны кантактуюць з аднагодкамі, займаюцца фізкультурай. Пры інтэрнаце адкрыты майстэрня жывапісу, швейны гурток, кабінет дамаводства.

Цяпер аддзяленне наведваюць тры хлопцы і дзве дзяўчыны. Мак-

симум, які можа прыняць інтэрнат на дзённае знаходжанне, — 12 чалавек.

— Нашы плошчы дазволілі адкрыць два пакоі для дзяўчат і толькі адзін — для хлопцаў. Хоць апошніх просяць прыняць часцей. У нас сітуацыя з мужчынскім псіхічным здароўем больш складаная, — прызначае дырэктар.

ПАД НАГЛЯДАМ СПЕЦЫЯЛІСТАЎ

Мама Святлана — адна з тых, хто карыстаецца паслугамі аддзялення дзённага знаходжання пры інтэрнаце. Возіць туды 22-гадовага сына Кірыла.

— Дагэтуль мы наведвалі карэкцыйны цэнтр у раёне. А потым аказалася, што нас нідзе не могуць узяць. У тэрытарыяльных цэнтрах, дзе працуюць аддзяленні дзённага знаходжання, ёсць пэўныя абмежаванні па медыцынскіх супрацьпаказаннях. Практычна любы выпускнік ЦКРАіРа падпадае пад іх, — у той момант Святлане, якая выхоўвае сына з глыбокай разумовай адста-

ласцю, сітуацыя здавалася бязвыхаднай.

Сядзець з Кірылам дома было складана. «Разумеецца, ён у мяне здаровы двухметровы хлопец. Яму трэба кудысьці дзяваць сваю энергію. У кватэры сын канапы рухаў, граміў усё».

У аддзяленні пры інтэрнаце да цяжкіх дзяцей былі гатовы.

— Там добрыя ўмовы менавіта для такіх людзей, — заўважае жанчына. — Кірыл сустракаецца з сябрамі, ходзіць на прагулку. І галоўнае, што ў інтэрнаце ёсць медыкі. У тым жа тэрытарыяльным цэнтры — толькі сацыяльныя работнікі.

Святлана прызначае: для мам дзяцей-інвалідаў такая паслуга — значная падтрымка. Асабліва для тых, каму трэба працаваць. Праўда, сама жанчына на работу выйсці не можа. Пакуль старэйшы сын пад наглядом спецыялістаў. Святлана займаецца дома з малодшым. У 16-гадовага хлопца той жа дыягназ...

Дзяцей-інвалідаў прыводзяць у аддзяленне не таму, што хочуч перакласці клопаты на чужыя плечы, заўважае Алена Панчанка.

— Ніколі ад добрага жыцця бацькі сваё дзіця ў дзяржаўную установу не аддадуць. Гэта або фінансавыя праблемы ў сям'і, або агрэсіўныя паводзіны інваліда. Ці маладыя людзі не могуць сябе самастойна абслугоўваць. Да нас трапляюць цяжкія дзеці, якіх трэба пастаянна даглядаць. Сачыць, каб да рэзакта не лезлі, хаваць нажы і відэльцы пад замок. І бабулі не заўсёды могуць такі догляд забяспечыць.

Наталія ЛУБНЕЎСКАЯ. lubneuskaya@zviazda.by

■ АФІЦЫЙНА

Паслуга сацыяльнай перадышкі аказваецца з 2013 года і даступная жыхарам усіх рэгіёнаў краіны. За гэты перыяд яе атрымалі больш за 200 сем'яў, якія выхоўваюць дзяцей-інвалідаў. Сярэдні кошт паслугі складае 120-150 рублёў у месяц.

— Пры гэтым сям'я, адпраўляючы сына ці дачку на час у інтэрнат, не пазбаўляецца мер сацыяльнай падтрымкі (пенсіі, дапамогі па доглядзе за малым-інвалідам) і іншых ільгот, якія ёй належаць па заканадаўстве, — адзначае начальнік упраўлення стацыянарных устаноў сацыяльнага абслугоўвання і капітальнага будаўніцтва Мініпрацы і сацабароны Марыя ГАРБАЦЭВІЧ. З 2013 года развіваюцца і іншыя новыя паслугі: сацыяльны патранат, дапамога нянькі і сядзелкі.

— Актыўна ўкараняецца суправаджальнае пражыванне, — дадае Марыя Гарбацэвіч. — Гэта садзейнічае інвалідам у адаптацыі да ўмоў быту і працы, падрыхтоўцы да самастойнага жыцця па-за межамі стацыянарных устаноў. Цяпер у аддзяленнях суправаджальнага пражывання інтэрнатаў сацыялізуецца больш за паўтары тысячы маладых людзей.

Апроч гэтага, пры тэрытарыяльных цэнтрах краіны дзейнічаюць 153 аддзяленні дзённага знаходжання для інвалідаў. Іх наведвае каля чатырох тысяч чалавек. Хлопцы і дзяўчаты ўзнаўляюць там навыкі самаабслугоўвання, займаюцца ў рабочых і творчых майстэрнях.

**Центр
Промышленной
Оценки**

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	РУП «СМТ №22», Витебская обл., г. Полоцк, ул. Шенягина, д. 54. Тел.: + 375 (214) 41 72-95, тел./факс 41-80-30

Предмет аукциона
Имущество, в составе объектов недвижимости, машин, оборудования, а также запасы (сырье, материалы, инвентарь), реализуемое одним лотом, расположенное по адресу: Витебская обл., г. Полоцк, ул. Шенягина, д. 54Б

Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер
Бытовое здание	Здание административно-хозяйственное	55,5 кв.м	250/С-36285
Бытовое здание кладовщика (в т.ч. терраса)	Здание административно-хозяйственное	14,3 кв.м	250/С-36290
Гараж	Здание специализированное автомобильного транспорта	19,9 кв.м	250/С-36287
Гараж №2		21 кв.м	250/С-36291
Профилакторий для автомашин, склад	Здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей	782,3 кв.м	250/С-36286
Канализационная сеть	Сооружение специализированное водохозяйственного назначения	-	250/С-39742
Тепловая сеть	Сооружение специализированное коммунального хозяйства	-	250/С-39970
Склад с мастерскими	Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	693 кв.м	250/С-36289

Составные части принадлежности: две пристройки, rampa, ограждение (кирпичное, сборные железобетонные плиты), ворота, в т.ч. водопроводная сеть

С перечнем машин, оборудования, прочих основных средств, материальных запасов (сырье, материалы, инвентарь) и временных сооружений, входящих в состав предмета аукциона, можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.cpo.by

Обременения Аренда. Подробная информация на сайте организатора аукциона www.cpo.by

Начальная цена с НДС 20% – 390 923 рубля 28 копеек (3 909 232 800 бел. руб.)

Шаг аукциона 20 000 рублей 0 копеек (200 000 000 бел. руб.)

Сведения о земельном участке Для содержания и обслуживания зданий и сооружений производственной базы предоставлен участок на праве постоянного пользования общ. пл. 2,0897 га. Обременения: охр. зона систем газоснабжения и др. линейных инженерных сооружений, площадь 0,0390 га; охр. зона ЛЭП, напряжением свыше 1000 В, площадь 0,2460 га

Порядок ознакомления Ознакомление заинтересованных лиц с предметом аукциона осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00, перерыв с 12.00 до 13.00. Ответственное лицо: Кошепаров Е.С., заместитель начальника производства отделочных работ, контактный телефон (МТС) 8 (029) 733-94-19

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с № 3012343260010; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Срок оплаты: не более 30 (тридцати) дней со дня заключения договора купли-продажи

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов, утвержденных постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидированного юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне предоставляемых документов, образцами заявлений на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.cpo.by

В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику, по начальной цене, увеличенной на 5%

Затраты на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи в течение 5 дней со дня проведения торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 01.06.2016 г.

Дата и время проведения аукциона 19.07.2016 в 14.30 по адресу: РУП «СМТ №22», Витебская обл., г. Полоцк, ул. Шенягина, д. 54, актовый зал

Дата и время окончания приема документов 18.07.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Контактные телефоны Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703				
Продавец	ОАО «Белбакалея», г. Минск, ул. Промышленная, 15				
ЛОТ № 1:					
Инвентарный номер	Наименование	Назначение	Общая площадь	Адрес	
100/С-6505	Трансформаторная	Здание специализированное энергетики	56,3 кв.м	г. Брест, ул. Красновардеевская, д. 129	
Сведения о земельном участке: площадь 0,0103 га, кадастровый номер: 14010000001020133, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования					
Начальная цена Лота № 1 с НДС 20% – 32 977 руб. 89 коп. (329 778 864 бел. руб.)					
ЛОТ № 2:					
Инвентарный номер	Наименование	Назначение	Общая площадь	Адрес	
350/D-218110	Помещение № 1	Помещение неустановленного назначения	189,1 кв.м	г. Гомель, ул. Проезжая, 3-1	
350/D-218169	Помещение № 2	Помещение неустановленного назначения	186,2 кв.м	г. Гомель, ул. Проезжая, 3-2	
350/D-218209	Помещение № 3	Помещение неустановленного назначения	189,8 кв.м	г. Гомель, ул. Проезжая, 3-3	
350/D-218229	Помещение № 4	Помещение неустановленного назначения	192,6 кв.м	г. Гомель, ул. Проезжая, 3-4	
Сведения о земельном участке: площадь 0,1307 га, кадастровый номер 34010000002004928, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования					
Начальная цена Лота № 2 с НДС 20% – 136 920 руб. 84 коп. (1 369 208 448 бел. руб.)					
ЛОТ № 3:					
Инвентарный номер	Наименование	Назначение	Общая площадь	Адрес	
350/С-154527	Компрессорная	Здание неустановленного назначения	48 кв.м	г. Гомель, пер. Строителей, 3	
350/С-154547	Наклонная галерея	Здание неустановленного назначения	156 кв.м		
350/С-154548	Растворо-бетонный узел	Здание неустановленного назначения	359 кв.м		
Сведения о земельном участке: площадь 0,4566 га, кадастровый номер 34010000002001898, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования					
Начальная цена Лота № 3 с НДС 20% – 176 995 руб. 24 коп. (1 769 952 384 бел. руб.)					
ЛОТ № 4:					
Инвентарный номер	Наименование	Назначение	Общая площадь	Адрес	
240/С-39076	Здание бытового помещения	Здание неустановленного назначения	354,8 кв.м	Витебская обл., Оршанский р-н, г. Орша, ул. Марата, 101 А	
240/С-39075	Здание растворо-бетонного узла	Здание неустановленного назначения	169,3 кв.м		
240/С-39074	Здание теплового пункта	Здание неустановленного назначения	79,3 кв.м		
240/С-39073	Здание гаража	Здание специализированное автомобильного транспорта	159,3 кв.м		
240/С-41297	Водопроводная сеть	Сооружение специализированное водохозяйственного назначения	-		
240/С-41296	Канализационная сеть	Сооружение специализированное водохозяйственного назначения	-		
Обременения: частичная аренда. В состав имущества входят: ограждение территории, дорога, инженерные сети электрооборудования					
Сведения о земельном участке: площадь 0,5112 га, кадастровый номер 24240000001000460, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования					
Начальная цена Лота № 4 с НДС 20% – 147 878 руб. 69 коп. (1 478 786 868 бел. руб.)					
Задаток 10% от начальной цены лота в белорусских рублях перечисляется на р/с № 3012343260010 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»					
Срок подписания договора купли-продажи 20 (двадцать) рабочих дней после проведения аукциона					
Начальные цены снижены на 10%. Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Республика» от 14.06.2016 г.					

Условие оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона (Лот), такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также порядок оплаты победителем аукциона (либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) вознаграждения и фактических затрат на организацию и проведение аукциона оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Дата, место и время проведения аукциона 20.07.2016 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Дата, место и время окончания приема документов 19.07.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Контактная информация Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-183-69-71. www.cpo.by E-mail: auction@cpo.by.

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» 5 августа 2016 г. проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность в Минском районе

Вид аукциона: открытый (на повышение начальной цены). Предмет аукциона: право частной собственности на земельный участок
Аукцион проводится в порядке, определенном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер земельного участка	Площадь земельного участка, га	Целевое назначение земельного участка	Инженерная инфраструктура *	Расходы по подготовке документации для проведения аукциона, бел. руб.	Начальная цена земельного участка, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.
1	Боровлянский с/с, д. Чертяж, участок № 206	623680608601000419	0,1335	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ	1 715 руб. 26 коп.	45 000 руб.	9 000 руб.
2	Боровлянский с/с, д. Чертяж, участок № 240	623680608601000418	0,1272	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ	1 700 руб. 35 коп.	45 000 руб.	9 000 руб.
3	Горанский с/с, д. Барсуки, участок № 3	623681301101000019	0,1400	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	706 руб. 57 коп.	8 910 руб.	1 780 руб.
4	Горанский с/с, д. Новое Поле, участок № 47	623681315101000328	0,1500	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	456 руб. 19 коп.	13 925 руб.	2 780 руб.
5	Горанский с/с, аг. Новоселье, участок № 51	623681315601000449	0,1495	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	63 руб.	12 915 руб.	2 580 руб.
6	г. Заславль, РИЗ «Загорье», участок № 17	623650100001004986	0,0983	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, водопровод	2 678 руб. 62 коп.	17 084 руб.	3 410 руб.
7	Мачулищанский п/с, г.п. Мачулищи, участок № 100	623655500001000396	0,1575	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	63 руб.	20 000 руб.	4 000 руб.
8	Михановичский с/с, д. Калинин	623684203101000079	0,1271	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ, водопровод	81 руб.	20 000 руб.	4 000 руб.
9	Новодворский с/с, д. Королищевичи, участок № 10	623684304601000559	0,1004	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ, водопровод	2 266 руб. 09 коп.	25 000 руб.	5 000 руб.
10	Новодворский с/с, д. Мацевичи, участок № 24	623684305101000134	0,1470	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество	1 481 руб. 92 коп.	15 000 руб.	3 000 руб.
11	Новодворский с/с, д. Мацевичи, участок № 31	623684305101000132	0,1500	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество	1 481 руб. 52 коп.	15 000 руб.	3 000 руб.
12	Новодворский с/с, д. Мацевичи, участок № 33	623684305101000133	0,1500	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество	1 510 руб. 87 коп.	15 000 руб.	3 000 руб.
13	Острошицко-Городокский с/с, д. Околица, участок № 3	623685205601000548	0,1400	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	2 126 руб. 53 коп.	80 000 руб.	16 000 руб.
14	Острошицко-Городокский с/с, д. Раубичи, участок № 1	623685206601000954	0,0823	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ, водопровод	2 126 руб. 53 коп.	48 000 руб.	9 600 руб.
15	Папернянский с/с, д. Дофаренция, участок № 1	623685502601000159	0,1047	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ, водопровод (на земельном участке проходит существующий водопровод, площадь охранной зоны – 0,0374 га)	2 354 руб. 19 коп.	30 000 руб.	6 000 руб.
16	Папернянский с/с, д. Дофаренция, участок № 2	623685502601000160	0,1299	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ, водопровод (на земельном участке проходит существующий водопровод, площадь охранной зоны – 0,0311 га)	2 337 руб. 77 коп.	33 000 руб.	6 600 руб.
17	Папернянский с/с, д. Нелидовичи, участок № 1	623685506601000215	0,1500	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	2 065 руб. 51 коп.	26 000 руб.	5 200 руб.
18	Папернянский с/с, д. Нелидовичи, участок № 2	623685506601000214	0,1340	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	1 873 руб. 39 коп.	23 500 руб.	4 700 руб.
19	Петришковский с/с, д. Новашино	623685707101000349	0,1338	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ, водопровод	2 107 руб. 87 коп.	17 524 руб. 50 коп.	3 500 руб.
20	Петришковский с/с, д. Новашино	623685707101000350	0,1342	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ, водопровод	2 044 руб. 68 коп.	17 576 руб. 70 коп.	3 510 руб.
21	Сеницкий с/с, д. Шитомирчи, участок № 113	623686607101000463	0,1336	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ	1 585 руб. 27 коп.	21 630 руб.	4 320 руб.
22	Сеницкий с/с, д. Шитомирчи, участок № 119	623686607101000470	0,1305	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ	1 585 руб. 03 коп.	21 100 руб.	4 220 руб.
23	Хаткежинский с/с, аг. Хаткежино, ул. Комсомольская, участок № 5	623687508101001326	0,1364	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	1 467 руб. 62 коп.	25 000 руб.	5 000 руб.
24	Шомыслицкий с/с, д. Поповичи, участок № 2	623688006101000113	0,1500	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ, водопровод	2 435 руб. 50 коп.	31 000 руб.	6 200 руб.

Аукцион состоится 5 августа 2016 года в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5.

Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 320, по 1 августа 2016 г. включительно в рабочие дни с 08.30 до 13.00 и с 13.30 до 17.00.

Контактные телефоны: + 375 (17) 205-46-61, +375 (44) 789-10-18.

Задатки для участия в аукционе перечисляются не позднее 1 августа 2016 года на следующие расчетные счета:

на лоты 1–2 перечисляется на расчетный счет № 3641900000163 Боровлянского сельхозполюма, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052345, код платежа – 04901;

на лоты 3–5 перечисляется на расчетный счет № 3641900000150 Горанского сельхозполюма, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052360, код платежа – 04901;

на лот 6 перечисляется на расчетный счет № 3641621200079 Заславского горисполкома, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600112999, код платежа – 04901;

на лот 7 перечисляется на расчетный счет № 3641621080042 Мачулищанского посиполкома, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600452694, код платежа – 04901;

на лот 8 перечисляется на расчетный счет № 3641900000105 Михановичского сельхозполюма, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600303747, код платежа – 04901;

на лоты 9–12 перечисляется на расчетный счет № 3641900000176 Новодворского сельхозполюма, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600230217, код платежа – 04901;

на лоты 13-14 перечисляется на расчетный счет № 3641000000047 Острошицко-Городокского сельхозполюма, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600208279, код платежа – 04901;

на лоты 15-18 перечисляется на расчетный счет № 3641621120061 Папернянского сельхозполюма, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052411, код платежа – 04901;

на лоты 19-20 перечисляется на расчетный счет № 3641900000277 Петришковского сельхозполюма, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052386, код платежа – 04901;

на лоты 21–22 перечисляется на расчетный счет № 3641900000134 Сеницкого

сельхозполюма, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052409, код платежа – 04901;

на лот 23 перечисляется на расчетный счет № 3641900000121 Хаткежинского сельхозполюма, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600231359, код платежа – 04901;

на лот 24 перечисляется на расчетный счет № 3641000000076 Шомыслицкого сельхозполюма, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052373, код платежа – 04901.

Для участия в аукционе необходимо:

внести задаток (задатки) не позднее 1 августа 2016 г. в вышеуказанном размере (в случае участия в торгах в отношении нескольких земельных участков – задаток вносится для каждого из предметов аукциона);

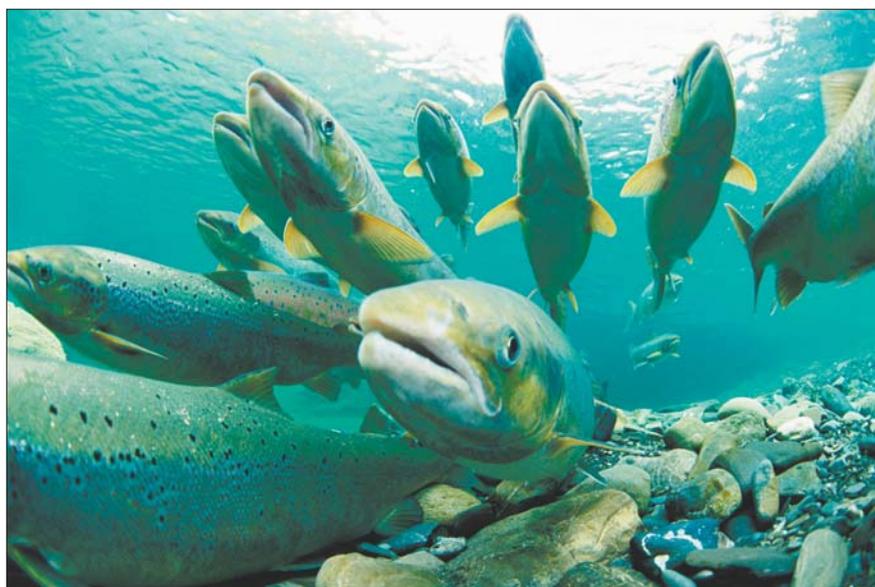
представить в государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» следующие документы: заявление на участие в аукционе установленной формы; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков), с отметкой банка;

подписанное соглашение о правах, обязанности и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, в соответствии с которым победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразив

ПЛЫСЦІ СУПРАЦЬ ЦЯЧЭННЯ

Як аднавіць некалі шматлікую беларускую папуляцыю сёмгі і кумжы?

Ласасёвыя з'яўляюцца адной з самых каштоўных парод рыб, на спажывецкім рынку яны маюць высокі кошт, гэта рыба — аснова шматлікіх далікатэсаў, яе ікра — любімы ласунак гурманаў. Але для Беларусі прадстаўнікі гэтага сямейства — далёка не радметы здабычы. Стронга і харыус, якія насяляюць нашы вадаёмы, а таксама кумжа і ёмга, што прыплываюць сюды на нераст, некалькі дзесяцігоддзяў былі і застаюцца «жыхарамі» Чырвонай кнігі, і аднаўленне іх колькасці з'яўляецца важнай дзяржаўнай задачай. Пра тое, з якімі праблемамі ў Беларусі сутыкаюцца марскія прадстаўнікі ласасёвых рыб — атлантычны (балтыйскі) ласось, ці сёмга, і кумжа, — расказалі навукоўцы і прыродаахоўнікі.

Лічынкі з'яўляюцца з грудка ў канцы сакавіка — пачатку красавіка, яшчэ месяц харчуецца ў «доме», а ў пачатку мая пакідае яго.

Падрастаючы, рыбікі пачынаюць размяркоўвацца па вадацёку і прыкладна два месяцы жыюць у прэснай вадзе, паступова скочваючыся ў больш глыбокія месцы.

У складзе іхтыяфаўны вадаёмаў Беларусі балтыйскі ласось і кумжа раней былі звычайнымі прамысловымі рыбамі. Па Заходняй Дзвіне гэтыя рыбы паднімаліся да Віцебска і Полацка. Але найбольш часта ва ўловах праходных ласасёвых адзначаліся ў рэках басейна Нёмана. З сярэдняга цячэння яны заходзілі ў Чорную Ганчу, Ласосну, былі заўважаны нават у Свіслачы, Шчыры і Заходняй Бярэзіне.

На трэці год ласосі па Віліі сыходзяць у мора, змяніўшы пры гэтым афарбоўку з пярэстай на серабрыстую. У моры рыбы жыюць каля двух-трох гадоў і, дасягнуўшы неабходных памераў (кумжа — 2-3 кг і вышэй, ласось — ад 5 кг), вяртаюцца ў родную раку (гэту з'яву называюць «хомінг»).

У Віліі і яе прытоках рыбы з'яўляюцца з сярэдзіны кастрычніка, а сам працэс нерасту доўжыцца з канца лістапада да канца снежня. Менавіта гэты перыяд — самы напружаны для тых, хто займаецца выратаваннем кумжы і сёмгі ў Беларусі. Бо на шляху да нерасцілішчаў рыбу падсцерагае мноства перашкод.

Незаконная рыбалка

З праблемай браканьерства прыродаахоўнікі сутыкнуліся ў 2008 годзе, калі заняліся вывучэннем месцаў рассялення каштоўных рыб.

— Мы ведалі пра некалькі невялікіх нераставых ручаёў, куды заходзіла каля 15 асобін кумжы, — расказвае сакаардынатар

праекта «Захаванне праходных балтыйскіх ласосаў у Беларусі» Юрыі Болтуць. — Але з-за браканьераў там не выжывала ніводная з іх. Калі было арганізавана штогадовае восенёскае патруляванне — пачалі дзейнічаць валанцёрскія лагеры, да працэсу далучыліся супрацоўнікі мясцовай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету і пагранічнікі, — колькасць выпадкаў «палявання» на рыб скарацілася.

Для інфармавання мясцовага насельніцтва пра важнасць захавання рыб удзельнічае праекта распрацоўваюць лістоўкі і сацыяльныя ролікі, усталёўваюць інфармацыйныя шчыты. Неўзабаве да гэтага павінны дадацца і сродкі фотавідэафіксацыі для выяўлення парушальнікаў на ўчастках нераставых вадацёкаў.

Ворагі сярод жывёл

Не толькі чалавек сёння ўплывае на папуляцыю праходных ласосаў. Так, выдры не супраць паласавацца смачнай рыбкай. А бабры перакрываюць доступ да патэнцыйных нерасцілішчаў сваімі плацінамі.

Яшчэ некалькі стагоддзяў назад, калі арэал распаўсюджвання атлантычных ласосаў быў значна шырэйшы, а на баброў часта вялося паляванне, іх плаціны не заміналі руху рыбы. Але сёння гэтыя жывёлы распаўсюдзіліся па тэрыторыі краіны, і з-за іх шматлікіх гацяў ласосі не трапляюць на нерасцілішчы. Акрамя таго, заглайваюцца вадацёкі, і рыба не знаходзіць месца для нерасту.

Для рашэння гэтай праблемы экалагі сумесна з Беларускім таварыствам палляўнічых і рыбалоўцаў і пры падтрымцы Мінпрыроды ў верасні бягучага года, з пачаткам сезона палявання, плануецца заняцца ачысткай рэк ад бабровых плацін у Астравецкім раёне.

Штучныя перашкоды

Сёння на Нёмане шлях атлантычным ласосам заступаюць Каўнская (Літва) і Гродзенская (Беларусь) гідрэлектрастанцыі, не абсталяваныя рыбапрапускнымі збудаваннямі. З пачаткам будаўніцтва каскада ГЭС у Латвіі стала недаступнай для праходу ласасёвых і значная частка Заходняй Дзвіны.

Сур'ёзнай перашкодай для раўнамернага рассялення і прасоўвання марскіх рыб углыб краіны з'яўляюцца і плаціны, пабудаваныя на прытоках Віліі Ашмянцы і Страчы — рэках, якія патэнцыйна падыходзяць для гнездавання сёмгі і кумжы.

За рэканструкцыю рыбапрапускных збудаванняў на Страчы выступілі навукоўцы і абаронцы прыроды, іх падтрымала і Мінпрыроды. На гэтай раэце неабходна таксама вырашыць і праблему эўтрафікацыі (пагаршэння якасці вады з-за залішняга паступлення арганічных і мінеральных рэчываў) вытоку ракі — возера Швакшты, падкрэслівае Юрыі Болтуць.

(Заканчэнне на 8-й стар.)

Экатэхналогіі

«Зялёная» эканоміка — новая жыццёвая і палітычная філасофія

Экалагізацыя эканомікі дапамагае не толькі палепшыць стан навакольнага асяроддзя, але і стварыць новыя працоўныя месцы

— Беларусь разглядае «зялёную» эканоміку як стратэгічны метады рашэння сістэмных праблем, праблем забеспячэння бяспекі прыродных рэсурсаў, занятасці насельніцтва і ў цэлым канкурэнтаздольнасці, — адзначыла на прэс-канферэнцыі першы намеснік міністра прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Ія МАЛКІНА.

Па яе словах, падчас 8-й канферэнцыі міністраў «Навакольнае асяроддзе для Еўропы» краіны-ўдзельніцы заявілі аб нацыянальных добраахотных ініцыятывах па экалагізацыі эканомікі. Свае абавязальствы агучыла і Беларусь. Стварэнне і развіццё інфраструктуры «зялёнага» грамадскага гарадскога транспарту, прававых асноў па вядзенні арганічнай сельскай гаспадаркі, экалагічнай маркіроўкі, экалагічнай сертыфікацыі сістэмы кіравання навакольным асяроддзем — усе гэтыя і іншыя перспектывы кірункі ў якасці базавых увойдуць у Нацыянальны план дзеянняў па ўкараненні прынцыпаў «зялёнай» эканомікі ў галінах народнай гаспадаркі, якія плануецца распрацаваць да канца 2016 года. У дакуменце таксама будуць закладзены і асноўныя кірункі падтрымкі прадпрыемстваў, якія пайшлі па шляху экалагізацыі сваёй вытворчасці.

— Мы вывучаем найбольш слабыя месцы ў сельскай гаспадарцы, прамысловасці, транспартнай сістэме, каб ведаць, дзе неабходна дапамога, які кірунак трэба прастымуляваць, — расказала Ія Малкіна. — Пастаўлена пытанне і аб відавмяненні экалагічнага падатку — ён павінен больш стымуляваць вытворцу ўкараняць «зялёныя» тэхналогіі.

САЛОДКАЯ ВАДА НЕ ПРАПАДЗЕ

Сёлета кіраўніком дзяржавы была пастаўлена задача на дзяржаўных прадпрыемствах знізіць сабекошт прадукцыі на 25%. Дасягнуць гэтай мэты ў краіне плануецца як праз стварэнне новых рэсурсаэфектывых вытворчасцяў, так і праз штодзённую працу па зніжэнні выдаткаў.

Як расказаў **начальнік галоўнага ўпраўлення аграпрамысловага і ляснога комплексу, навакольнага асяроддзя Міністэрства эканомікі Дзмітрый МАТУСЕВІЧ**, у Беларусі сёння акрамя праектаў міжнароднай тэхнічнай дапамогі, якія фінансуюцца Еўрапейскім саюзам, рэалізуецца і праграма «Экалагізацыя эканомікі ў краінах Усходняга партнёрства» (EaP GREEN). Праца па адным з яе кірункаў — «Рэсурсаэфектывая і чыстая вытворчасць» — дапамагла ААТ «Камунарка» эканоміць каля 120 тыс. еўра ў год. З дапамогай кансультаўтаў была выяўлена крыніца скіду салодкай вады, апошняю вырашылі выкарыстоўваць для вытворчасці мармеладу.

— У выніку мы можам прэзентаваць шакалад з эмблемай праграмы, атрыманай на аснове больш рэсурсаэфектывай і чыстай тэхналогіі, — адзначыў Дзмітрый Матусевіч.

Па словах прадстаўніка Мінэканомікі, праграма EaP GREEN, якая закрывае дзейнасць не толькі «Камунаркі», а яшчэ некалькіх беларускіх прадпрыемстваў, павінна завяршыцца ў верасні 2016 года, але еўрапейскія партнёры плануецца яе прадоўжыць.

У ГРАМАДСКАСЦІ — ВАЖНАЯ МІСЯ

Летась на конкурс ініцыятыў сярод неўрадавых арганізацый паступіла каля 160 заявак, з якіх сталі пераможцамі і сёння рэалізоўца 16 ініцыятыў па розных кірунках, у тым ліку экалагічны турызм, захаванне біяразнастайнасці, абыходжанне з адходамі, пашырэнне выкарыстання ўзнаўляльных крыніц энергіі, арганічная сельская гаспадарка і інш. Іх вынікі дапамогуць Мінпрыроды выпрацаваць канчатковы курс развіцця і вызначыць прыярытэты кірункі па «азеляненні» эканомікі.

Як заявіла Ія Малкіна, Мінпрыроды актыўна ўзаемадзейнічае з грамадскімі экалагічнымі арганізацыямі і ініцыятыўнымі грамадзянамі. Іх роля ў працэсе ўкаранення прынцыпаў «зялёнай» эканомікі ў жыццё вельмі важная. Асаблівае значэнне першы намеснік міністра надае дзейнасці экаактывістаў па пытаннях горадабудаўніцтва, азелянення тэрыторыі, а таксама прыняццю экалагічна значных рашэнняў.

Вераніка КОЛАСАВА. kolasava@vziazda.by

Вялікая выратавальніца

Яшчэ на пачатку XX стагоддзя сёмга і кумжа даволі часта сустракаліся ў Заходняй Дзвіне, Нёмане і іх прытоках. Па гэтых рэках рыба паднімалася з Балтыйскага мора, каб пакінуць у ручаях і рачулах Беларусі сваё патомства. Але з 1950-х гадоў асноўныя шляхі нерасту ласасёвых заступілі магутныя плаціны, пабудаваныя на гэтых рэках, і колькасць відаў рыб стала імкліва скарачацца.

Адзіным маршрутам, па якім штогод дзясяткі марскіх рыб дасягаюць нашай краіны, застаецца самы буйны прыток Нёмана — Вілія. Сёмга і кумжа заходзяць на нераст у яе невялікія незарэгуляваныя прытокі: Газоўку, Сенканку, Дудку, а таксама ў буйныя ручаі Тартак, Петрапольскі і інш. Усе яны знаходзяцца ў Астравецкім раёне Гродзенскай вобласці. Нерасцілішчы адзначаюцца і ў самой Віліі ў месцах упадзення ў яе ракі Сенканкі і ручая Тартак. Некаторыя асобіны заходзяць у нізоўі ракі Страча.

Нараджэнне легенды

— Для нерасту рыбы неабходна выкананне некалькіх умоў, — адзначае навуковы супрацоўнік лабараторыі іхтыялогіі Навукова-практычнага цэнтру НАН Беларусі па біярэсурсах Міхаіл Плюта. — Гэта, перш за ўсё, прыдатная тэмпература вады (+4° С для кумжы і да +8° С для ласоса), хуткасць цячэння каля 1 м/с — струмень вады павінен абавязкова праходзіць праз нераставы грудок (гнездо). Для яго будаўніцтва кумжа і ласось выкарыстоўваюць жвір і гальку. Па нераставых грудках іхтыёлагі і вызначаюць колькасць рыбы.

Па словах навукоўца, увогуле ў Кемяліну, Сенканку, Дудку і Тартак заходзіць на нераст каля 200 асобін кумжы.

Перад нераставаннем ікры самка ласоса ачышчае нераставы субстрат ад смецця і абрастанняў. Затым выкопвае ямку і выкідае частку ікры, якую апладняюць самцы. Пасля гэтага рыба засыпае ямку галькай, утвараючы нераставое гнездо.

Адбор узораў бентаса на раэце Сенканка з удзелам літоўскіх навукоўцаў.

■ Экалагічны лікбез

ПРОСТА КІРАВАЦА
ЛІТАРАЙ ІНСТРУКЦЫІ

Словы «правільны» і «правілы» аднакарэнныя. Вельмі часта, каб зрабіць усё як след, не трэба штосьці вынаходзіць: дастаткова кіравацца ўжо напісанымі дакументамі. Тым больш што вельмі часта ад гэтага ў прамым сэнсе слоў залежыць як плён пэўных намаганняў, так і, здараецца, наша з вамі бяспека. Пра некаторыя такія выпадкі нам расказалі спецыялісты Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь.

ЗАРЫБЛЯЦЬ
ТОЛЬКІ ПА НАВУЦЫ

Вядзенне рыбалоўнай гаспадаркі, акрамя непасрэдна вылаву рыбы, патрабуе ад арандатара (карыстальніка) угоддзяў правядзення цэлага шэрагу мерапрыемстваў. Перш за ўсё гэта зарыбленне водных аб'ектаў вырашчанымі ў рыбгасах малькамі. Праводзіцца яно для павышэння прадукцыйнасці вадаёмаў і вадацэкаў, паляпшэння якаснага саставу ўловаў. А часам — для аднаўлення колькасці рэдкіх і знікаючых відаў. У першую чаргу зарыбляюцца тыя вадаёмы, кармавыя рэсурсы якіх выкарыстоўваюцца не цалкам або спажываюцца малакаштоўнымі відамі рыб.

Большая частка рыбалоўных угоддзяў Беларусі — гэта невялікія па плошчы, мелкаводныя і неглыбокія эўтрофныя вадаёмы. Зарыбляюцца яны пераважна такімі відамі, як карп, стракаты таўсталобік, карась, белы амур, шчупак. Узрост пасадачнага матэрыялу (сяголеткі, гадавікі або двухгодкі) вызначаецца асаблівасцямі вадаёма, а таксама з улікам верагоднасці ўзнікнення тут заморных з'яў.

Ці прыжывецца рыба, залежыць ад шматлікіх фактараў. У першую чаргу, ад якасці самога пасадачнага матэрыялу, а таксама ад кармавой базы і ступені ўздзеяння абарыгенных рыб (драпежніцтва, канкурэнцыі). Такі паказчык, як прамысловы зварот, дапамагае разлічыць, колькі рыбы трэба ўсяляць, каб потым атрымліваць жаданыя ўловы.

Напрыклад, вядома, што прамысловы зварот ад пасады шчупакоў-сяголеткаў складае ў сярэднім 15 працэнтаў, гэта значыць, з 100 уселеных рыб да дарослага стану дарастуць каля 15 асобін. У той жа час калі зарыбіць вадаём шчупаком на стадыі лічынік, прамысловы зварот будзе ўсяго 1-4 працэнта.

Зарыбленне павінна праводзіцца згодна з рыбаводна-біялагічным (або біялагічным) абгрунтаваннем, якое распрацоўваецца для кожнага канкрэтнага воднага аб'екта, зыходзячы са стану яго экасістэмы. Абавязковае патрабаванне — наяўнасць ветэрынарнага пасведчання на малькоў, якія ўсяляюцца. Яно з'яўляецца свайго роду пашпартам і гарантыяй таго, што рыба клінічна здаровая і ўсяленне яе ў новы вадаём не стане для яго насельнікаў непрыемным сюрпрызам.

Самавольнае зарыбленне водных аб'ектаў забаронена. Парушэнне гэтага патрабавання цягне адміністрацыйную адказнасць у выглядзе штрафу да 20 базавых велічынь, а на юрыдычную асобу — ад 100 да 500 базавых велічынь.

КАБ ДРАЎНІНУ
НЕ КАНФІСКАВАЛІ

Парушэнні пры афармленні дакументаў на транспарціроўку драўніны, па сутнасці, з'яўляюцца следствам дзвюх прычын: гэта альбо элементарная нядабайнасць, альбо спроба схаваць незаконныя дзеянні. І тое, і іншае недапушчальна.

Неяк у Крупскім раёне супрацоўнікі Барысаўскай міжрайінспекцыі спынілі машыну з прычэпам, на якой прыватнае прадпрыемства перавозіла 39 кубаметраў дзелавай хвой — 81 шасці-

метровае бярвяно. Пры гэтым у таварна-транспартнай накладной звесткі аб грузе цалкам адсутнічалі. Не былі ўказаныя ні парода, ні прыналежнасць (дзелавае ці на дрывы) драўніны, ні яе кубатура, ні тым больш даўжыня. Усё гэта замяў надпіс: «Лес давальніцкі на распілоўку».

У дачыненні да юрыдычнай асобы быў складзены пратакол па частцы 4 артыкула 12.17 Кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях Рэспублікі Беларусь, прадукцыя канфіскаваная. Санкцыі прадугледжвалі штраф да 10,5 мільёна рублёў (да дэнамінацыі) з канфіскацыяй тавару.

Быў апісаны і груз, які перавозіўся кіроўцам прыватнага прадпрыемства з Івянца. Аўтамабіль з лесавозным прычэпам спынілі для праверкі ў Старадарожскім раёне дзяржінспектары Любанскай міжрайінспекцыі. У накладной значылася — «Тэхсыравіна 4 см і больш, елка». На самай жа справе ў машыне ляжала 46 хваёвых і 8 яловых бярвенняў даўжынёй па 6 метраў — усяго каля 20 кубаметраў драўніны.

У дадзеным выпадку штраф быў прадугледжаны не толькі прадпрыемству і яго кіроўцу, але і грузадпраўніку — лясгасу. У дачыненні да юрыдычных асоб распачаты адміністрацыйныя працэсы па частцы 4 артыкула 12.17, у дачыненні да фізасобы — па артыкуле 15.21 Кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях Рэспублікі Беларусь. Драўніна канфіскаваная.

Дакладнае выкананне правілаў пры афармленні дакументаў на транспарціроўку драўніны істотна палягчае кантроль за яе перамяшчэннем і дазваляе больш эфектыўна выяўляць факты незаконных высечак або крадзяжу лесапрадукцыі. Бо калі накладныя запойненыя з захаваннем усіх патрабаванняў, а груз адпавядае заяўленаму, інспектару не трэба марнаваць час на высвятленне законнасці грузаперавозкі. У адваротным выпадку разбіральніцтва можа зацягнуцца і, відавочна, справа скончыцца накладаннем штрафу з канфіскацыяй груза, які перавозіцца.

ЧАГО ЛЕПШ НІКОЛІ
НЕ ПАЎТАРАЦЬ

Аматарскае рыбалоўства пры дапамозе сетак, сеткавых і колючых прылад, а тым больш электралавальных устаткаў у нашай краіне пад забаронай. Нават знаходжанне з забароненымі прыладамі ў рыбалоўных угоддзях і на прылеглай да іх тэрыторыі (да аднаго кіламетра ад берага) караецца штрафам да 30 базавых велічынь.

Згодна з Кодэксам аб адміністрацыйных правапарушэннях Рэспублікі Беларусь, ад 20 да 50 базавых могуць слагнаць з парушальнікаў правіл рыбалоўства, калі прычыненая імі шкода не дасягае сумы ў 21 мільён рублёў (да дэнамінацыі). Такім чынам, браканьеры з небагатым уловам або без яго трапляюць пад дзеянне адміністрацыйнага артыкула. Некаторыя з іх, магчыма, лічаць, што абышліся «лёгкім спалыхам», і зноў выходзяць на забароненыя промысел. У гэты самы момант яны рызыкуюць стаць фігурантамі ўжо крымінальных спраў.

Незаконная здабыча рыбы, здзейшаная на працягу года пасля накладання адміністрацыйнага спагнання за такое ж парушэнне, караецца значна больш буйнымі штрафамі, папраўчымі работамі на тэрмін да двух гадоў або арыштам. За падобныя парушэнні летась было прыцягнута да крымінальнай адказнасці 60 браканьераў-паўторнікаў, а з пачатку бягучага года — ужо больш за дзясятка. Напрыклад, на затоцы Прыпяці паблізу Турава дзяржінспектары затрымалі двух гараджан, якія рыбачылі сеткамі і з іх дапамогай вылавлілі 33 асобіны рыбы. Падчас вядзення адміністрацыйнага працэсу высветлілася, што парушальнікі паўгода таму былі асуджаныя таксама за незаконнае рыбалоўства. Прычым, злавлілі іх абодвух мінулы раз на тым жа месцы, дзе і ў гэты. На браканьераў была завездана крымінальная справа.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

ПЛЫСЦІ СУПРАЦЬ
ЦЯЧЭННЯ

(Заканчэнне.
Пачатак на 7-й стар.)

Экалагічныя пытанні ўзнікаюць і на Ашмянцы. Перыядычна на рацэ адбываюцца заморы рыбы з-за скідвання сцёкавых вод з ачышчальных збудаванняў мясцовай ЖКГ і прамысловых прадпрыемстваў г. Ашмянцы. Таму, на думку экалагаў, перш чым абмяркоўваць магчымае будаўніцтва тут рыбапрапускных збудаванняў, неабходна ўстараніць усе крыніцы забруджвання ракі і даць ёй аднавіцца.

Беларуская папуляцыя рыб — адна з самых аддаленых ад марскога ўзбярэжжа. Ідучы на нераст, сёмга і кумжа пераадоляюць 500-600 км уверх ад мора.

На ручаі Тартак перашкоду нерасту ўдзельнікі праекта па захаванні балтыйскіх ласосёў і валанцёры знялі ўласнымі сіламі. Трубы, у якія пушчаны адзін з участкаў ручая, замянілі рыбе рухацца ўверх па цячэнні. Таму ў 2015 годзе актывісты пабудавалі дзве каменныя дамбы — гэта дапамагло падняць узровень вады ў ручаі, адкрыць рыбе праход і тым самым выратаваць ад перанасялення і разбурэння гнёздаў ніжнія нерасцілішчы Тартака.

Наогул за гады дзеяння праекта ў ручаі Тартак у разы павялічылася папуляцыя кумжы. Калі ў 2008 годзе сюды заходзіла каля 15 асобін марской стронгі, то ў 2013-м нераставала ўжо каля 100 асобін.

Ад знікнення выратуе...
зарыбленне

Паралельна з патруляваннем удзельнікі праекта разам з іхтыёлагамі НАН Беларусі і іх калегамі з Літвы праводзяць даследаванні нераставых вадацэкаў.

— Мы зрабілі поўнае апісанне рэк Астравецкага раёна па кармавой базе, саставе вады, прыдатнасці для нерасту і інш., закартаграфавалі і адзначылі на GPS усе нераставыя прытокі і ўчасткі, бабровыя плаціны, масты, лакальныя звалкі, — гаворчыць Юрый Болтуць. — Сёлета плануем працягнуць гэту работу вышэй па Віліі, на прытоках Нарачанцы, Ашмянцы і інш. Атрыманыя звесткі дапамогуць зразумець, наколькі эфектыўна ідзе нераст у нашых рэках, якія

Кумжа, што прыйшла на нераст, адпачывае у ручаі перад пераадоленнем штучнага парога.

проблемы неабходна вырашыць для аднаўлення патоку марскіх рыб у Беларусь.

Але любыя ахоўныя і стымуляцыйныя дзеянні немагчымыя без пацвярджэння факта — ласосёвыя рыбы сапраўды актыўна вяртаюцца ў Беларусь на нераст. І калі ў тым, што колькасць кумжы ў вадаёмах сёння дастаткова для стабільнага прыросту папуляцыі спецыялісты не сумняваюцца, то з сёмгай сітуацыя іншая. Рыбакі часта расказваюць пра сустрэчы з балтыйскім ласосем. Але даныя шматгадовага маніторынгу не цешаць: экзэмпляры адзінкавыя, і пакуль нельга з упэўненасцю сказаць, што сёмга заходзіць у беларускія рэкі. Для разумення сітуацыі неабходна старанна даследаваць вадацэкі, а для гэтага патрэбныя рэсурсы — як людскія, так і фінансавыя.

Адным з магчымых рашэнняў праблемы навукоўцы і прыродаабаронцы бачаць зарыбленне прытокаў Віліі сёмгай. Плануецца адкрыць дабрачынны рахунак па зборы сродкаў на рэалізацыю праекта.

Зарыбленне неабходна праводзіць на працягу чатырох гадоў вялікай колькасцю рыбапасадачнага матэрыялу. Малькоў сёмгі плануецца закупіць на Жэймянскім рыба-разводным заводзе, размешчаным

на адным з прытокаў Віліі (Літва), і выпусціць іх у Беларусь.

— Вельмі важна выкарыстоўваць ласосёў менавіта з Віліі, бо менавіта прадстаўнікі гэтай папуляцыі прыходзяць у нашу краіну, а значыць, могуць вярнуцца сюды праз тры гады, — падкрэслівае Юрый Болтуць. — Рыбы з нараджэння запамінаюць хімічны састаў вады і іншыя характарыстыкі, па якіх яны ў моры і вызначаюць дарогу дахаты.

Калі на працягу чатырох гадоў будзе заўважаны прырост папуляцыі, спецыялісты пачнуць працаваць над павелічэннем колькасці сёмгі, у тым ліку праз выкарыстанне рыб, якія вяртаюцца ў Беларусь, для штучнай гадоўлі. Патрэбныя будуць і меры па захаванні і паляпшэнні месцаў нерасту і пражывання будаўніцтва рыбаходаў, распрацоўка дзяржпраграмы і, магчыма, наданне нераставым вадацэкам спецыяльнага статусу і інш.

Але вырашыць гэтыя праблемы немагчыма без супрацоўніцтва розных арганізацый і ведамстваў. Менавіта сумесная рэалізацыя дзяржаўных і грамадскіх ініцыятыў павінна даць імпульс для прыросту і паляпшэння дабрабыту папуляцыі прахадных ласосёў у нашых рэках.

Бераніка КОЛАСАВА.
kolasava@zviazda.by

— У апошні час пры актыўнай падтрымцы грамадскасці прымаюцца меры па захаванні ласосёў атлантычнага (сёмгі) і кумжы звычайнай на тэрыторыі нашай краіны, — адзначае начальнік упраўлення біялагічнай і ландшафтнай разнастайнасці Мінпрыроды Наталля Мінчанка. — У снежні 2008 года міністэрства зацвердзіла план мерапрыемстваў па захаванні гэтых відаў на тэрыторыі Астравецкага раёна Гродзенскай вобласці (абноўлены ў 2010 годзе). У адпаведнасці з ім, па заказе Мінпрыроды Цэнтральным навукова-даследчым інстытутам комплекснага выкарыстання водных рэсурсаў была выканана навукова-даследчая работа па ацэнцы антрапагеннага ўздзеяння на трансгранічныя вадацэкі, якія з'яўляюцца прахаднымі для ласосёвых рыб, і распрацоўцы рэкамендацыі па мінімізацыі адмоўнага ўздзеяння на папуляцыі каштоўных відаў рыб. На яе аснове быў прыняты шэраг нарматыўных дакументаў і планаў мерапрыемстваў па захаванні ласосёвых у нашай краіне.

■ Ну і ну!

Мядзведзьяў стала менш...
з-за няправільнай справаздачы

Нядаўна былі апублікаваны звесткі Нацыянальнага статыстычнага камітэта, згодна з якімі ў Беларусі пражывае ўсяго 20 мядзведзьяў. Летась іх было 120. Чаму за год знікла столькі звяроў? Сенсацыйную навіну пракаментаваў дырэктар Навукова-практычнага цэнтру па біярэсурсах Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Алег БАРАДЗІН:

— Калі б папуляцыя мядзведзя скарацілася так істотна, нашы спецыялісты б гэта заўважылі. Па звестках НПЦ, на тэрыторыі Беларусі сёння пражывае прыкладна 90-120 мядзведзяў.

— Звяртаю ўвагу: Белстат прывёў лічбы па колькасці мядзведзяў у паляўнічых угоддзях, — дадала кіраўнік упраўлення біялагічнай і ландшафтнай разнастайнасці Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Наталля МІНЧАНКА. — Мы прыйшлі да высновы, што звесткі, атрыманыя ад карыстальнікаў паляўнічых угоддзяў, у большасці выпадкаў няпэўныя і таму патрабуюць дадатковага вывучэння. Увогуле, саму сістэму статыстычнай справаздачы неабходна карэктываваць. Цяпер мы ствараем Міжведамасную рабочую групу, якая будзе займацца пытаннямі ўліку жывёл. Адзначу, што зараз пры падтрымцы НПЦ па біярэсурсах распрацоўваецца новая версія дзяржаўнага кадастру жывёльнага і расліннага свету. Яна будзе прадстаўлена ў выглядзе анлайн-сістэмы. Кожны жыхар

фота Дзяніса ЮКОВІЧА.

Мядзведзі ў Бярэзінскім біясферным запаведніку.

змога атрымаць інфармацыю пра колькасць відаў, прамысловы запас. Канчатковы варыянт кадастру з'явіцца праз некалькі месяцаў.

Кацярына РАДЗЮК. radziuk@zviazda.by

■ Усё, што вы хацелі ведаць...

...ПРА АРГАНІЧНУЮ СЕЛЬСКУЮ ГАСПАДАРКУ

У свеце пад гэты від земляробства адведзена не больш за 1% сельскагаспадарчых угоддзяў, але ў апошнія гады гэты кірунак актыўна развіваецца ўсюды, у тым ліку і ў нашай краіне. Што гэта такое і ці ёсць бар'еры для прасоўвання экалагічна чыстага земляробства?

У чым розніца паміж традыцыйнай сельскай гаспадаркай і арганічнай?

Арганічная сельская гаспадарка заклікана не шкодзіць навакольнаму асяроддзю. Яе аснова — урадлівасць зямлі. «Арганічныя» фермеры не выкарыстоўваюць хімічныя і сінтэтычныя дабаўкі, угнаенні, прэпараты для аховы раслін ад пустазелля і шкоднікаў. Яны замяняюцца арганічнымі прэпаратамі. Такім чынам, глеба застаецца чыстай ад нітраў, пестыцыдаў, гербіцыдаў, цяжкіх металаў. У арганічнай сельскай гаспадарцы выкарыстоўваецца замкнёны цыкл: жывёлы атрымліваюць экалагічна чысты корм, а іх прадукты жыццядзейнасці становяцца арганічным угнаеннем.

Ці ёсць у нас сертыфікаваныя «арганічныя» фермеры?

Пад арганічную сельскую гаспадарку ў нашай краіне сертыфікавана больш за 400 га зямель. Многія беларускія гаспадаркі знаходзяцца ў пераходным перыядзе, які звычайна доўжыцца да трох гадоў.

Першым «арганічным» фермерам у Беларусі стаў Ігар Хвашчэўскі: у яго сертыфікаваны 4 га зямлі, яшчэ 20 га знаходзяцца ў працэсе сертыфікацыі. Нядаўна ён прэзентаваў аўстралійскую тэхналогію натуральнага аднаўлення зямлі і аўстрыйскую тэхніку для работы на палях: сеткаватая барана і абганяльны роліка-зорчаты культыватар эфектыўна спраўляюцца з пустазеллем без шкоды для глебы. Тэхніку набылі ў рамках конкурсу «зялёных» ініцыятыў (праект «Садзейнічанне пераходу Рэспублікі Беларусь да «зялёнай» эканомікі», фінансуюмы Еўрапейскім саюзам і рэалізуюмы Праграмай развіцця ААН у Беларусі).

Аўстралійская тэхналогія дазваляе за тры гады павялічыць урадлівасць глебы. На глыбіню ўносяцца ўгнаенні з карыснымі мікраарганізмамі, высяваецца дзяцеліна белая — яе карані

пачынаюць рыхліць глебу. Карані і мікраарганізмы робяць усю справу.

Тэхнікай будуць карыстацца і іншыя фермеры: у хуткім часе Ігар плануе стварыць кааператыву «арганічных» фермераў. Гэта слушнае рашэнне, бо дарагой тэхнікай даводзіцца карыстацца ўсяго некалькі дзён на месяц. Ігар Хвашчэўскі спадзяецца, што аўстралійскую тэхналогію будуць пераймаць і яго аднадумцы.

Як беларускаму фермеру атрымаць арганічную сертыфікацыю?

Прадукцыя будзе лічыцца арганічнай толькі пры наяўнасці сертыфіката. У нас пакуль няма сертыфікуючых кампаній, таму фермеры звяртаюцца да замежных спецыялістаў. Адна з такіх кампаній — Арганік стандарт (Украіна).

Спачатку фермер запаўняе анкету, падае заяўку з указаннем карты палёў, апісаннем вырошчваемых культур, выкарыстоўваемых тэхналогій, стану глебы. Вызначаецца фармат работы, а пасля, у залежнасці ад асаблівасцяў участка, гаспадарка трапляе ў пераходны перыяд: за гэты час зямля рэгенеруецца і адпачывае ад «хіміі». Раз у год спецыялісты сертыфікуючай кампаніі праводзяць інспекцыі, якія даводзіцца аплачваць фермеру.

Сеткаватая барана і роліка-зорчаты культыватар — тэхніка, якая не шкодзіць глебе і дазваляе эфектыўна справіцца з пустазеллем.

У еўрапейскіх крамах пад арганічную прадукцыю адводзяць спецыяльныя паліцы.

Пасля заканчэння пераходнага перыяду пры ўмове, што ніякіх парушэнняў няма, гаспадар атрымлівае еўрапейскі арганічны сертыфікат. Але на гэтым праверкі не заканчваюцца: арганічнасць даводзіцца даказваць кожны год.

Дзе можна набыць арганічную прадукцыю?

Самі фермеры прызнаюцца, што сваю прадукцыю яны рэалізуюць альбо праз інтэрнэт-краму «Эка-Ежа», альбо дзякуючы сарафаннаму радыё. Ігар Хвашчэўскі прадае да 90% арганікі дзякуючы інтэрнэт-краме, але заўважае, што часам закупнікі знаходзяць яго самі.

Дарэчы, у еўрапейскіх крамах для арганічных прадуктаў адводзяць спецыяльныя паліцы і аддзелы. Цэны на сертыфікаваную арганічную прадукцыю ў некалькі разоў вышэйшыя, чым

цэны на прадукты, вырашчаныя традыцыйным спосабам.

Калі з'явіцца закон па арганічнай сельскай гаспадарцы?

Закон мусіць садзейнічаць развіццю ўнутранага рынку, бо, з аднаго боку, фермерам патрэбны «правільны гульні» для вядзення гаспадаркі, а з іншага — пакупнікі патрабуюць пацвярджэння якасці прадуктаў — сертыфікацыі. Сёння на паліцах крам ёсць прадукты пад знакам «бія» ці «арганік», але збольшага гэта псеўдаарганічныя тавары, якія дыскрэдытуюць экалагічныя тавары.

Па словах кіраўніка аддзела сельскагаспадарчай вытворчасці Міністэрства эканомікі Дзмітрыя КЛЕГІ, развіццё арганічнай гаспадаркі мусіць стаць перспектыўным напрамкам для сельскай гаспадаркі. У 2016—2017 гадах плануецца ўвесці заканадаўчы акт аб вытворчасці і абароце арганічнай сельскагаспадарчай прадукцыі. «Мы мяркуем, што гэты дакумент прывядзе да павышэння даходаў сельскіх жыхароў і адпаведна павысіць прэстыжнасць вядзення арганічнай сельскай гаспадаркі», — адзначае суразмоўца.

Беларускі рынак арганічнай прадукцыі знаходзіцца ў самым пачатку свайго развіцця: сёння ён невялікі, а скепсіс сярод грамадзян пакуль стрымлівае продажы. Аднак рост попыту на арганічную прадукцыю ў нашай краіне ўсё ж назіраецца. Таксама ўсё больш фермераў хочуць перавесці сваю гаспадарку з інтэнсіўнай на арганічную. Нядаўна недзяржаўная ўстанова «Цэнтр экалагічных рашэнняў» запуціла бясплатную «Арганік школу» для фермераў, якія хочуць займацца арганічнай сельскай гаспадаркай. Яе ўдзельнікі змогуць атрымаць кансультацыі па развіцці арганічнай сельскай гаспадаркі.

Між іншым...

У ЗША дзейнічае праграма федэральнай падтрымкі «Ведай свайго фермера». Дзякуючы ёй расказваюць пра фермераў, якія вырошчваюць арганічную прадукцыю. У кожным штаце распрацавана праграма для «арганічных» фермераў, іх падтрымліваюць фінансава і інфармацыйна.

Кацярына РАДЗЮК.
radziuk@zviazda.by

■ Зялёная аптэка

ЯГАДЫ, ШТО ДОРАЦЬ СІЛЫ

З даўніх часоў чорныя парэчкі з'яўляюцца цудоўным лекавым сродкам: яны дапамагаюць пры ўпадку сіл і павышаюць супраціўляльнасць арганізма розным хваробам.

Чорныя парэчкі адносяцца да групы агульнамацавальных, танізуючых раслін. Іх ягады ўтрымліваюць у сабе вітаміны С, В₁, В₂, К, РР, карацин, солі калію, медзі, кальцыю, фосфару, лімонную, яблычную, вініную, янтарную кіслоты, дубільныя рэчывы, пекціны, аналагі жаночых палавых гармонаў. У лісці знойдзены эфірныя алеі, вітаміны групы В, вітамін С, карацин, солі фосфару і жалеза. Акрамя таго, чорныя парэчкі канцэнтруюць цынк, малібдэн і селен (антыканцэрагенны элемент).

Па колькасці вітаміна С чорную парэчку пераўзыходзіць толькі шыпшына. Пры гэтым у недаспелых ягад яго ўтрыманне значна вышэй за пераспелыя, таму збіраць іх трэба хутка, асабліва ў гарачае сухое надвор'е. Каб забяспечыць сутачную патрэбнасць у вітамінах С і Р, дастаткова з'ядаць усяго 50 г ягад у дзень.

Лісты чорных парэчак нарыхтоўваюць летам (пасля збору ягад), почкі — зімой ці рана вясной да іх распускання.

Разнастайны склад чорных парэчак стварае шырокі дыяпазон іх лекавага выкарыстання. Дзякуючы наяўнасці бурштынавай кіслаты расліна дапамагае павышаць працаздольнасць, яе рэкамендуюць пры фізічных нарузках спартсменам, а таксама пры ператамленні. Карысная яна і для пажылых людзей, але з абмежаваннямі.

Элементы, што ўваходзяць у склад расліны, дапамагаюць таксама зменшыць уплыў радыяцыі на арганізм, хутчэй адолець вірус грыпу, а фітанцыды чорных парэчак згубна дзейнічаюць на ўзбуджальніку дызентэрыі, дыфтэрыі, грыбкаў і інш.

Ягады і лісце парэчак з'яўляюцца выдатным супрацьінфекцыйным сродкам, выкарыстоўваюцца для лячэння парадантозу.

Свежы сок з чорных парэчак п'юць пры язве страўніка і дванаціццёперснай кішкі, гастрытах з паніжанай кіслотнасцю страўнікавага соку, пры захворваннях печані, парушэннях абмену рэчываў. Выкарыстоўваюць яго і ў якасці мачагоннага, патагоннага і супрацьзапаленчага сродкаў.

Пры падагры і рэўматызме карысна піць настой са збору лекавых раслін, куды ўваходзяць лісце і ягады чорных парэчак. Збор таксама прымяняюць і ў дзіцячай практыцы для лячэбных ваннаў пры рахіце, дыятэзе.

У сумесі з мёдам ці цукрам (1:2) сок карысны пры прафілактыцы атэрасклерозу і для зніжэння артэрыяльнага ціску пры гіпертанічнай хваробе.

З асцярожнасцю неабходна прымаць ягады чорных парэчак пры схільнасці да трамбозаў, не рэкамендуюць іх ужываць у пасляінфарктным перыядзе.

Вітамінны чай гатуюць з лісця чорных парэчак, брусніц і пладоў шыпшыны ў суадносінах 1:1:2. Дзве сталовыя лыжкі сумесі на шклянку кіпеню трымаць 1 гадзіну.

Яўген ШМЯРКО, урач-фітатэрапеўт

Першыя звесткі пра чорныя парэчкі ў заходнееўрапейскіх траўніках з'явіліся ў XV і XVI стагоддзях, а першая згадка пра іх, як ягадную расліну, — у 1671 годзе.

Фота Аляксандра ШАБЛЮКА.

Фота Надзеі ДУБОЎСКАЙ.

■ Друкуецца ў «Роднай прыродзе»

ЗВЯРЫ ЖЫВУЦЬ НА... ГРАШАХ

Выява чалавека на грашовым банкноце і манеце — сведчанне яго значнасці для жыцця краіны ў пэўны перыяд гісторыі. Але не толькі партрэты палітыкаў, вучоных, пісьменнікаў змяшчаюць на грашах. Нярэдка на іх можна ўбачыць сланоў, тыграў, мядзведзяў, баброў і нават маленечкіх малпаў. Аб тым, калі ў манетнай чаканцы з'явіўся падобны трэнд, каго са звярынага царства найчасцей малююць на грашах, раскажаў Усевалад ЮРГЕНСОН, малодшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі.

АД ДЭЛЬФІНАЎ ДА МУРАШОЎ

— Першыя манеты на тэрыторыі нашай краіны з'явіліся яшчэ ў раннім Сярэднявеччы, — пачынае лікбез суразмоўца. — Яны былі рымскага паходжання, чаканкі І—III вякоў нашай эры. Выкарыстоўваліся пераважна як каштоўны матэрыял для ювелірных вырабаў. Менавіта для гандлёвага абарачэння ў нас пачалі ўводзіць сярэбраныя дырхемы, арабскія грошы. Чаму ў нас былі запатрабаваныя манеты з Усходу? У Арабскага халіфата былі багатыя радовішчы серабра. Акрамя таго, у арабаў добра развіваўся гандаль, вытворчасць, і дырхемы распаўсюдзіліся па ўсёй Усходняй Еўропе, Скандынавіі. У X—XI стагоддзях у халіфаце пачалі вычэрпвацца руднікі, настала палітычнае бязладдзе. У выніку ў нас увайшлі ў абарачэнне еўрапейскія манеты. Што да папярковых грошай, яны ўзніклі ў Кітаі ў XIII стагоддзі. У Еўропе з'явіліся праз чатыры стагоддзі, у Швецыі.

— А ці праўда, што раней замест грошай выкарыстоўвалі жывёльныя шкуркі?

— Падобная гіпотэза існуе, але яна цалкам не пацверджана. Напэўна, дзесьці іх сапраўды выкарыстоўвалі. Магчыма, гэта былі шкуркі вавёркі, собаля, але ў гандлёвых адносінах на тэрыторыі сучаснай Беларусі найчасцей выкарыстоўвалі прасніцы і зліткі.

— Калі ўпершыню на манетах пачалі з'яўляцца выявы звяроў?

— Яшчэ ў Антычнасці. У старажытнай Грэцыі вельмі часта на манетах адлюстроўвалі львоў, дэльфінаў, розных птушак. Падобнае было звязана з міфалогіяй. І гэта былі не столькі выявы прадстаўнікоў фаўны, колькі сімвалы,

якія ўвасаблялі багоў, полісы. Такі сімвалізм быў характэрны ажно да XIX стагоддзя. Аднак нават у XX, напрыклад у Бельгіі, выпускалі банкноты з ільвамі. Усе ведаюць, што львы там не жылі. Гэта такі геральдычны сімвал, які азначае моц і высакароднасць.

— Цікава, а якіх звяроў найчасцей адлюстроўвалі на манетах і банкнотах?

— У XVIII стагоддзі на адным з наміналаў кантынентальных долараў ЗША можна было ўбачыць дзіка. Пасля на грашах пачалі з'яўляцца козы, каровы, ягуары, пумы. У XX стагоддзі тэма звяроў на грашах стала вельмі запатрабаванай. У Шры-Ланцы, напрыклад, на іх змяшчалі вобразы тыграў, сланоў, у Казахстане — снежнага барса, у Джыбуці — антылопаў, у Эфіопіі — леапардаў, ільвоў, сланоў, у Індыі — тыграў. І пры каралю, і пры камуністах актыўна адлюстроўваюць звяроў на грашовых адзінках у Непале. У Еўропе гэтая тэма не надта запатрабаваная. Хоць на бельгійскай купюры ў 5 тысяч франкаў, якая была ў абарачэнні з 1982 па 1992 год, адлюстравалі страказу. Дацкая серыя грошай 1972 года таксама была прысвечана фаўне. І калі ў нас вавёрка ўпрыгожвала самую дробную купюру ў 50 капеек, у іх — самую буйную ў тысячу крон. У 1977 годзе на 100 нідэрландскіх гульдэнах з'явіўся бакас. На 50 швейцарскіх франках, выпушчаных у 1978 годзе, ёсць выява савы. Годам раней швейцарцы выпусцілі купюру (1000 франкаў) з партрэта неўрапатлага Агуста Фарэля і выявай мурашоў.

Фарэрскія астравы хоць і належаць Даніі, але маюць сваю валюту. І сучасная серыя фарэрскіх крон таксама прысвечана звярам. Сярод тых, што былі ў абарачэнні,

Фота: Наталі Буцкі

мне вельмі падабаецца манета ў 100 бразільскіх круэйра з грывастым ваўком. У Харваты гэтай краіне завецца кунай. Але назва неабавязкова пайшла ад куніцы, якую харваты сімвалічна размяшчаюць на манеце. Назва таксама можа паходзіць ад лацінскага слова «кунас», якое перакладаецца як каваны. Сёння звяры «захаваліся» пераважна на папярковых банкнотах. Пры гэтым яшчэ нядаўна, да ўвядзення еўра, яны прысутнічалі на славенскіх манетах.

— Атрымліваецца, што звяроў малююць на грашах паўсюдна і на ўсіх кантынентах.

— Так, але гэтая мода ў

Еўропе пакрысе знікае. Такі бум, хутчэй за ўсё, больш адчуваўся ў 70-90-х гадах мінулага стагоддзя, калі даволі актыўна пачалі абмяркоўваць экалагічныя праблемы. А пасля, калі з'явіўся еўра, на грашах стала дамінаваць архітэктурная тэматыка. Пры гэтым фаўна вельмі запатрабавана ў калекцыйных манетах і вельмі добра рэалізуецца сярод калекцыянераў.

ПЕРАБЛЫТАЛІ БАРЫБАЛА З БУРЫМ МЯДЗВЕДЗЕМ

— Якія манеты падобнага кшталту найбольш рэдкія?

— Антычныя. Яны вельмі дарагія. Некаторыя з іх могуць каштаваць дзясяткі тысяч долараў. Праўда, за некаторыя з іх можна заплаціць і ў дзесяць разоў менш. Звычайны кошт на аўкцыёнах — 100—200 долараў.

— Ці сустракаюцца на манетах з выявай звяроў памылкі?

— Безумоўна. Рабілі іх і ў нашай краіне. Самая вядомая зроблена на 50-рублёўках, выпушчаных у 1992 годзе. На іх замест бурага мядзведзя змясцілі барыбала, які ніколі не насяляў нашы лясы, а пра жывае ў Паўночнай Амерыцы. Відаць, пераблыталі.

— Але як так атрымалася?

— Серыю рабілі наўздагад,

спяшаліся. На рублёвай купюры, напрыклад, з'явіўся заяц, выява якога раней друкавалася ў адной з энцыклапедыяў, а пасля і на савецкай паштовай марцы. Як разумею, дзе ўбачылі малюнак, адтуль яго і запазычылі.

— 24 гады таму ў Беларусі ўпершыню змясцілі звяроў на грашах. Якая была перадгісторыя?

— Узорам для іх стала даволі добрая з дызайнерскага пункту гледжання літоўская серыя, выпушчаная ў 1991 годзе. Праз год у нас з'явіліся свае грошы. Для купюр выбралі, напэўна, самых распаўсюджаных і вядомых звяроў краіны: вавёрку, зайца, бабра, ваўка, рысь, купюра з якой мне падаецца найбольш удалай, няшчаснага бурага мядзведзя і зубра. Старублёўка з зубрам, дарэчы, стала сярод іх доўгажыхаром і выйшла з абарачэння толькі вясной 1999 года. Серыю маглі працягнуць, але вырашылі спыніцца на архітэктурцы. Памятаю, у маёй школе нават хадзіў наступны жарт: «У беларускіх лясах водзіцца шмат звяроў. Ад вавёркі да вакзала». Рэч у тым, што на двухсотцы была якраз змешчана мінская Прывакзальная плячка.

— Дзякуючы выявам звяроў, нашы грошы пачалі называць «вавёркамі»

і «зайчыкамі». А ці ёсць іншыя падобныя прыклады ў гісторыі?

— Так, і я ведаю выпадак, зацверджаны афіцыйна. У Гватэмале грашовай адзінкай з'яўляецца кетцаль, якая атрымала сваю назву ў гонар нацыянальнай птушкі. Яна таксама адлюстроўвалася і на манетах, і на даўнейшых банкнотах.

— Якая з беларускіх купюр найбольш цэніцца сярод нумізматаў?

— Усе яны не вельмі дарагія. Самая каштоўная з усіх нашых банкнот — 5-тысячная купюра 2000 года серыі АГ з выявай «Раўбічаў» і Палаца спорту. Грошы гэтай серыі былі надрукаваны ў невялікай колькасці. Ведаю, што адзін такі банкнот нават у падрачным выглядзе прадаў за некалькі тысяч долараў. Калекцыянераў цікавяць пераважна рэдкія серыі ў вельмі добрым стане. Многія, дарэчы, палююць на 50-капеечную серыю. Як вядома, серыя выстаўлялася на грашах наміналам ад рубля і вышэй, але ёсць неправераная інфармацыя, што з нумаратарам надрукавалі і 50-капеечнік. Ужывую такія банкноты ніхто не бачыў. Аднак, калі яны насамерч існуюць, будуць каштаваць вельмі дорага.

Тарас ШЧЫРЫ

taras@viazda.by

■ «Зялёнае» лета

ПРАКТЫЧНЫЯ ўРОКІ ПА ЭКАЛОГІІ

Каб атрымаць адказ на гэтае пытанне, рэдакцыя часопіса «Родная прырода» завітала ў маладзечанскую бібліятэку сямейнага чытання «Верасок». Са школьнікамі першага, другога і трэцяга класаў гімназіі № 10 мы правялі гульню «Сартуем адходы»: такім спосабам прэзентавалі

наш «часопіс у часопісе» для малых прыродазнаўцаў і экалагаў «Юны натураліст».

Сталы былі завалены розным смеццем: пластыкавыя і шкляныя бутэлькі, старыя газеты і дыскі, томік мастацкай літаратуры, футболка, упакоўкі з-пад соку, касавыя чэкі. Мы падзялілі

Ці ўмеюць маладзечанскія школьнікі сартаваць адходы?

дзяцей на дзве каманды і прапанавалі ім раскласці смецце па кучках «шкло», «пластык», «папера», «змяшаныя адходы», «небяспечныя адходы». Што тут пачалося! Некаторыя віды смецця дзеці вызначылі беспамылкова: ПЭТ-бутэлькі трапілі ў «пластык», старыя газеты — у «паперу». Але як быць з пратэрмінаванымі лекамі? Школьнікі вырашылі, што яны з'яўляюцца «небяспечнымі адходамі» і паклалі іх разам з адпрацаванымі батарэйкамі. Пасля нехта з дзяцей заўважыў, што абгортка таблеток зроблена з пластыку. Значыць, месца ім у адным кантэйнеру з ПЭТ-бутэлькамі. Давялося адкрыць праўду: самі таблеткі трэба змяльчыць і змыць у каналізацыю, а ўпакоўку кінуць у кантэйнер у залежнасці ад матэрыялу, з якога яна зроблена. Дарэчы, дыскі чамусьці таксама трапілі да «небяспечных» адходаў.

Дзяўчаты расказалі пра небяспеку адпрацаваных лямпачак і батарэек. Між іншым, не так даўно Маладзечна з'явіўся і на «Зялёнай карце» (greenmap.by), якая падкажа, дзе ў вашым горадзе можна здаць розныя віды адходаў.

Пакецік ад соку апынуўся ў кантэйнеру для паперы, хоць упакоўку тэтрапак выраб-

ляюць з кардону, алюмінію і фольгі. Пакуль што іх выкідаюць разам з агульным смеццем. Чэкі спярша трапілі да папярковых адходаў. Падумаўшы, дзеці выказалі версію, што яны зроблены з незвычайнай паперы. Сапраўды, папера для касавых чэкаў месціць у сабе таксічнае рэчыва — бісфенол А, таму яе нельга аддаваць на перапрацоўку разам з адходамі паперы.

Зрабіўшы работу над памылкамі, мы яшчэ раз паглядзелі на гару смецця. Заданне змянілася: школьнікі прыдумвалі, як прадоўжыць жыццё рэчаў. Аказалася, што кніжку можна падарыць сябру, а не здаваць у макулатуру. Падарункавы пакет быў у добрым стане і мог саслужыць службу яшчэ раз. У спісанай асабцы варта проста замяніць стрыжань.

Нагадаем, што цягам каникул рэдакцыя часопіса «Родная прырода» праводзіць акцыю «Лета юнага экалага» — нашы адукацыйныя экалагічныя майстар-класы пройдуць у дзіцячых аздараўленчых лагерах.

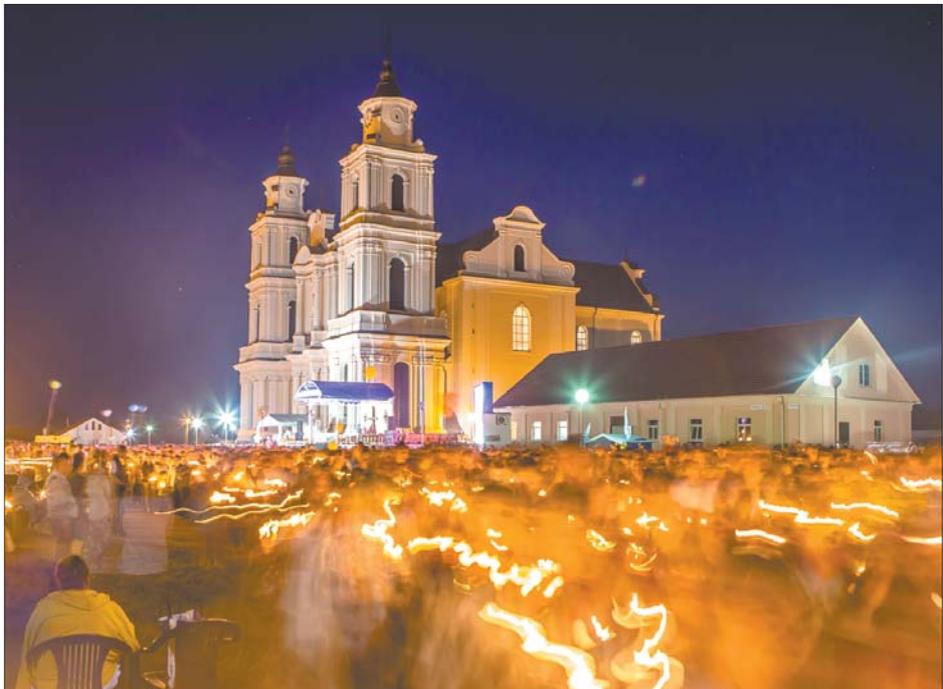
Марына ШЫПУЛЬКА

Пехатою, на роварах, аўтамабілях і аўтобусах... Людзі, як маглі, дабіраліся на ўрачыстасць да Маці Божай Будслаўскай. Група палякаў наогул арганізавана прыехала на Мядзельшчыну на матацыклах. Але асабліва складана было пілігрымам, што сотнямі ішлі да святыні з Мінска, Ліды, Ракава, Баранавічаў, Віцебска, Полацка, Жодзіна, Маладзечна і іншых гарадоў і мястэчак краіны. Сонца моцна прыпекла іх на шляху. Даждзю не было. Але фізічныя складанасці для паломнікаў нішто ў параўнанні з той духоўнай радасцю, якую яны атрымалі, калі прыйшлі ў Будслаў.

МАЦІ БОЖАЯ ВІТАЕ

Будслаўскі фэст, які традыцыйна праходзіць у пачатку ліпеня, сабраў дзясяткі тысяч удзельнікаў з усёй краіны

— Мне складана было не фізічна, а духоўна, — кажа мінчанка Юлія Казіміравіч, для якой пілігрымка ў Будслаў стала ўжо чатырнаццатай. — За апошні год у мяне назбіралася шмат пытанняў, якія хацелася вырашыць сам-насам з Богам. І гэта мяне найбольш хвалявала. Падчас дарогі пэўны час адчувала сябе не надта добра, аднак гэта ўсё роўна дробязі ў параўнанні з тым, што я адчула пасля. Калі першы раз пасля шляху заходзіш у касцёл і бачыш абраз Маці Божай Будслаўскай, узнікаюць неверагодныя адчужанні і моцныя ўражанні.

Традыцыя фэстаў у гэтым мястэчку мае даўнюю гісторыю. У 1598 годзе Папа Рымскі Клімент VII падараваў абраз мінскаму ваяводу Яну

Пацу. Пасля яго смерці ікона аказалася ў капэлана Ісака Салакая. Ён перавёз яе ў Даўгінава, а ў 1613 годзе падарыў бернардынам у Будслаў. Абраза стаў вядомы сваімі чудамі, якія яшчэ ў кнізе «Задзяк на зямлі», выдадзенай у 1650 годзе, апісаў пробашч Зялёвіч. З часам у Будславе пачалі праходзіць фэсты, а з пачатку 1990-х культ абраза аднавілі. Доўгія кіламетры пачалі адмерваць пілігрымы. Неўзабаве Маці Божая Будслаўская была абвешчана патронкай Мінска-Магілёўскай дыяцэзіі, а 2 ліпеня 1998 года Казімір Свёнтэк укара наваў чудадзейны абраз папскімі каронамі.

Сучасны фэст, безумоўна, адрозніваецца ад тых, што былі раней. У 1937-м тут прайшлі нават конныя

спарборніцтвы, паказвалі кі-аказалася ў капэлана Ісака Салакая. Ён перавёз яе ў Даўгінава, а ў 1613 годзе падарыў бернардынам у Будслаў. Абраза стаў вядомы сваімі чудамі, якія яшчэ ў кнізе «Задзяк на зямлі», выдадзенай у 1650 годзе, апісаў пробашч Зялёвіч. З часам у Будславе пачалі праходзіць фэсты, а з пачатку 1990-х культ абраза аднавілі. Доўгія кіламетры пачалі адмерваць пілігрымы. Неўзабаве Маці Божая Будслаўская была абвешчана патронкай Мінска-Магілёўскай дыяцэзіі, а 2 ліпеня 1998 года Казімір Свёнтэк укара наваў чудадзейны абраз папскімі каронамі.

Гэтых урачыстых ліпенскіх дзён чакаюць не толькі вернікі, але і жыхары самога Будслава і блізкіх вёсак. Як распавялі карэспандэнту «Звязды», людзі спецыяльна на час фэсту бяруць адпачынак, каб прыехаць да сваякоў, сустрэцца з сябрамі, старымі знаёмымі і, безумоўна, укленьчыць у касцёле перад чудадзейным абразом. Колькасць людзей на прыкасцельным пляцы адчувальна пачала зашкаль-

Па ацэнках праваахоўных органаў, мерапрыемствы ў Будславе за два дні наведалі 35 тысяч чалавек.

ваць перад працэсіяй з копіяй абраза Маці Божай Будслаўскай. Свечкі з залатымі агеньчыкамі ў руках тысяч чалавек ператварыліся ў сапраўдную раку, што нібыта плыла за абразам.

— У цяжкія часы ганенняў на веру наш народ даверыўся Марыі, і сёння наша Апякунка — Божая Маці Будслаўская — у працэсіі правяла да алтара, каб на ім скласці еўхарыстычную ахвяру падзякі за свабоду веравызнання і дар адраджэння веры, — пасля звярнуўся ў гаміліі да прысутных Мітрапаліт Мінска-Магілёўскі Тадэвуш Кандрусевіч. — Перапрасіць за не да канца выкарыстання магчымасці, якія нам дае Божы Провід, і таксама прасіць бласлаўлення на будучыню.

Галоўнае набажэнства на наступны дзень узначаліў кардынал Крыстаф Шонбарн, пасланнік Папы Рымскага на ўрачыстасцях у Будславе. Сотні людзей хаваліся ад пякучага сонца пад парасонамі і ўважліва слухалі кардынала, які ў тым ліку сказаў, што стаў сведкам моцнай веры беларусаў.

Дадому вернікі вярталіся па-рознаму: цягнікамі, на роварах, аўтамабілях, пехатою, на аўтобусах... Урачыстасць толькі завершылася, але многія з іх ужо чакаюць, каб Маці Божая Будслаўская зноў паклікала іх да сябе.

Якаў ЖУРЫН.

Фота Надзеі БУЖАЧ.

■ Прэм'ера рубрыкі «Гістарычны навігатар»

ЦЭНТРЫ ТУРЫСТЫЧНАГА ПРЫЦЯГНЕННЯ

Летам многія мараць пра тое, каб з'ездзіць куды-небудзь за межы Бацькаўшчыны, убачыць, чым жывуць іншыя краіны, дакрануцца да незнаёмых культур. Але ў той жа час і Беларусь здольная здзівіць арыгінальнымі турыстычнымі маршрутамі. Сакавітае, маляўнічае Палессе, багатая на архітэктурную спадчыну Гарадзеншчына, край мастакоў і іх музаў — Віцебшчына... Куды ж лепш паехаць і як не разгубіцца ў гэтай разнастайнасці?

Каб дапамагчы нашым чытачам зарыентавацца, «Звязда» распачынае новую рубрыку «Гістарычны навігатар», у якой знаўцы беларускіх гістарычных і культурных адметнасцяў будучы раіць, куды лепш паехаць і што варта убачыць.

Першы сваімі парадамі дзеліцца гісторык, выпускнік «Нясвіжскай акадэміі», сябра Магілёўскага аддзялення «Добраахвотнага таварыства аховы помнікаў гісторыі і культуры» Леанід ПЛАТОНЕНКА:

— Паколькі сам я магіляўчанін, то і іншым хачу параіць наведаць некалькі аб'ектаў, што знаходзяцца ў Магілёўскай вобласці.

МСЦІСЛАЎ — гэта фактычна беларускі Суздаль, дзе адметныя помнікі даўніны спалучаюцца з велічнасцю прыроды. Праз горад так і не была пракладзена чыгунка (усім вядома, што, калі дзесьці праходзілі

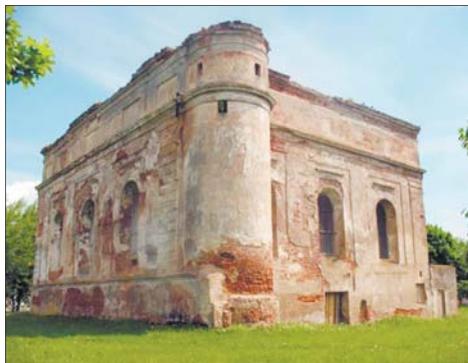

рэйкі, месца адразу пачыналі актыўна развівацца, расці як прамысловы цэнтр). Таму горад змог захаваць сваю першапачатковую самабытнасць.

Ён знаходзіцца на пэўным рубяжы рускай і заходнеўрапейскай культур — увабраў у сябе архітэктурныя асаблівасці абедзвюх. Варта прыехаць сюды, каб убачыць гэты адметны сінтэз.

БЫХАЎ — гэта адзіны горад у Беларусі, дзе маецца фартыфікацыя XVII стагоддзя. Яна земляная, не ў самым добрым стане, аднак усё-такі захавалася. Вядомы многім Быхаўскі замак — толькі частка гэтых магутных умацаванняў.

Быхаў будаваўся па прынцыпах ідэальнага горада эпохі Адраджэння: усе вуліцы, бы промні, радыяльна разыходзіліся ад цэнтра. Акрамя

яго, у Беларусі ёсць яшчэ пару «ідэальных гарадоў» — гэта Слуцк, а таксама Нясвіж, пабудаваны па прынцыпах Нябеснага Іерусаліма.

Адзін з вельмі цікавых аб'ектаў, не ўключаных у масавыя турыстычныя маршруты,

гэта **дварцова-паркавы ансамбль у Жылічах КІРАЎСКАГА раёна**. Яго ў свой час узвялі буйныя землеўладальнікі Булгакі. У цэнтры вялізнага парку знаходзіцца палац, вытрыманы ў класічных традыцыях пачатку XIX стагоддзя. Ён вылучаецца дакладнасцю планіроўкі, некаторыя пакоі багата аздобленыя.

У адноўленай частцы палаца знаходзіцца музей, у другой вядзецца рэстаўрацыя, якую плануецца завяршыць у 2018 годзе. Сам палац — унікальная пабудова, бо яго амаль не закранула ні рэвалюцыя, ні вайна. Калі б якасна завяршыць у ім усе аднаўленчыя работы, ён не ступаў бы па сваёй прыгажосці палацу Румянцавых і Паскевічаў у Гомелі.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

Калекцыя

«МАНЕТЫ —

НАЙБОЛЬШ САПРАЎДНЫЯ З УСІХ ГРОШАЙ...»

Упершыню за найноўшы перыяд гісторыі Беларусі краіна атрымала ўласныя манеты. Аднак насамрэч усё наша мінулае было прасякнута выкарыстаннем менавіта гэтага сродку аплаты... Пра тое, як змянялася грашовае абарачэнне ў Беларусі на працягу амаль дзвюх тысяч гадоў, можна даведацца на выставе «Ад рымскага дэнарыя да беларускага рубля», якая адкрылася ў Нацыянальным гістарычным музеі.

Гісторыя грашовага абарачэння, прадстаўленая тут, адлюстроўвае гісторыю краіны, змены дзяржаўных утварэнняў і палітычнага ладу на беларускіх землях.

Пра асаблівасці сучасных грошай, якія працягнулі беларускую манетна-банкнотную традыцыю, на адкрыцці выставы раскажаў супрацоўнік галоўнага ўпраўлення наўнага грашовага абарачэння Нацыянальнага банка Беларусі Віктар САСНОЎСКИ:

цэпцыі дызайну банкнотаў і манет мы кіраваліся тым, што трэба выпускаць 7 новых наміналаў. Акурат кожнай вобласці і гораду Мінску дастаўся асобны грашовы знак са сваім помнікам архітэктуры, што ўваходзіць у Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў.

На выставе можна ўбачыць манетныя скарбы, знойдзеныя на тэрыторыі нашай краіны. Дзве мастацкія інсталяцыі ўвасабляюць розныя сітуацыі, звязаныя

продкаў карысталіся манетамі, і для іх гэта было абсалютна нармальна. На выставе можна прасачыць гісторыю манет: ад іх з'яўлення яшчэ ў II стагоддзі да савецкага перыяду.

— Ці ёсць нейкая перавага ў карыстанні манетамі?

— Безумоўна. Гэта выстава паказвае, якімі грошы павінны быць насамрэч. Справа ў тым, што манета звычайна цанілася не па тым, што на ёй напісана, а па сваім сабекошце. Сучасныя папяровыя грошы разлічаны фактычна на наш давер свайму ўраду — мы проста прымаем тое, якая сума на іх напісана, і згаджаемся. Аднак насамрэч гэта толькі папера і фарба. А вось сярэбраная ці залатая

— Крыху не, бо не ходзяць па сабекошце. Аднак у карыстанні манетамі ўжо некалькі стагоддзяў не прытрымліваюцца гэтага правіла. Збольшага, яны выконваюць тую ж функцыю, што і папяровыя грошы. Адзінае, яны будуць больш даўгавечнымі, — гэта асноўны плюс іх увядзення. Будзем спадзявацца, што інфляцыя не зробіць беларускія манеты музейнымі экспанатамі.

— Напэўна тое, што грошы робяцца з некаштоўных металаў, дапамагае істотна эканоміць?

— Так, да гэтага прыйшлі ўсе краіны. Сучаснай эканоміцы больш зручна, што не грошы самі забяспечваюць свой кошт, але ён

— У абарачэнне выйшлі грошы 2009 года. На пытанне, чаму менавіта гэтага часу, я адкажу, што падрыхтоўка да дэнамінацыі Нацыянальным банкам вялася ўжо даўно. Заказ на выраб новых грошай мы размясцілі яшчэ ў 2008 годзе. Меркавалася, што 1 студзеня 2009 года яны выйдучы ў абарачэнне. Таму і на банкнотах стаіць 2009 год. Аднак тады здарыўся суцэльны фінансавы крызіс, што не дазволіла нам увесці гэтыя грошы. Макразканамічная сітуацыя ў краіне стабілізавалася, ідзе трэнд на зніжэнне ўзроўню інфляцыі, таму цяпер запушчаны новыя грошы. У гісторыі суверэннай Беларусі ўведзены першыя манеты. Апошнія, што былі на тэрыторыі краіны, — савецкія. У нас вырасла цэлае пакаленне маладых людзей, якія не памятаюць і не ведаюць увогуле, што такое манеты. Таму ў насельніцтва была пэўная насцярожанасць з-за ўводу манет. Але я вас запэўніваю, што мы хутка адаптуемся і прывыкнем літаральна за тыдзень. Пры распрацоўцы кан-

з грашовым абарачэннем. «Знаходка скарбу» паказвае момант раскрыцця каштоўнасці, а «Кабінет нумізмата» рэканструюе працоўнае месца калекцыянера XIX стагоддзя. Інтэрактыўны элемент гэтага праекта — дэтэктар банкнотаў, на якім кожны ахвотны можа спраўдзіць аўтэнтычнасць сваіх папяровых грашовых знакаў.

Карэспандэнт «Звязды» задала некалькі пытанняў кансультанту выставы, **загадчыку вучэбнай лабараторыі музейнай справы гістарычнага факультэта БДУ Віталю СІДАРОВІЧУ**, каб лепш зразумець, якое месца манеты займаюць у беларускай гісторыі:

— **Віталь Міхайлавіч, наколькі актыўна нашы продкі карысталіся манетамі?**

— Гэтай выставай мы імкнуліся паказаць, што на працягу ўсёй беларускай гісторыі выкарыстоўваліся манеты. Яны не дзіва дзіўнае, як думаюць многія маладыя людзі, што досыць насцярожана ўспрымаюць увядзенне манет. Гэта наша гісторыя: многія пакаленні

манета — сама па сабе каштоўная рэч. Натуральна, на ёй ёсць пэўны надпіс. Але вартасць забяспечваецца ёй самай. Да грошай у іх сучасным разуменні (папяровых) людзі больш-менш прызвычаліся толькі ў XIX стагоддзі. А дагэтуль карысталіся выключна манетамі.

— **Манеты, якія з'явіліся ў нас, адпавядаюць гэтым крытэрыям ўласнай каштоўнасці?**

Гэта дапамагае пазбегнуць адтоку грошай з адной краіны ў іншую. Гэта больш адпавядае нашаму часу. Я ні ў якім разе не заклікаю вяртацца да карыстання срэбрам ці золатам. Аднак у даўнія часы, на маю думку, грошы былі больш сапраўднымі...

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ.

Пантэон Айчыны

Кожны народ мае людзей, імёны якіх з гонарам запісвае ў аналы сваёй гісторыі. Гэта дзяржаўныя дзеячы, военачальнікі, героі ратных подзвігаў, пісьменнікі, мастакі, навукоўцы — усе тыя, хто прынёс славу сваёй Радзіме, хто жыў і ахвяраваў сабой дзеля яе росквіту і велічы. Удзячныя нашчадкі называюць іх вялікімі, знакамітымі, выдатнымі, і памяць пра іх шануецца ў стагоддзях. За больш чым тысячагадовую гісторыю беларусы займелі сваіх дзяржаўных мужоў, пераможных ваяводаў, мужных герояў, геніяльных твораў, рухліваўцаў навуцы і асветы, самаахвярных змагаюцца за Бацькаўшчыну, якія заслужылі высокіх эпітэтаў — вялікія, славытыя, знакамітыя, выдатныя. Варта скласці і нам свой пантэон вялікіх беларусаў. Трэба нагадаць, што ў Старажытным Рыме пантэонам называлі храм, прысвечаны ўсім багам, а пасля і пахавальні выдатных суайчыннікаў. У літаратуры пантэонам называюць зборнікі жыццяпісаў вялікіх і славытых людзей. Цыкл гістарычных нарысаў «Пантэон Айчыны» раскажа пра славытых дзеячаў, якія ўвайшлі ў гісторыю Беларусі.

РАГВАЛОД

Першае вядомае нам імя дзеяча беларускай гісторыі. Летапіс паказвае Рагвалода самастойным валадаром Полацкага княства: «Рогволоду держашо и владеющо и княжашо Полотскую землю».

Гісторыкі спрачаюцца, хто ж быў па паходжанні Рагвалод. Летапісная згадка аб тым, што прыйшоў «з-за мора, імяше свою волость в Полотске», дала падставу шэрагу гісторыкаў сцвярджаць, што ён «варяг» або нармандскі конунг. Але факт, што Рагвалод меў «сваю волость в Полотске» ўказвае, што ён з'яўляўся спадкаемцам полацкай княжацкай дынастыі. Не павінна нас здзіўляць і тое, што Рагвалод прыйшоў «з-за мора». Як вядома, напрыканцы IX стагоддзя Полацк заваявалі кіеўскія князі Аскольд і Дзір, і, верагодна, полацкія князі, ратуючыся ад смерці, уцяклі да паморскіх славян ці да нарманаў у Скандынавію. Ужо ў сярэдзіне X стагоддзя, скарыстаўшы тое, што Кіеўская Русь ваявала з Хазарыяй, нашчадак князёў-уцекачоў Рагвалод мог вярнуцца на зямлю бацькоў як законны яе ўладар і аднавіць незалежнасць Полацкага княства.

Пра дзеянні гэтага князя захаваліся фрагментарныя і ўскосныя згадкі. Паданне, якое было запісана ў XIX стагоддзі, раскажа пра паход Рагвалода на Палессе. Спусціўшыся на лодках па Дняпры да вусця Прыпяці, палачане спыніліся, каб загарадзіць шлях кіеўскаму войску. Рагвалод выслаў уверх па Прыпяці дружыну са сваім братам Турам. Ён і заснаваў горад Тураў, сабраўшы пад сваю ўладу дрыгавіцкія землі.

Іакімаўскі летапіс, які не захаваліся да нашага часу і вядомы паводле пераказу расійскага гісторыка Васіля Тацішчава, распавядае, што Рагвалод ваяваў з Наўгародскім княствам. Верагодна, вынікам гэтай вайны стала тое, што Рагвалод заваяваў крывіцкі горад Пскоў. На гэта ўказвае той факт, што ў некаторых летапісах Рагвалод названы пскоўскім князем. Бачна імкненне Рагвалода аб'яднаць крывіцкія і дрыгавіцкія землі, што яму ў значнай меры ўдалося.

Саюза з Рагвалодам шукалі наўгародскі князь Уладзімір і кіеўскі князь Яраполк, якія рыхтаваліся да вайны за ўладу на Русі. Прыблізна ў 980 годзе Уладзімір прыслаў да Рагвалода паслоў прасіць рукі яго дачкі Рагнеды. Але наколькі Рагвалод стаў на бок Яраполка, ён не прыняў прапановы Уладзіміра. Рагнеда адказала наўгародскім сватам: «Не хачу разлучыць сына рабыні, а хачу за Яраполка». Атрымаўшы адмову, Уладзімір сабраў войска і выступіў на Полацк. Рагвалод выйшаў насустрач ворагу і быў разбіты. Пераможца захапіў Полацк і ўчыніў крывавую расправу, забіў Рагвалода і двух яго сыноў. А Рагнеду Уладзімір узяў сабе за жонку. Так закончылася жыццё першага вядомага нам полацкага князя. Ёсць трагічны сімвалізм у яго смерці — колькі слаўных і мужных беларусаў аддалі сваё жыццё за свабоду Бацькаўшчыны.

Віталь ЧАРОПКА.

Кнігарня

ХТО ДБАЕ, ТОЙ І МАЕ

У Брэсцкім раёне і па ўсёй Берасцейшчыне ўсё больш шырокую вядомасць набывае краязнаўчы альманах «Астрамечаўскі рукапіс». Выйшаў у свет яго чатырнаццаты выпуск.

Невялікі наклад, якім выходзіць гэтае адмысловае выданне, зусім не перашкода для пашырэння ведаў пра багатую на гісторыю прастору Астрэмечавы і ваколіц. Заснаваны больш за тры гады назад, альманах знаёміць чытача з арыгінальнымі матэрыяламі па фальклоры, этнаграфіі краю. Уражвае тое, што многія старонкі выдання прысвечаны фальклорным запісам. Гэта, несумненна, вынікае з цеснага супрацоўніцтва альманаха з кафедрай беларускага літаратуразнаўства Брэсцкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А.С. Пушкіна, прафесарам, доктарам філалагічных навук Інай Швед. Яна і яе студэнты, магістранты, аспіранты — аўтары многіх публікацый у альманаху.

— А зусім нядаўна мы правялі рэспубліканскую навукова-практычную канфе-

рэнцыю «Культурна-гістарычная спадчына Астрэмечавы як фактар сацыяльна-эканамічнага развіцця тэрыторыі», — раскажае пісьменнік Аляксандр Валковіч. — Мы ўдзячны, што ў правядзенні гэтага форуму нас моцна падтрымала кіраўніцтва Брэсцкага раёна і ААТ «Астрэмечавы». З Мінска да нас наведваюцца і прыняў чыны ўдзел славыты беларускі культуралаг доктар філалагічных навук Адам Мальдзіс. Ён нават прапанаваў: у Год культуры хадайнічаць перад ЮНЕСКА ад прызнання вёскі Астрэмечавы выключным помнікам культурнай спадчыны. Ідэя слушная. І альманах усямерна працуе дзеля яе рэалізацыі.

«Астрамечаўскі рукапіс» ужо сёння з'яўляецца добрай крыніцай ведаў па гісторыі Астрэмечавы і ваколіц, па гісторыі Берасцейшчыны. Таму, відавочна, наспел час выдаваць яго большым накладам.

Сяргей ШЫЧКО

У ЧАКАННІ ВЫХАДУ

У Еўропе ўзмацняюцца пратэсныя настроі

Да цяперашніх падзей у Старым Свеце без перабольшвання пільна прыглядаюцца ўсе кантыненты. Еўропа імкліва змяняецца. Германія з Францыяй і кіраўнікі Вышаградскай чацвёркі — Польшчы, Чэхіі, Венгрыі, Славакіі — выступілі з дыяметральна процілеглымі заявамі адносна стратэгіі развіцця Еўрасаюза. Калі першыя прапануюць з новымі сіламі прыступіць да ператварэння ЕС у супердзяржаву, то другія заклікаюць сканцэнтравана выключна на эканоміцы. Пры гэтым варта мець на ўвазе тое, што з 1 ліпеня старшынства ў Савеце Еўрасаюза перайшло да Славакіі. Аб яе планах як прэзідэнта ЕС на другую палову 2016 года расказаў прэм'ер-міністр краіны Роберт Фіцо. Ён, напрыклад, заявіў, што аб'яднаная Еўропа так і не змагла наладзіць дыялог са сваімі грамадзянамі. Еўрапейскія «цяжкавагавікі» — Францыя, Германія і Італія — занадта доўга запраўляюць у ЕС. Ім, па словах Фіцо, трэба пачаць прыслухоўвацца да таго, што кажуча такія краіны, як Славакія, Дарэчы, і ў саміх «цяжкавагавікоў» праблем хапае. Куды ж у выніку «выруляць» пратэсныя настроі ў Старым Свеце?

Не больш, а лепш

Пасля брытанскага рэфэрэндуму міністры замежных спраў Германіі і Францыі Франк-Вальтэр Штайнмаер і Жан-Марк Эйро ў сумесным лісце-звароце да іншых краін ЕС прапаноўваюць усім, хто гэтага хоча, заключыць новы «Еўрапейскі дагавор аб бяспецы» і рухацца да стварэння, у прыватнасці, нейкіх агульных абарончых структур, у тым ліку марскіх сіл. Прапановы Францыі і Германіі ўключаюць строга каардынаваную агульную міграцыйную палітыку з прапарцыйнымі квотамі на прыём бежанцаў, а таксама пашырэнне паўнамоцтваў Еўрапейскай пракуратуры: цяпер яна займаецца толькі фінансавай бяспекай ЕС, а Германія і Францыя прапаноўваюць даручыць ёй барацьбу з тэрарызмам і арганізаванай злачыннасцю.

«Францыя і Германія будуць прасоўваць інтэграваную палітыку ЕС у галіне знешніх зносін і бяспекі з выкарыстаннем усіх наяўных у ЕС палітычных інструментаў», — пішуць Штайнмаер і Эйро. Нямецкі і французскі міністры прапануюць заняцца і эканомікай (у прыватнасці ўмацаваннем Еўрапейскага манетарнага саюза), але і тут робяць упор на ўсё больш жорсткую каардынацыю эканамічнай і падатковай палітыкі. У цэлым прапановы Германіі і Францыі — гэта не нешта прынцыпова новае, а развіццё цяперашняй стратэгіі ЕС. Штайнмаер і Эйро пішуць, што ўсе гэтыя захады павінны стаць адказам на расчараванне часткі грамадзян еўрапейскім праектам, адной з праяў якога і стаў вынік рэфэрэндуму ў Брытаніі.

Прэм'ер-міністры Славакіі, Польшчы, Чэхіі і Венгрыі Роберт Фіцо, Беата Шыдло, Багуслаў Саботка і Віктар Орбан заклікаюць засяродзіцца на развіцці агульнаеўрапейскай свабоднай эканомікі. Кіраўнікі дзяржаў Вышаградскай групы і некаторыя іх аднадумцы лічаць, што гэта якраз той адказ, якога чакаюць грамадзяне. «Размовы аб хуткай, на злом галавы, інтэграцыі бессэнсоўныя. Нельга такім чынам спрабаваць адказаць на тое, што адбылося ў Брытаніі, — заўважыў міністр замежных спраў

Чэхіі Любамір Зааралек. — Мы бачым, што грамадская думка адстае ад працэсаў інтэграцыі, сутнасць гэтых працэсаў публіцы не тлумачылі».

Прэм'ер-міністры Чэхіі, Польшчы, Венгрыі і Славакіі, параіўшыся ў Празе, заявілі, што Еўрасаюз павінен стаць «Саюзам даверу». «Давер трэба адрадыць на ўсіх узроўнях. Рэальныя асяродкі нашых грамадзян павінны быць лепш адлюстраваныя (у палітыцы). Нацыянальныя парламенты павінны быць пачутыя. Інстытуты Еўрапейскага саюза павінны дзейнічаць строга ў рамках сваіх задач і мандатаў», — так кіраўнікі ўрадаў Вышаградскай групы сфармулівалі сваё непрыманне спроб будаўніцтва супердзяржавы

пад кіраўніцтвам Еўракамісіі і іншых цэнтральных органаў ЕС. «Замест бясконцых тэарэтычных дыскусій на тэму «больш Еўропы» ці «менш Еўропы» нам трэба засяродзіцца на «лепшай Еўропе». Саюз павінен засяродзіцца на практычным перазапуску працэсу збліжэння. Для гэтага трэба выкарыстоўваць усе ключавыя інструменты: гарманізацыю, падтрымку інвестыцый, інавацый, завяршэнне стварэння адзінага рынку энергіі і лічбавых паслуг, прасоўванне свабоднага гандлю і свабоды перамяшчэння, а таксама ўмацаванне рынку мабільнай працоўнай сілы са стварэннем перспектывных працоўных месцаў», — заклікалі Беата Шыдло, Віктар Орбан, Багуслаў Саботка і Роберт Фіцо. «Лёсавызначальныя рашэнні пра будучыню Еўропы не могуць вызначацца толькі краінамі, якія заснавалі саюз, — цытуе агенцтва Associated Press славацкага лідара. — Немагчыма дабіцца поспеху,

праводзячы палітыку, якая не працуе».

Між тым эксперты аўтарытэтная сцвярджаюць: нічога прычыпова новага ў прапанах абодвух лагераў няма — гэтыя погляды на шлях развіцця ЕС вядомыя даўно, і бакі толькі выкарыстоўвалі такую падставу, як «брэксіт», для таго, каб нагадаць пра іх. Германія і Францыя (і іх саюзніца Італія), відавочна, маюць у ЕС большую вагу, чым чатыры краіны Вышаградскай групы. Пры гэтым апошнія, як праціўнікі курсу на ператварэнне ЕС у супердзяржаву, пазбаўляюцца магутнага саюзніка ў асобе Брытаніі. Але прыхільнікі і той, і другой пазіцыі ёсць ва ўсіх краінах Еўрасаюза, прычым канфігурацыя лагераў можа

мяняцца ў выніку выбараў у асобных краінах.

Добры заробак у «дрэннай» валюце

Зразумела, самыя розныя погляды і сярод еўрапарламентарыяў. Амаль кожны пята член Еўрапейскага парламента — еўраскептык, і далёка не ўсе яны брытанцы. На першым пасяджэнні Еўрапарламента, які прайшоў пасля рэфэрэндуму, на якім Брытанія прагаласавала за выхад з ЕС, лідар Партыі незалежнасці Злучанага Каралеўства Найджэл Фарадж заявіў еўрапейскім парламентарыям, што яны не маюць рацыі, адмаўляючыся прызнаць правал палітычнага праекта пад назвай Еўрапейскі саюз. Дарэчы, Найджэл Фарадж — не адзіны член Еўрапарламента, які атрымлівае заробак за працу ў арганізацыі, пра развал якой ён марыць. 128 з 749 дэпутатаў Еўрапарламента прадстаўляюць партыі, скептычна настроеныя ў дачыненні да ЕС.

Не ўсе яны, як Фарадж, мараць пра тое, каб іх краіна хутчэй выйшла з ЕС, і іх погляды часта мяняюцца. Але ўсе яны звычайна крытычна ставяцца да далейшай еўрапейскай інтэграцыі або лічаць, што адзіная еўрапейская валюта — гэта дрэнна. Тым не менш усё яны, як і астатнія члены Еўрапейскага парламента, атрымліваюць у гэтай «дрэннай» валюце нядрэнны месячны заробак: 8213 еўра плюс яшчэ 4320 еўра ў месяц на прадстаўнічыя выдаткі.

Еўрапарламентарыі таксама атрымліваюць камандзіраваныя на службовыя паездкі ў Брусель і Страсбург на розныя афіцыйныя візіты. Ім таксама налічваюцца сутачныя ўпамеры 306 еўра.

Гэта значыць, што пасля падаткаў ЕС плаціць 16 мільёнаў еўра ў год за тое, каб яго на ўсю моц крытыкавалі 128 дэпутатаў-еўраскептыкаў. Скептычна настроеныя да ЕС партыі павялічылі сваю прысутнасць у Еўрапарламенце на выбарах 2009 года і яшчэ больш умацавалі свае пазіцыі ў 2014-м. Напрыклад, Францыя, як і Брытанія, прадстаўляюць 24 такія дэпутаты. Італію прадстаўляюць 22 дэпутаты-еўраскептыкі. 17 з іх — з пратэснага палітычнага руху «Пяць зорак», заснаванага камедыянтам Джузэпэ П'ера Грыла, які заклікае правесці ў Італіі рэфэрэндум аб выхадзе з ЕС. Пяць італьянскіх дэпутатаў-еўраскептыкаў — з крайне правай «Лігі Поўначы», лідар якой заяўляе, што ЕС немагчыма рэфармаваць.

Буйнейшыя краіны маюць больш дэпутатаў у Еўрапарламенце, таму і еўраскептыкаў сярод іх больш. Але па ўдзельнай вазе еўраскептыкаў Данія і Швецыя апыраджаюць Вялікабрытанію і Францыю. У Даніі з 13 дэпутатаў пяць — еўраскептыкі. У Шведаў такіх еўраскептыкі прадстаўляюць левыя партыі, але амаль усё — прадстаўнікі правых і нават ультраправых. Грэчаская партыя «Залаты светанак», якую многія лічаць неапазіцыйскай, мае трох дэпутатаў у Еўрапарламенце, таксама як ультраправая венгерская «За лепшую Венгрыю», абвінавачаная яе крытыкамі ў антысемітызме.

Неспакойнае месца

Разам з эканамічнымі Brexit будзе мець шматлікія і сур'ёзныя палітычныя наступствы, піша Financial Times. Галоўным і найбольш небяспечным з іх, перш за ўсё для Бруселя, з'яўляецца пагроза распаду Еўрасаюза. Пра жаданне і гадоўнасць правесці свае рэфэрэндумы аб членстве, яшчэ да чорнага брытанскага чацвярга, можна было чуць у розных кутках Еўропы. Асабліва трывожна для Еўракамісіі тое, што такія заклікі чуюцца не толькі ў краінах-пачаткоўцах ЕС, на ўсходзе кантынента, а сярод насельніцтва Італіі, Францыі і Германіі таксама не супраць

выказацца па пытанні членства ў аб'яднанай Еўропе.

На Апенінах народнае волевыяўленне павінна адбыцца ўжо праз тры месяцы — у кастрычніку. Размова аб членстве ў ЕС на ім, праўда, ісці не будзе. Прэм'ер-міністр Матэа Рэнца хоча заручыцца падтрымкай суайчыннікаў для правядзення канстытуцыйных рэформаў. Улічваючы вынікі брытанскага рэфэрэндуму, лічыць Financial Times, можна казаць, што Рэнца моцна рызыкуе, паставіўшы пытанне аб рэфэрэндуме. Прэм'ер просіць у італьянцаў згоды на шэраг рэформаў для павышэння эфектыўнасці палітычнай сістэмы на паўвостраве. Прапановы ўрада, у прынцыпе, разумныя і лагічныя.

Аднак небяспека для Рыма крыецца ў тым, што італьянцы разглядаюць кастрычніцкі рэфэрэндум як магчымае выказанне даверу або недаверу ўраду пасярэдзіне тэрміну яго паўнамоцтваў.

Тут варта ўгадаць, што рух «Пяць зорак», які дабіўся нядаўна вялікіх поспехаў на выбарах мэрэў, уключаючы правядзенне «свайго чалавека» Вірджыніі Раджы на пасаду мэра Рыма, заклікае да правядзення рэфэрэндумаў аб адмове ад еўра і выхадзе з Еўрасаюза. Калі дадавіць сюды даволі неабдуманая абяцанне Матэа Рэнца пайсці ў адстаўку ў выпадку проигрышу на рэфэрэндуме, можна сцвярджаць, што наступным ачагом палітычнага крызісу і еўранапружанасці можа аказацца менавіта Італія. (У Вялікабрытаніі, нагадаем, галасаванне па пытанні Brexit таксама стала вынікам унутрыпалітычных, нават унутрыпартыйных праблем кансерватараў.)

Вынікі апытання даследчага цэнтра Pew Research Center сведчаць, што дзеяннімі свайго ўрада ў Еўропе больш за

ўсіх не задаволены італьянцы і грэкі. Жыхары Апенін усё больш вінавацяць у шматлікіх эканамічных бедах еўра. Financial Times лічыць, што выхад Італіі з зоны агульнаеўрапейскай валюты стане пачаткам хуткага яе распаду. Пасля еўразоны надыйдзе чарга і самога Еўрасаюза. Аднак Італія, на жаль, далёка не адзіная еўрапейская краіна, якая хоча правесці рэфэрэндум, хоць па колькасці ахвотнікаў — 58% (Ipsos) — яна і на першым месцы ў Еўропе. Рэйтынг еўрапейскіх краін у дачыненні да плебісцыту аб членстве ў ЕС, па звестках апытанняў, праведзеных Ipsos Mori яшчэ вясной, да брытанскага рэфэрэндуму, калі перавага рымейнераў была адчувальнай, выглядае так:

Італія — 58% (48% за выхад з ЕС), Францыя — 55% (41%), Швецыя — 43% (39%), Бельгія — 42% (29%), Польшча — 41% (22%), Германія — 40% (34%), Іспанія — 40% (26%), Венгрыя — 38% (29%).

Пэўны час таму лідар Нацыянальнага фронту Францыі Марын Ле Пен сказала, што калі Вялікабрытанія прагаласуе за выхад з Еўрасаюза, гэта будзе супастаўна з падзеннем Берлінскай сцяны ў 1989 годзе. Яна мела рацыю. «Брэксіт» стаў знакавай падзеяй у гісторыі Еўропы, і з гэтага моманту ўсе размовы будучы ісці пра распад, а не пра інтэграцыю. Менавіта гэта цяпер у трэндзе. З іншага боку, пратэсныя настроі ўзнікаюць і ў інтэграцыйным кірунку. Сведчаннем таму — шматтысячныя выступленні ў Лондане супраць выхаду з ЕС. Відавочна, што ў наяўнасці крызіс старых эліт, а палітычны ландшафт Еўропы цяпер змяняецца значна хутчэй, чым прагназавалі раней. І Стары Свет становіцца надзвычай неспакойным месцам.

Захар БУРАК.
burak@zviazda.by

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона: **ЗАО «Центр промышленной оценки»**, г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец: **РУП «СМТ №22»**, Витебская обл., г. Полоцк, ул. Шенягина, д. 54. Тел.: +375 (214) 41 72-95, тел./факс: 41-80-30

Предмет аукциона: **Оборудование, расположенное по адресу: Витебская область, Полоцкий район, Экиманский с/с, 0,3 км к востоку от д. Ксты, в составе:**

№ п/л лота	Инв. №	Наименование предмета аукциона, год изготовления	Начальная стоимость, бел. руб. с учетом НДС	Шаг аукциона, бел. руб. с учетом НДС
1	05105	Станок сверлильный СМ-8П, 1993 г.	641 руб. 0 коп. (6 410 000)	32 руб. 0 коп. (320 000)
2	05106	Станок сверлильный СМ-8П, 1993 г.	641 руб. 0 коп. (6 410 000)	32 руб. 0 коп. (320 000)
3	05012	Станок токарный 16-K-20, 1989 г.	3 032 руб. 0 коп. (30 320 000)	151 руб. 60 коп. (1 516 000)
4	05162	Стенд для испытания гидросистем КИ-4815 М, 1985 г.	1 659 руб. 0 коп. (16 590 000)	82 руб. 90 коп. (829 000)
5	05041	Стенд профилактический «Star 12 F», 1989 г.	2 611 руб. 0 коп. (26 110 000)	130 руб. 50 коп. (1 305 000)
6	04003	Компрессор «Индия» мод. С 06010, 1989 г.	1 486 руб. 0 коп. (14 860 000)	74 руб. 30 коп. (743 000)
7	05163	Полуавтомат сварочный Solaris MULTMIG-220, 2015 г.	679 руб. 0 коп. (6 790 000)	33 руб. 90 коп. (339 000)
8	05078	Станок сверлильный 2С-132, 1992 г.	2 304 руб. 0 коп. (23 040 000)	115 руб. 20 коп. (1 152 000)
9	05079	Станок точечный ЗЕ-642, 1992 г.	2 583 руб. 0 коп. (25 830 000)	129 руб. 10 коп. (1 291 000)
10	05080	Станок плоскошлифовальный ЗД-711, 1992 г.	4 126 руб. 0 коп. (41 260 000)	206 руб. 30 коп. (2 063 000)
11	05081	Станок СУН-1 (механическая пила), 1992 г.	1 675 руб. 0 коп. (16 750 000)	83 руб. 70 коп. (837 000)
12	05089	Станок фрезерный 6Т-80Ш, 1992 г.	5 534 руб. 0 коп. (55 340 000)	276 руб. 70 коп. (2 767 000)
13	05156	Сварочный аппарат Jasic ARC-315, 2007 г.	675 руб. 0 коп. (6 750 000)	33 руб. 70 коп. (337 000)
14	04002	Установка компрессорная К-24М, 2007 г.	587 руб. 0 коп. (5 870 000)	29 руб. 30 коп. (293 000)
15	05158	Молот ковочный МА 4129А, 1991 г.	3 874 руб. 0 коп. (38 740 000)	193 руб. 70 коп. (1 937 000)
16	00085	Газоанализатор «Инфракар» 08.01, 2009 г.	595 руб. 0 коп. (5 950 000)	29 руб. 70 коп. (297 000)
17	00086	Измеритель дымности отработавших газов МЕТА-01 МП.01, 2009 г.	593 руб. 0 коп. (5 930 000)	29 руб. 60 коп. (296 000)
18	40018	Трансформатор ТСЗИ 380/36, 1993 г.	130 руб. 0 коп. (1 300 000)	6 руб. 50 коп. (65 000)
19	41218	Станок СМЖ-172 (ножницы для резки арматурной стали), 2006 г.	1 985 руб. 0 коп. (19 850 000)	99 руб. 20 коп. (992 000)
20	05155	Сварочный аппарат THMIG-200, 2007 г.	501 руб. 0 коп. (5 010 000)	25 руб. 0 коп. (250 000)
21	42021	Выпрямитель дуговой сварки ВДМ-1202С, 2007 г.	1 365 руб. 0 коп. (13 650 000)	68 руб. 20 коп. (682 000)
22	41040	Станок вертикально-сверлильный МН-18, 1996 г.	1 642 руб. 0 коп. (16 420 000)	82 руб. 10 коп. (821 000)
23	40015	Сварочный аппарат ВДМ-1201, 1991 г.	924 руб. 0 коп. (9 240 000)	46 руб. 20 коп. (462 000)
24	41244	Установка компрессорная СБ 4/Ф-500, 1989 г.	1 872 руб. 0 коп. (18 720 000)	93 руб. 60 коп. (936 000)
25	41039	Станок правильно-отрезной И61-22, 1991 г.	8 208 руб. 0 коп. (82 080 000)	410 руб. 40 коп. (4 104 000)
26	42069	Станок точечной сварки МТ16/18, 1991 г.	3 384 руб. 0 коп. (33 840 000)	169 руб. 20 коп. (1 692 000)
27	42022	Полуавтомат дуговой сварки ПДГ-351, 2007 г.	1 872 руб. 0 коп. (18 720 000)	93 руб. 60 коп. (936 000)
28	44170	Станок деревообрабатывающий ФЦШ-1А(К), 2005 г.	4 260 руб. 0 коп. (42 600 000)	213 руб. 0 коп. (2 130 000)
29	44171	Станок деревообрабатывающий ЦТ-10/5м, 2005 г.	3 852 руб. 0 коп. (38 520 000)	192 руб. 60 коп. (1 926 000)
30	44092	Станок рейсмусовый МП-9-1695, 1998 г.	8 184 руб. 0 коп. (81 840 000)	409 руб. 20 коп. (4 092 000)
31	44174	Станок ленточнопильный «ПЛП-Астра-ЕС», 2006 г.	17 352 руб. 0 коп. (173 520 000)	867 руб. 60 коп. (8 676 000)
32	41229	Пресс пробивочный однопозиционный ПР 235, 2010 г.	752 руб. 0 коп. (7 520 000)	37 руб. 60 коп. (376 000)
33	41230	Пресс пробивочный однопозиционный ПР 235, 2010 г.	752 руб. 0 коп. (7 520 000)	37 руб. 60 коп. (376 000)
34	41231	Пресс пробивочный однопозиционный ПР 235, 2010 г.	752 руб. 0 коп. (7 520 000)	37 руб. 60 коп. (376 000)
35	44600	Стружкоотсос УВП-2000, 2005 г.	551 руб. 0 коп. (5 510 000)	27 руб. 50 коп. (275 000)
36	44601	Стружкоотсос УВП-2000, 2005 г.	551 руб. 0 коп. (5 510 000)	27 руб. 50 коп. (275 000)
37	44227	Матрица С-640 с пневмопрессом, 2009 г.	2 904 руб. 0 коп. (29 040 000)	145 руб. 20 коп. (1 452 000)
38	44087	Станок деревообрабатывающий «Лучеса» УОДМ-1, 1992 г.	1 380 руб. 0 коп. (13 800 000)	69 руб. 0 коп. (690 000)
39	44088	Станок заточной ВШ-027 РЭ, 1992 г.	850 руб. 0 коп. (8 500 000)	42 руб. 50 коп. (425 000)
40	41222	Станок автоматический режущий Метеор-1 2009 г.	4 020 руб. 0 коп. (40 200 000)	201 руб. 0 коп. (2 010 000)
41	41223	Станок пневматический фрезерный GALAXY-1, 2009 г.	3 324 руб. 0 коп. (33 240 000)	166 руб. 20 коп. (1 662 000)
42	41224	Станок автоматический фрезерный POLAR-IV, 2009 г.	2 328 руб. 0 коп. (23 280 000)	116 руб. 40 коп. (1 164 000)
43	41225	Станок для пресовки углов АРЕХ, 1989 г.	8 844 руб. 0 коп. (88 440 000)	442 руб. 20 коп. (4 422 000)
44	05010	Станок вертикально-сверлильный МН-18н, 2009 г.	1 026 руб. 0 коп. (10 260 000)	51 руб. 30 коп. (513 000)
45	41228	Станок для зачистки углов профиля КТ-504/2, 2009 г.	6 060 руб. 0 коп. (60 600 000)	303 руб. 0 коп. (3 030 000)
46	41043	Станок заточной ВШ-025, 1992 г.	246 руб. 0 коп. (2 460 000)	12 руб. 30 коп. (123 000)
47	41602	Стружкоотсос УВП-2000, 2005 г.	551 руб. 0 коп. (5 510 000)	27 руб. 50 коп. (275 000)
48	44173	Станок деревообрабатывающий комбинированный Д-400, 2005 г.	6 008 руб. 0 коп. (60 080 000)	300 руб. 40 коп. (3 004 000)
49	41232	Пресс пробивочный однопозиционный ПР 235, 2010 г.	752 руб. 0 коп. (7 520 000)	37 руб. 60 коп. (376 000)
50	41226	Двуголовочный сварочный станок ДЗВ-500, 2009 г.	19 056 руб. 0 коп. (190 560 000)	952 руб. 80 коп. (9 528 000)
51	44172	Станок деревообрабатывающий круглопильный ДК-150, 2005 г.	10 164 руб. 0 коп. (101 640 000)	508 руб. 20 коп. (5 082 000)
52	05048	Пресс Р-337, 1991 г.	1 008 руб. 0 коп. (10 080 000)	50 руб. 40 коп. (504 000)
53	05082	Станок радиально-сверлильный, 1991 г.	3 636 руб. 0 коп. (36 360 000)	181 руб. 80 коп. (1 818 000)
54	05091	Станок точно-шлифовальный Т-400, 1992 г.	1 149 руб. 0 коп. (11 490 000)	57 руб. 40 коп. (574 000)

С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.cpo.by

Порядок ознакомления: Ознакомление заинтересованных лиц с предметом торгов осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00, перерыв с 13.00 до 14.00. Ответственное лицо: Новожил Андрей Львович, главный инженер, контактный телефон +375336956225 (МТС).

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с № 3012343260010, в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Срок оплаты: Не более 30 (тридцати) дней со дня заключения договора купли-продажи

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 10 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидированного юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне предоставляемых документов, образцами заявлений на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.cpo.by

В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5%

Затраты на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи в течение 5 дней со дня проведения торгов.

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия.

Дата, место и время проведения аукциона: 09.08.2016 в 14.00 по адресу: РУП «СМТ №22», Витебская обл., г. Полоцк, ул. Шенягина, д. 54, актовый зал.

Дата, место и время окончания приема документов: 05.08.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Контактные телефоны: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА
Организатор аукциона: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 42-61-62

Продавец: Открытое акционерное общество «Витязь», 210605, Витебская обл., г. Витебск, ул. П. Бровки, 13а, 8 (0212) 57-85-08

Лот №1. Капитальное строение с инв. №200/С-70591 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Воинов-Интернационалистов, д. 39А площадью 995,8 кв.м, наименования: хозяйственный корпус медсанчасти, назначение: здание неустановленного назначения, расположенное на зем. участке с кадастровым № 24010000003000372 площадью 0,2273 га. Нач. цена (до/после деноминации): 1 728 610 000/172 861 бел. руб. без НДС. Задаток (до/после деноминации): 172 861 000/17286,10 бел. руб.

Аукцион состоится **05.08.2016 в 11.00** по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и приема документов: **с 05.07.2016 в 8.30 по 04.08.2016 до 17.30**. Срок заключения договора купли-продажи: 20 календарных дней со дня проведения аукциона, оплата за объект производится в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи. Условие аукциона: возмещение затрат по оценке имущества, оплата НДС сверх цены продажи объекта.

Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Аукцион проводится в порядке, установленном Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609. Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе, подписанное соглашением установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юр. лицом или индивидуальным предпринимателем РБ – копия документа, подтверждающего гос. регистрацию юр. лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юр. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица РБ – доверенность (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководителем); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя РБ – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательном порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, руководителем юр. лица – документ, подтверждающий его полномочия. **Победитель аукциона (единственный участник аукциона) обязан:** перечислить затраты на организацию и проведение аукциона, возместить затраты по оценке имущества на расчетный счет, указанный в протоколе аукциона в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона. **Задаток перечисляется на р/с 3012078870010, ЦБУ №2 ЗАО «МТБанк», г. Витебск, ул. Ленина, 17, БИК 153001117, УНП 39047556, получатель платежа ККУП «Витебский областной центр маркетинга».** Ознакомление с объектами осуществляется в рабочие дни с 8.30 до 17.00. Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее, чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона. Доп. информацию можно получить по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: (0212) 42-61-62, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА
Организатор аукциона: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5, тел. (0212) 426162

Предмет аукциона, кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, срок аренды

Лот №1. Право заключения договора аренды сроком на 99 лет земельного участка с кадастровым №221883010601000069 площадью 1,8329 га по адресу: Витебская обл., Городокский р-н, Езеричский с/с, д. Сурмино для строительства туристической базы (1 19 00 земельный участок рекреационного назначения). Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водохранилище водного объекта (озеро Белое). **Нач. цена (до/после деноминации): 7 575 700/757,57 бел.руб. Задаток (до/после деноминации): 757 500/75,75 бел.руб. Реквизиты для внесения задатка: р/с 3600316007107 в ф-ле №200 Витебского облуправления ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 150801635, УНП 300594330, код платежа 04002, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области**

Дата, время и место проведения аукциона: **05.08.2016 в 15.00** по адресу: г. Городок, ул. Пролетарская, 2 в Городском райисполкоме. Срок внесения задатков и приема документов: **с 05.07.2016 в 8.30 по 04.08.2016 до 17.30** по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в рабочие дни с 8.30 до 17.30 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга»

Аукцион проводится в порядке, установленном Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 №462. **Победитель аукциона (единственный участник несостоявшегося аукциона) обязан (условия аукциона):** в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся: внести плату за право заключения договора аренды зем.участка, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения; за осуществления гос.регистрации возместить потери с/х производства в сумме (до/после деноминации) 45 954 400/4595,44; в течение 2 рабочих дней после внесения денежных выплат заключить с Городским райисполкомом договор аренды зем. участка; в течение 2 месяцев со дня подписания договора аренды обратиться за гос. регистрацией возникновения права на зем.участок; в течение 6 месяцев (для юр. лиц, индивидуальных предпринимателей) и 1 года (для граждан) со дня гос. регистрации приступить к занятию зем.участка в соответствии с целью и условиями его предоставления, для чего: разработать, согласовать и утвердить в уст. порядке проектную документацию на строительство объекта и подключение его к инженерным коммуникациям, получить разрешение райисполкома на проектирование и строительство, перед началом строительства начать из-под пятен застройки плодородный слой почвы и использовать его на благоустройство объекта, обеспечить соблюдение обязанностей землевладельцев, не позднее чем за 3 месяца до истечения срока действия договора аренды письменно уведомить арендодателя о намерении заключить договор аренды на новый срок или возратить зем. участок арендодателю. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории устанавливаются проектной документацией. Для участия в аукционе приглашаются граждане, индивидуальные предприниматели, юр. лица, консолидированные участники (двое и более граждан, индивидуальных предпринимателей, юр. лиц). Для участия в аукционе граждане, индивидуальные предприниматели, консолидированные участники и юр. лица (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) в установленный срок подают заявление на участие в аукционе, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, с отметкой банка, заключающей соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования; индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о гос. регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность; представителем юр.лица РБ – доверенность, выданная юр. лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих гос. регистрацию юр.лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юр. лица; представителем иностранного юр. лица – легализованные копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык, легализованная доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о фин. состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; консолидированными участниками представляются оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе. При подаче документов предъявляется документ, удостоверяющий личность. Аукцион состоится при наличии не менее 2-х участников. Всем участникам предоставляется право ознакомления с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра на местности зем. участка. **Конт. тел.: (0212) 42-61-62, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, www.marketvit.by.**

РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества РУП «Жилкоммунтехника»

№ лота	Описание	Местонахождение	Начальная цена с НДС, руб.	Задаток, руб.
Лот № 1	Фольксваген Пассат, седан, номер кузова WVWZZZ3C6E027730, г.в. 2005, дизель 2000 см ³ , показания одометра 88 815 км, не на ходу.	г. Минск, ул. Чапаева, 4	8 724,00 (87 240 000)*	436,20 (4 362 000)*
Лот № 2	Фольксваген Гольф, хэтчбек, номер кузова WVWZZZ1JZ3W084158, г.в. 2002, бензин 1400 см ³ , показания одометра 202 780 км, не на ходу.	г. Минск, ул. Чапаева, 4	4 008,00 (40 080 000)*	200,40 (2 004 000)*
Лот № 3	МАЗ 437043 МСБ-10 грузовой мусоровоз, номер рамы УЗМ43704390000700, г.в. 2008, показания одометра – 35 000 км, не на ходу.	г. Минск, ул. Чапаева, 4	9 012,00 (90 120 000)*	450,60 (4 506 000)*
Лот № 4	Оборудование отраслевой лаборатории радиационной безопасности (перечень оборудования, входящего в состав лаборатории, представлен на сайте ino.by).	г. Минск, ул. Кальварийская, 25	3 782,82 (37 828 228)*	189,14 (1 891 411)*
Лот № 5	Фольксваген Поло, хэтчбек, номер кузова WVWZZZ6N1Y304716, г.в. – 2002, бензин 1000 см ³ , не на ходу.	г. Минск, ул. Чапаева, 4	3 326,40 (33 264 000)*	166,32 (1 663 200)*

(* – Цена указана в денежных знаках образца 2000 г.

УСЛОВИЯ

Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект (Объекты) по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов) – Претендент на покупку, должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта (Объектов) в течение 10 (десяти) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов согласно действующему законодательству.

Условия оплаты приобретенного на аукционе Объекта (Объектов) согласовываются Победителем аукциона (Претендентом на покупку) и Продавцом при заключении договора купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения аукциона.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Продавцу расходы на публикацию объявления на сайте bankrot.gov.by в сумме не более 1 200 000 (Один миллион двести тысяч) белорусских рублей.

Затраты, связанные со снятием транспортных средств с учета, несет Победитель аукциона (Претендент на покупку).

На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона.

Аукцион состоится 05.08.2016 в 11.00 по

Дэпартамент па каштоўных паперах
Міністэрства фінансаў
Рэспублікі Беларусь
ЗАРЭГІСТРАВАНА
28 июня 2016

УТВЕРЖДЕНО
Внеочередным
Общим собранием Участников
СП «Сельскохозяйственные услуги»
ООО
07.06.2016 (Протокол № 40)

ИЗМЕНЕНИЯ В ПРОСПЕКТ ЭМИССИИ ОБЛИГАЦИЙ ПЯТОГО ВЫПУСКА

Белорусско-литовского совместного предприятия
«Сельскохозяйственные услуги»

общества с ограниченной ответственностью
(СП «Сельскохозяйственные услуги» ООО)

1. Подпункт 2.5.1 пункта 2.5. изложить в следующей редакции:
«2.5. Сведения об обеспечении исполнения обязательств по облигациям.

В качестве обеспечения исполнения обязательств эмитента по облигациям выступает:

2.5.1. Поручительство Закрытого акционерного общества «Обл-рансагросервис» в объеме 2 900 000 (Два миллиона девятьсот тысяч) долларов США согласно договору о предоставлении поручительства № 1 от 06.06.2016.

Место нахождения поручителя: 222610, Республика Беларусь, Минская область, Несвижский район, городской поселок Городея, улица Вокзальная, дом № 23А, здание бытового помещения. УНП (учетный номер плательщика) поручителя: 691151549. Номер телефона поручителя: 8 (01770) 5-75-98.

Стоимость чистых активов поручителя на 01.01.2016 составляет 60 797 млн белорусских рублей, на 01.04.2016 – 60 808 млн белорусских рублей.»

2. Абзац первый – пятый подпункта 2.5.2. пункта 2.5. изложить в следующей редакции:

«2.5.2. Поручительство Совместного закрытого акционерного общества «РансКлецк» в объеме 2 100 000 (Два миллиона сто тысяч) долларов США согласно договору о предоставлении поручительства № 2 от 06.06.2016.

Место нахождения поручителя: 222531, Минская область, город Клецк, улица Первомайская, дом № 2, комната №104.

УНП (учетный номер плательщика) поручителя: 690608598. Номер телефона поручителя: 8 (01793) 5-29-36.

Стоимость чистых активов поручителя на 01.01.2016 составляет 44 364 млн белорусских рублей, на 01.04.2016 – 44 442 млн белорусских рублей.»

3. После абзаца пятого подпункта 2.5.2. пункта 2.5 дополнить подпунктом 2.5.3 следующего содержания:

«2.5.3. Поручительство Совместного закрытого акционерного общества «Облхимсервис» в объеме 500 000 (Пятьсот тысяч) долларов США согласно договору о предоставлении поручительства № 3 от 06.06.2016.

Место нахождения поручителя: 220102, г. Минск, Партизанский пр-т, дом 146а, комната 10.

УНП (учетный номер плательщика) поручителя: 190761996. Номер телефона поручителя: 8 (017) 511-98-12.

Стоимость чистых активов поручителя на 01.01.2016 составляет 52 307 млн белорусских рублей, на 01.04.2016 – 52 485 млн белорусских рублей.»

От эмитента:
Генеральный директор
СП «Сельскохозяйственные услуги» ООО П.Г. Потребич
Главный бухгалтер
СП «Сельскохозяйственные услуги» ООО М.Г. Трубкина

От профессионального участника рынка ценных бумаг:
Директор Унитарного предприятия по операциям с ценными бумагами «Внешпромтрейд» Е.Ю. Новик

От поручителей:
Директор ЗАО «Облрансагросервис» П.Д. Кулик
Директор СЗАО «РансКлецк» С.Г. Якубович
Директор СЗАО «Облхимсервис» С.Ф. Русакович

ООО «Центр Белинвентаризация» г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1

- Раздел и установление порядка пользования земельным участком
- Раздел и вычленение изолированных помещений из капитального строения
- Пересчет долей в связи с изменением капитального строения
- Оценка всех видов собственности

Извещает о проведении аукциона по продаже права заключения договора аренды имущества ГКОРУП «Облторгсоюз», 8 (0232) 50-33-68

№ лота	Наименование объекта	Начальная цена продажи лота, бел. руб. (с НДС)	Сумма задатка, бел. руб.
1	Капитальное строение (здание специализированное розничной торговли) с инв. №350/С-94518 площадью 231,3 м кв., расположенное по адресу: г. Гомель, р.п. Костюковка, ул. 9 Мая, 1а. Цель использования: для осуществления розничной торговли продовольственными и непродовольственными товарами. Срок аренды 3 года, арендная плата в месяц 145,72 базовой арендной величины	495 руб. 45 коп. (4 954 446 бел. руб.)	49 руб. 55 коп. (495 445 бел. руб.)
2	Изолированное помещение (торговое помещение) с инв. №322/Д-12856 площадью 1044,5 м кв., расположенное по адресу: Гомельская обл., Рогачевский р-н, г. Рогачев, ул. Богатырева, 58, пом. 56. Цель использования: осуществление розничной торговли продовольственными и непродовольственными товарами. Срок аренды 3 года, арендная плата в месяц 626,70 базовой арендной величины	2 130 руб. 78 коп. (21 307 800 бел. руб.)	213 руб. 08 коп. (2 130 780 бел. руб.)
3	Одноэтажное кирпичное здание магазина с кадастровым №2648 площадью 234,8 м кв., расположенное по адресу: г. Гомель, ул. Маневича, 14а. Цель использования: осуществление розничной торговли продовольственными и непродовольственными товарами. Срок аренды 3 года, арендная плата в месяц 169,06 базовой арендной величины	574 руб. 79 коп. (5 747 904 бел. руб.)	57 руб. 48 коп. (574 790 бел. руб.)

Срок подачи заявления По 3 августа 2016 г. в рабочие дни с 9⁰⁰ до 16⁰⁰ от даты опубликования настоящего извещения по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1

Дата, время, место проведения аукциона 5 августа 2016 г. в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1

Номер р/с для перечисления задатка р/с 3012178339010 в Региональной Дирекции №300 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, УНП 491323266

Условия продажи Шаг аукционных торгов – 5%, заключить договор аренды в течение 10-ти календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона. Подписать акт приема-передачи арендуемого имущества в течение 5 (пяти) рабочих дней после подписания договора аренды. Победитель возмещает затраты на организацию и проведение аукциона

Дополнительная информация по тел. 8 (029) 341-15-45

Для участия в аукционе необходимо предоставить:

1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме и подписанное соглашение о правах и обязанностях с ООО «Центр Белинвентаризация».

2. Заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка на расчетный счет организатора торгов.

3. Юридическим лицам – резидентам Республики Беларусь – копию документа, подтверждающего регистрацию юридического лица; представителю юридического лица – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).

4. Юридическим лицам – нерезидентам Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе); представителю юридического лица – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).

5. Индивидуальным предпринимателям – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию; представителю индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).

6. Физическим лицам – представителю физического лица – доверенность (документ, подтверждающий полномочия лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя.

7. При подаче документов на участие в аукционе физические лица, представители физических и юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

8. Участник аукциона, выигравший торги, либо лицо, признанное покупателем, оплачивает стоимость затрат на организацию и проведение аукционных торгов – Организатору аукционных торгов.

9. Аукцион проводится в соответствии с действующим законодательством и Положением ООО «Центр Белинвентаризация».

Утерянное свидетельство ИП на имя РЫБАКОВА Дмитрия Алимпиевича УНП № 100628402 считать недействительным.

Утерянный страховой полис «Обязательное страхование гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории Республики Беларусь» серии ВА № 6116477 в количестве 1 штуки в Представительстве Белгосстраха по Червонскому району считать недействительным.

УНП 600013344

Извещение о проведении открытого аукциона по продаже земельных участков в частную собственность для индивидуального жилищного строительства в д. Селище ОРГАНИЗАТОР: СТАЙСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

№ лота	Вид аукциона, целевое назначение	Месторасположение земельного участка, его площадь и кадастровый номер	Условия и ограничения	Предварительные расходы по подготовке и изготовлению документации, руб.	Начальная цена, руб.	Сумма задатка, руб.
1	в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	д. Селище, У-2, Лепельского района, площадь 0,16 га, кадастровый номер 222783607101000065	- водоохранная зона водных объектов вне прибрежных полос (озеро Оконо) - получение победителем аукциона, либо единственным участником несостоявшегося аукциона, в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство	1616,60	3000	300

1. Аукцион состоится 05 августа 2016 года в 14.00 по адресу: Витебская обл., Лепельский р-н, аг. Стаи, ул. Лепельская, д. 12.

2. Заявления на участие принимаются по рабочим дням с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: Витебская обл., Лепельский р-н, аг. Стаи, ул. Лепельская, д. 12. Последний день приема заявлений – **02 августа 2016 года до 17.00.**

3. К участию допускаются граждане РБ, подавшие заявление установленной формы, внесшие задаток в размере 10% от начальной цены объекта аукциона в кассу Стайского сельисполкома или на расчетный счет 3641319101034 в ЦБУ № 211 филиала № 214 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Лепель, ул. Гагарина, 1, МФО 660, УНП 300039704. Получатель – Стайский сельский исполнительный комитет.

4. Для участия в аукционе необходимо предоставить копию документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенную доверенность,

а также предъявляется паспорт или иной документ, удостоверяющий личность и копии личных документов, подтверждающих уплату задатка.

5. Не допускается начало торгов по начальной цене.

6. Оплата стоимости предмета аукциона, расходов по организации и проведению аукциона, расходов по подготовке и изготовлению документации, расходов на публикацию в средствах массовой информации, подлежащих возмещению победителем, осуществляется в течение 10 рабочих дней со дня принятия решения о предоставлении (передаче в частную собственность) победителю аукциона земельного участка.

7. Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с документами и земельным участком в натуре.

Контактные телефоны: 8 (02132) 2 49 42, 2 40 60, 8 (029) 309 33 58 (велоком), 8 (029) 890 07 98 (МТС).

Извещение о проведении 5 августа 2016 года открытого аукциона по продаже недвижимого имущества Продавец и его юридический адрес: Открытое акционерное общество «Строительно-монтажный трест № 40», Гомельская область, г. Жлобин, ул. Барташова, 1, тел. (02334) 2 05 50

№ лота	Наименование объекта (лота)	Краткая характеристика и адрес объектов (лота)
1	Комплекс зданий (база филиала СУ-162), в том числе: - одноэтажное кирпичное здание склада (здание бывшей спецкомандатуры К-7А) с двумя пристроенными сборно-щитовыми, облицованными кирпичом, складами для хранения строительных материалов, уборной, площадью асфальтобетонной, забором, инв. № 320/С-14085;	Назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, площадь 173,9 кв.м
	- одноэтажное панельное здание цеха деревообработки с пристроенным кирпичным отапливаемым бытовым помещением, инв. № 320/С-14086;	Назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, площадь 174,9 кв.м
	- одноэтажное кирпичное здание склада (здание бывшей спецкомандатуры К-8А) с двумя пристроенными сборно-щитовыми, облицованными кирпичом, складами для хранения строительных материалов, инв. № 320/С-20266;	Назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, площадь 159,8 кв.м
	- одноэтажное кирпичное здание бытового помещения (здание бывшей спецкомандатуры К-9А) с двумя сборно-щитовыми, облицованными кирпичом, неотапливаемыми пристройками, инв. № 320/С-20331;	Назначение: здание нежилое, площадь 159,8 кв.м
	- здание склада, инв. № 320/С-32155;	Назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, площадь 221,8 кв.м
	- гараж, инв. № 320/С-32313;	Назначение: здание нежилое, площадь 202,2 кв.м
	- склад для ТМЦ, инв. № 320/С-32577	Назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, площадь 35,5 кв.м
	Площадь занимаемого земельного участка, га	0,8056 га
	Адрес объекта	Гомельская область, Жлобинский район, г. Жлобин, ул. Шоссейная, 151,151Б, 151Б/1
	Начальная цена продажи объекта (лота) (с НДС) Задаток	150 000 руб. (снижена на 50%) (1 500 000 000*) 15 000 руб. (150 000 000*)

Аукцион состоится 5 августа 2016 г. в 11.00 по адресу: г. Жлобин, Петровского, 45, 2-й подъезд.

Аукционные торги проводятся в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и Положением о порядке организации и проведения аукционов, утвержденным организатором аукциона.

Организатор торгов – Коммунальное унитарное предприятие по операциям с недвижимым имуществом «Жлобинский центр управления районной коммунальной собственностью», 247210, Гомельская область, г. Жлобин, Петровского, 45, 2-й подъезд.

Возможность ознакомиться с объектом предоставляется продавцом в срок по 3 августа 2016 года включительно.

Желающим участвовать в аукционе необходимо по 3 августа 2016 года с 9.00 до 13.00 и 14.00 до 17.00 по рабочим дням представить в адрес организатора аукциона следующие документы:

- заявление на участие в аукционе;
- документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка;
- юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;
- иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;
- иностранным гражданином или лицом

без гражданства – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

- представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) – доверенность, выданную в установленном законодательством порядке, при необходимости легализованную в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов заявитель (его представитель) представляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица также – документ, подтверждающий его полномочия.

Консолидированными участниками для участия в аукционе с соответствующему заявлению прилагаются следующие документы:

- копия договора о совместном участии в аукционе с предъявлением оригинала этого договора;
- документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка;
- копии документов, подтверждающих государственную регистрацию индивидуальных предпринимателей и (или) микроорганизаций, заключивших договор о совместном участии в аукционе;
- сведения о средней численности работников микроорганизаций, заверенные подписью руководителя и печатью.

При подаче документов уполномоченное лицо (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные индивидуальными предпринимателями и (или) микроорганизациями, заключившими договор о совместном участии в аукционе. Представителем уполномоченного лица дополнительно предъявляется доверенность, выданная в установленном законодательном порядке, либо документ, подтверждающий полномочия руководителя.

Задаток перечисляется на р/с КУП «Жлобинский центр управления районной комму-

нальной собственностью» №3012006530013 в филиале 312 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Жлобин, код МФО 151501673, УНН 490317354.

Аукцион состоит при наличии не менее двух участников. Не допускается продажа по начальной цене. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним претендентом, предмет аукциона продается этому претенденту при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

До проведения аукциона с участниками заключается соглашение, в котором предусмотрены права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, в том числе и размер штрафа, уплачиваемого участником, выигравшим торги, но отказавшимся или уклонившимся от подписания протокола и (или) договора, оформляемого по результатам аукциона (конкурса), и (или) возмещения затрат на организацию и проведение аукциона; участниками, отказавшимися объявить свою цену за предмет аукциона в случае, когда такое объявление предусмотрено законодательством, в результате чего аукцион признан нерезультативным.

Победитель торгов обязан:

- в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона внести на расчетный счет КУП «Жлобинский центр управления районной коммунальной собственностью» вознаграждение по результатам аукциона в размере 4% от начальной цены проданного объекта и 5% от суммы превышения цены продажи объекта над начальной ценой, но не менее суммы фактических расходов;
- в течение 10 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона заключить договор купли-продажи объекта;
- в течение 15 рабочих дней с момента подписания договора купли-продажи произвести оплату за объект либо рассрочка на три месяца путем перечисления на депозитный счет управления принудительного исполнения главного управления юстиции Гомельского областного исполнительного комитета.

Телефоны организатора аукциона: (02334) 3 16 16, 3 14 08.

Телефоны продавца для справок: (02334) 2 05 50, (моб.) 8 (029) 618 50 41.

* Цена продажи указана без учета деноминации официальной денежной единицы Республики Беларусь.

УСЕ НА МЕСЦАХ!

Ужо вядомы паўфінальныя пары кантынентальнага футбольнага першынства.

Гаспадары турніру сталі апошнімі ўдзельнікамі 1/2 чэмпіянату Еўропы. У чвэрцьфінальным паўфінале французскія футбалісты сустрэліся з дэбютантамі топ-турніраў Ісландцы і атрымалі ўпэўненую перамогу з лікам 5:2. Зборная Францыі ў паўфінале 7 ліпеня ў Марсэлі згуляе з дзейным чэмпіёнам свету — камандай Германіі.

АДЗІН МАТЧ — НЕКАЛЬКІ РЭКОРДАЎ

Сустрэча 1/4 фіналу чэмпіянату Еўропы паміж зборнымі Францыі і Ісландыі стала самай наведвальнай на турніры. Матч, які прайшоў у нядзелю на стадыёне «Стад дэ Франс» у прыгарадзе Парыжа Сен-Дэні сабраў на трыбунах 76 тысяч 833 балельшчыкі. Раней самай наведвальнай была гульня 1/8 фіналу паміж камандамі Іспаніі і Італіі (76 тысяч 165 гледачоў).

У сустрэчы гаспадароў турніру з ісландцамі было забіта сем мячоў. Такая колькасць галоў у фінальных частках Еўра зафіксавана ўпершыню за апошнія 16 гадоў. Акрамя таго, гэты матч выйшаў на другое месца ў спісе самых выніковых у гісторыі фінальных турніраў чэмпіянату Еўропы. Больш мячоў забівалі толькі ў сустрэчы Францыя — Югаславія (4:5) у 1960 годзе.

ВОСЬ І КАЗЦЫ КАНЕЦ?

Дэбютант топ-турніраў зборная Ісландыі, мабыць, стала галоўным сюрпрызам сёлетняга чэмпіянату. Каманда, якая ўпершыню выступае на такім высокім узроўні, змагла дайсці да чвэрцьфіналу і прадэманстравала найцікавейшую гульню, што, без сумненняў, павялічыла колькасць прыхільнікаў гэтай зборнай. У сувязі з паспяховым выступленнем сваіх суайчыннікаў пасол Ісландыі ў Францыі Берглінд Асгеір-дотыр паведаміла, што ў краіне можа з'явіцца нацыянальнае свята, звязанае з футболом.

«У нас ёсць нацыянальнае свята — Дзень абвешчання Рэспублікі, які адзначаецца 17 чэрвеня. Але можа з'явіцца і яшчэ адно чэрвеньскае свята — Дзень футболу. Не ведаю, ці будзе ён выхадным (у нас і так шмат святочных дзён у параўнанні з астатнімі краінамі). Але наш урад абавязкова падыве гэтае пытанне», — заявіла пасол.

Цікавую думку ў сувязі з поспехам сваёй зборнай выказаў і прэзідэнт Ісландыі Алавор Рагнар Грымсан. «Галоўнае, у чым заключаецца поспех ісландскай каманды, — паказачь Еўропе і ўсяму свету, што футбол — гэта не пытанне

грошай, не пытанне гульцоў-«зорак». Галоўнае заключаецца ў тым, каб навучыць моладзь футболу, дазволіць ім развівацца ў сваёй супольнасці», — сказаў ісландскі прэзідэнт.

РЭКОРДЫ СА ЗНАКАМ «МІНУС»

Кіраўнік МУС Францыі заявіў, што з пачатку чэмпіянату Еўропы ўлады затрымалі ўжо больш за 1000 чалавек. «Паліцэйскія выконваюць вельмі значную працу. З самага старту турніру сілы правапарадку зрабілі больш за тысячу затрыманняў, у выніку якіх 600 чалавек былі змешчаныя пад варту, а 56 асуджаныя», — заявіў міністр унутраных спраў Францыі Бернар Казнеў. Вымушана пакінулі Францыю 34 чалавекі, сярод іх хуліганы, адказныя за беспарадкі на матчы 11 чэрвеня ў Марсэлі паміж Англіяй і Расіяй.

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	4.46	21.42	16.56
Віцебск	4.27	21.40	17.13
Магілёў	4.35	21.32	16.57
Гомель	4.42	21.20	16.38
Гродна	5.03	21.56	16.53
Брэст	5.13	21.47	16.34

Месяц

Маладзік 04.07–11.07.
Месяц у сузор'і Льва.

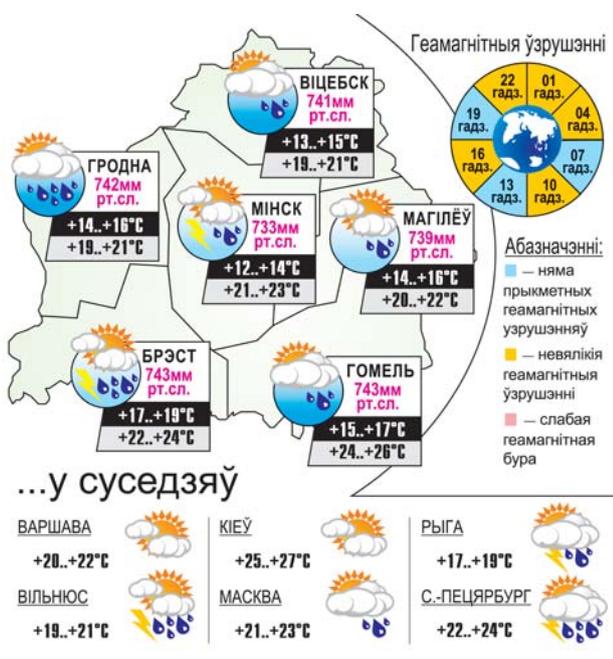
Імяніны

Пр. Ульяны, Генадзя, Яўсея.
К. Зоі, Марыі, Антона, Міхала.

Фота Надзеі БУЖАН.

ЗАЎТРА

Спорт-тайм

АБВІНАВАЧВАННІ БУДУЦЬ ЗНЯТЫЯ

У штодзённым спартыўным аглядзе «Звязды» расказваем пра вынікі чарговага тура чэмпіянату краіны па футболе, сапернікаў брэсцкага гандбольнага клуба ў Лізе чэмпіёнаў і пра новыя рашэнні ВАДА ў дачыненні да беларускіх спартсменаў.

1. У дацкім Глострупе адбылося лёсаванне групавога этапу гандбольнай Лігі чэмпіёнаў. Брэсцкі клуб імя Мяшкова выступіць у папярэдняй групе В разам з нямецкім «Райн Левен», польскім «Віве», македонскім «Вардарам», харвацкім «Заграбам», венгерскім «Пікам», славенскім «Цэле» і шведскім «Крысціанстадам».

Па выніках двухколавых турніраў пераможцы груп завоююць прамыя пущэйкі ў чвэрцьфінале, а каманды, якія

занялі 2-6-я месцы, выступаць у 1/8 фіналу.

2. Абвінавачванні ў дачыненні да беларускіх весляроў ва ўжыванні мельдонію будучы знятыя. Такая інфармацыя са спасылкай на заяву прэс-службы Сусветнага антыдапінгвага агенцтва апублікавана на сайце Нацыянальнага алімпійскага камітэта.

Дзякуючы настойлівым зваротам у ВАДА, у тым ліку беларускага боку, арганізацыя апублікавала новыя даныя даследавання, якія

Фота БЕЛТА.

дазваляюць агенцтву даць рэкамендацыі датычна выпадкаў, калі спартсмены сцвярджаюць, што ўжывалі прэпарат да ўключэння яго ў спіс забароненых. Паводле сцвярджэння НАК, гэтыя даследаванні пацвярджаюць факт невінаватасці беларускіх весляроў, якія вядуць падрыхтоўку да Алімпіяды-2016.

3. Завяршыўся 15-ты тур чэмпіянату краіны па футболе. Мінскае «Дынама» пасля двух паражэнняў запар атрымала хатнюю перамогу. Дынамаўцы прымалі на

сваім полі гасцей з мазырскай «Славіі» і выйгралі з мінімальным лікам 1:0. Дзякуючы гэтай вікторыі сталічным футбалістам вярнуліся на другое месца ў турнірнай табліцы.

Лідар першынства барысаўскі БАТЭ не змог перамагчы ў гасцях «Гарадзею», завяршыўшы паядынак унічыю — 1:1. У сталічным дэрбі футбалісты «Мінска» ўзялі верх над «Крумкачамі» — 1:0. «Слуцк» і «Іслач» не змаглі выявіць пераможцу — 2:2. Наваполацкі «Нафтан» на сваім полі быў мацнейшы за «Нёман» з Гродна — 2:0, а «Віцебск» у сябе дома перайграў брэсцкае «Дынама» — 1:0. «Граніт» з Мікашэвіч буйна саступіў «Белшыне» — 0:4.

Матч салігорскага «Шахцэра» і жодзінскага «Тарпеда-БелАЗ» учора ўвечары завяршыў 15-ы тур чэмпіянату.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

Даты Падзеі Людзі

5 ЛІПЕНЯ

1811 год. Венесуэла першай з іспанскіх калоній у Паўднёвай Амерыцы абвясціла сваю незалежнасць. У краіне дзяржаўнае свята — Дзень Незалежнасці.

1926 год. Нарадзіўся (в. Ушалавічы Слуцкага р-на) Лазарук Міхаіл Арсеньевіч, беларускі літаратуразнаўца і педагог, акадэмік Акадэміі педагагічных навук СССР (1982), акадэмік НАН Беларусі (1995), доктар філалагічных навук (1970), прафесар (1971). Аўтар даследаванняў па гісторыі развіцця беларускай літаратуры, аўтар і суаўтар падручнікаў па беларускай літаратуры для сярэдняй школы, па тэорыі і гісторыі літаратуры для філалагічных факультэтаў ВУНУ.

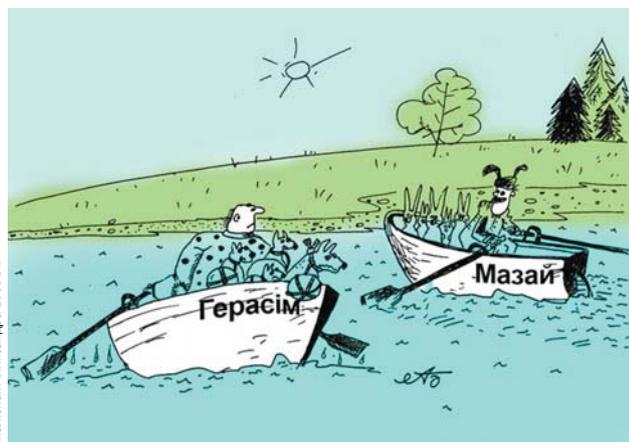
1943 год. Пачалася Курская бітва. Па сваіх маштабах, задзейнічаных сілах і сродках, напружанасці, выніках і ваенна-палітычных наступствах з'яў-

ляецца адной з ключавых бітваў Другой сусветнай вайны і Вялікай Айчыннай вайны. Самая буйная танкавая бітва ў гісторыі; у ёй удзельнічалі каля двух мільёнаў чалавек, шэсць тысяч танкаў, чатыры тысячы самалётаў.

Было сказана

Якуб КОЛАС, народны паэт Беларусі:
«Ёсць важныя дзве часціны, з якіх складаецца жыццё і яго глыбокі сэнс і хараво, — чалавек і прырода».

Малюнак Аляксандра БУЛАЯ.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
 РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЬПЛА, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯУКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК (намеснік галоўнага рэдактара).
 Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
 НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
 ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыі: п'ясуаў — 284 44 04, падпіскі і распуасуджванне — 284 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.
 Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў у тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 2653.

Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

4 ліпеня 2016 года.